Školní vzdělávací program

pro základní vzdělávání žáků

s upravenými výstupy

Speciální základní škola Augustina Bartoše, Úpice

Nábřeží pplk. A. Bunzla 660

542 32 Úpice

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání žáků zpracovaný podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání

Jelikož škola vzdělává žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, je ŠVP upraven podle RVP ZV s upravenými výstupy

1. Identifikační údaje

- **Název školského vzdělávacího programu:**
  Spolu to dokážeme, č.j. 50/2017
- **Předkladatel:**
  Název školy:
  Speciální základní škola Augustina Bartoše, Nábřeží pplk. A. Bunzla 660
  Adresa školy:
  Nábřeží pplk. A. Bunzla 660, 542 32 Úpice
  Adresa odloučeného pracoviště:
  Manželů Burdychových 302, 549 41 Červený Kostelec
  Ředitelka školy:
  Mgr. Jana Kulhánková
  Zástupce ředitele školy:
  Mgr. Irena Kopecká – pracoviště Úpice
  Mgr. Marcela Nejmanová – pracoviště Červený Kostelec
  Kontakty:
  telefon: 499 881 436, 491 462 310
  736 409 463, 724 163 777
  e-mail: zvs.kulhankova@centrum.cz
  web školy: www.spzsabartose.cz

  IČO: 70 84 11 44
  IZO: 102 590 257
  REDIZO: 600 024 628

- **Zřizovatel školy:**
  Název zřizovatele:
  Královéhradecký kraj
  Adresa zřizovatele:
  Pivovarské nám. 1245, 500 03 Hradec Králové
  Kontakty:
  telefon: 495 817 111

Platnost dokumentu:
Od 1. 9. 2017

Aktualizace: 6.2.2024
Zástupce ředitelky školy:
Mgr. Věra Bláhová – pracoviště Červený Kostelec

……
ředitelka školy, Mgr. Jana Kulhánková razítko školy

2. Charakteristika školy

2.1 Velikost a úplnost školy

Speciální základní škola, Úpice zahrnuje ZŠ a ZŠ speciální.
Základní škola poskytuje vzdělání žákům se speciálními vzdělávacími potřebami
Pracoviště: Úpice, Nábřeží pplk. A. Bunzla 660
Červený Kostelec, Manželů Burdychových 302
Kapacita celkem: 87 žáků

Základní škola speciální poskytuje vzdělání žáků se středně těžkým mentálním postižením, se souběžným postižením více vadami, žáků se zdravotním znevýhodněním.
Pracoviště: Úpice, Nábřeží pplk. A. Bunzla 660
Červený Kostelec, Manželů Burdychových 302
Kapacita celkem: 35 žáků

Školní družina
Pracoviště: Úpice, Nábřeží pplk. A. Bunzla 660
Červený Kostelec, Manželů Burdychových 302
Kapacita celkem: 42 žáků

Zájmové kroužky:
- Keramika
- Ruční práce
- Zdravotní
- Vaření
- Hra na flétnu
- Přírodovědný

Pracoviště: Úpice, Nábřeží pplk. A. Bunzla 660, 542 32 Úpice
Červený Kostelec, Manželů Burdychových 302, 549 41 Červený Kostelec

2.2 Základní údaje

Jsme základní škola samostatně zřízená pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Škola směřuje k naplnění kompetencí stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání s upravenými výstupy pro vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením a Rámcovým vzdělávacím programem pro základní školu speciální. Při tvorbě ŠVP jsme vycházeli z nutnosti přizpůsobit výuku současným podmínkám a požadavkům, přičemž jsme respektovali určitá omezení našich žáků. Program navazuje na dlouhodobě pozitivní vnímání jejich individuálních možností a schopností. Snažíme se o zdůrazňování kladů a dosažených výsledků a výkonů žáků a tím o účinnou motivaci.
Škola se nachází ve středu našeho malého města v blízkosti řeky Úpy na trase mezi okresními městy Trutnov – Náchod. Ke škole patří nevelký pozemek, který je využíván zejména pro účely pracovních činností žáků v rámci pěstitelských prací a slouží také jako odpočinkový prostor pro žáky školní družiny.
Budova školy byla do konce roku 2005 majetkem města, poté byla odkoupena zřizovatelem školy – Královéhradeckým krajem a dána do správy ředitelce školy. Jedná se o budovu asi 60 let starou, která dříve sloužila jako nemocniční pojišťovna. Od roku 1956 dosud slouží školským účelům.

Budova druhého pracoviště je umístěna poblíž středu města Červený Kostelec. Škola se do této budovy přestěhovala v roce 2000. Do roku 2000 bylo v této budově SOU krejčovské. Učiliště na základě státní dotace mělo možnost postavit zcela novou budovu.
V průběhu hlavních prázdnin v roce 2000 byla škola přestěhována a upravena podle potřeb pro výuku našich dětí.
V nové budově jsme získali 8 učeben, snoezelen, dílnu, žákovskou kuchyňku, výdejnu jídel s prostornou jídelnou. Jediným nedostatkem byla skutečnost, že nám chyběl kvalitní a dostupný školní pozemek. Proto vedení školy začalo vyjednávat pronájem pozemku sousední firmy Albi Červený Kostelec, který je v těsné blízkosti školy. Od roku 2011 můžeme tedy tento pozemek využívat k praktické činnosti při pracovním vyučování.

2.3 Velikost školy

Ve škole vzdělává v průměru 110 žáků, kapacita je 118 žáků. Škola je úplná s 1. - 9. ročníkem ZŠ a s 1. a 2. stupněm ZŠ speciální. Počty žáků ve všech dvanácti třídách (čtyři třídy Úpice, osm tříd Červený Kostelec) se pohybují od 6 do 14 žáků. Třídy mají 2 – 3 oddělení s různými ročníky.
Výchovně vzdělávací činnost zajišťuje speciální pedagog, popř. 2 pedagogové, z nichž jeden se individuálně věnuje méně samostatným dětem jako asistent pedagoga. V případě potřeby ve třídách působí osobní asistenti, kteří plně spolupracují s pedagogem.
Žáci jsou vzděláváni speciálními pedagogickými postupy a metodami (např. metoda globálního čtení, sociální čtení, splývavé čtení, strukturované učení aj.).

V případě, že žák není schopen ze zdravotních důvodů plnit každodenní docházku, škola zajišťuje výuku v domácím prostředí. Tento způsob plnění školní docházky má pozitivní dopad na žáka .

Přilehlá zahrada u budovy školy v Úpici slouží nejen jako pracovní pozemek pro účely pracovního vyučování, ale také k relaxaci a v teplých dnech i k výuce. Škola v Červeném Kostelci má pro tyto účely menší dvorek s lavičkami. Po vyučování mohou žáci navštěvovat zájmové kroužky (keramika, sportovní, vaření, hra na flétnu, přírodovědný a rukodělné činnosti) a školní družinu.

2.4 Vybavení školy

Pracoviště Úpice:

Pět kmenových učeben, tři odborné učebny – dílna pro práci se dřevem, kovem, plastem; kuchyňka; keramická dílna; jedna učebna PC; školní družina.

Třídy jsou vybaveny speciálním nábytkem pro jednotlivé žáky (dle konkrétního postižení) přizpůsobené jejich potřebám, multimediální technikou a připojením k internetu. Samozřejmostí jsou speciální pomůcky (speciální učebnice, pracovní sešity), počítač se speciálním velkoplošnými tlačítky (místo klasické myši), výukové programy zaměřené na vzdělání žáků se středně těžkou mentální retardací apod..

K rozvoji estetického cítění a procvičování hmatu slouží návštěvy keramické dílny. Žáci též pravidelně navštěvují cvičnou kuchyňku, kde se učí zvládat jednoduché pokrmy a práce v domácnosti (úklid, obsluha spotřebičů, žehlení..).

Žáci, kteří jsou zařazeni ve 2. a 3. zdravotní skupině pravidelně navštěvují zdravotní tělesnou výchovu. Škola je vybavena overbaly a dalším speciálním náčiním a nářadím (balanční stezka, masážní míčky, masážní polštář, aj.).

Pro výuku využíváme řadu speciálních pomůcek, zejména ve třídách ZŠ speciální. V obou těchto třídách jsou počítače pro zkvalitnění výuky – ve velké míře se při vyučování používají vhodné výukové programy určené právě pro postižené žáky. V jedné této třídě jsou u počítače speciální tlačítka určená pro práci žáků se spastickými obtížemi. Bezbariérovost je prozatím vyřešena nájezdním vstupem do budovy, ale v budoucnu – zejména pro potřeby imobilních žáků chceme realizovat venkovní výtah.

Ve všech třídách mají žáci k dispozici výškově nastavitelný nábytek – většinou jednomístné lavice a židle, v menší míře nastavitelné dvoumístné lavice.
Škola nemá vlastní tělocvičnu, pro potřeby výuky Tv využívá tělocvičnu při ZŠ bratří Čapků a hřiště při ZŠ Lány. Jelikož nemáme k dispozici školní jídelnu, žáci i učitelky se stravují ve školní jídelně ZŠ Lány.

Pracoviště Červený Kostelec:
Budova má 8 klasických tříd, 3 oddělení ŠD, ta jsou součástí učeben, počítačovou učebnu, relaxační místnost – snoozelen terapii, žákovskou kuchyňku, dílnu. Škola je vybavena převážně novým výškově stavitelným žákovským nábytkem, multimediální technikou a připojením k internetu. Od 1. března 2007 je škola vybavena osobním výtahem pro přepravu dětí a žáků s tělesným postižením. Ve druhém traktu budovy je plošina opět pro přepravu žáků tělesně postižených, takže škola je plně bezbariérová. Škola nemá vlastní tělocvičnu. Žáci využívají k hodinám Tv místní sokolovnu.

2.5 Pedagogický sbor

Pedagogický sbor je složen ze těchto pracovníků - ředitelka, učitelky, vychovatelky a pedagogické asistentky - počty jednotlivých pozic jsou závislé na aktuálních počtech žáků a tříd

Ve škole pracuje výchovná poradkyně, metodička sociálně patologických jevů, koordinátora ICT, koordinátorka ekologické a environmentální výchovy. Úzce spolupracujeme s SPC pro mentálně postižené (+ pro děti s autismem) a s SPC pro tělesně a zrakově postižené.

Všechny pedagogické pracovnice se snaží vytvářet v našem kolektivu přátelskou atmosféru s dobrými vztahy k žákům a přirozenou cestou vlastního příkladu pak vedou i děti k vytváření si dobrých vztahů i mezi sebou navzájem. Žáci jsou nenásilnou formou tak vedeni k vzájemné úctě, toleranci, ochotě si pomáhat, spolupracovat. Tím se zároveň snažíme předcházet agresivnímu chování a šikaně.

2.6 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Škola je již řadu let zapojena do projektu M.R.K.E.V., Tereza a spolupracuje s Ekologickým střediskem SEVER v Horním Maršově, díky nimž škola realizuje spoustu zajímavých akcí, soutěží, besed z oblasti environmentální výchovy. Škola také získává průběžně řadu materiálů a textů, které využívá jak pro výuku, tak pro mimoškolní činnost. Koordinátorka EVVO se pravidelně účastní krajských konferencí KAPRADÍ, jejichž náplní jsou praktické dílny. Spolupráce s KRNAPem Vrchlabí umožňuje našim žákům účastnit se každoročně týdenního turisticko-ekologického pobytu na Rýchorské boudě, který je kromě turistiky po Krkonoších zaměřen na environmentální výchovu. KRNAP též pořádá pro žáky naší školy různé besedy a výukové programy.
Snažíme se výuku obohatit o rozličné formy a metody, mezi které patří například i canisterapie. Ta má zásadní význam pro děti s mentálním a tělesným postižením a pro děti s autismem. Celkově podněcuje verbální i neverbální komunikaci, rozvíjí jemnou i hrubou motoriku, napomáhá při rozvoji sociálního cítění. Pes podněcuje děti ke hře a k pohybu. Je výborným prostředkem pro relaxaci a rehabilitaci.

Ve spolupráci s MS ČČK realizujeme dlouhodobý projekt „Pomáhejme si!“, který je zaměřen na praktickou stránku první pomoci a je určen pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami z Královéhradeckého kraje. Díky finanční podpoře z dotačních programů PRK Královéhradeckého kraje organizuje škola nejen okresní kola soutěže „Mladý zdravotník ČČK“, ale od roku 2003 pořádáme i kola krajská. Se členkami MS ČČK Úpice zajišťujeme také metodické vedení učitelek zdravotní výchovy ze škol v Královéhradeckém kraji.

V roce 2004 jsme zahájili dlouhodobý projekt „Pojďme spolu tvořit“, který byl zaměřen na odstraňování bariér v komunikaci mezi žáky škol základních a speciálních. Nástrojem k dosažení cíle byla společná pravidelná setkávání se v pracovní dílně školy, kde žáci nad společnou prací (keramika, výroba svíček, mýdel, malování na hedvábí, malování na zeď…..) navazovali či prohlubovali kamarádské vztahy a blíže se poznávali.
Mezinárodní spolupráce prozatím nebyla v naší škole realizována.

2.7 Charakteristika žáků

Ve škole se vzdělávají žáci se zdravotním postižením – s mentálním, tělesným i souběžně postižení s více vadami. Naši školu navštěvují žáci z Úpice, Červeného Kostelce, Náchoda, Hronova, Police nad Metují a z dalších přilehlých obcí. Běžné je i přijímání žáků během školního roku a to hlavně z důvodů přistěhování se. Mezi žáky se projevuje velká diferenciace v jejich možnostech a schopnostech při osvojování si teoretického učiva i při získávání praktických návyků a dovedností.

2.8 Vřazování žáků

Žáci jsou přijímáni na žádost rodičů a na základě doporučení poradenského zařízení (SPC x PPP) a doporučení lékaře.

V případě potřeby jsou vypracovávány ve spolupráci s SPC individuální vzdělávací plány nebo plány osobního rozvoje žáka.

Koexistence ZŠ a ZŠ speciální v rámci jednoho zařízení umožňuje jejich vzájemnou prostupnost – možnost případného přeřazování z jednoho typu školy do druhého, možnost společné výuky, společné absolvování různých akcí i mimoškolních aktivit, případně i integraci žáků ZŠ speciální ve třídách ZŠ a naopak.

2.9 Spolupráce školy a její aktivity

Spolupráce s rodiči – rodiče se mohou informovat o dění ve škole kdykoli telefonicky, při předem sjednaných návštěvách, v rámci konzultačních hodin a zejména při pravidelných schůzkách, které probíhají 3 – 4x ročně. Veškeré informace o dění ve škole a o akcích pořádaných školou jsou vyvěšeny na webových stránkách školy www.spzsabartose.cz, které jsou pravidelně aktualizovány a doplňovány. Pro rodiče vycházejících žáků pořádá výchovná poradkyně mimořádné schůzky, které jsou zaměřeny na volbu povolání s nabídkou vzdělávacích oborů. Střední odborná učiliště a praktická škola s naší školou již dlouhou dobu dobře spolupracují, jejich pedagogové přijíždějí za našimi žáky a jejich rodiči, aby svoji školu prezentovali a ve většině případů zorganizují i návštěvu pro žáky a jejich rodiče u nich ve škole.

Rodiče žáků ZŠ speciální hovoří s třídními učitelkami v podstatě denně při předávání dětí a mohou tak konzultovat či řešit případné problémy a vzájemně si podávat informace. S dotazy a podněty se mohou kdykoli obracet také na vedení školy. Rodiče jsou zváni i na různé akce, které škola pořádá – besídky, výlety, soutěže, výstavy apod.

Ve škole je ustanovena školská rada, ve které mají rodiče jednoho voleného zástupce. Přesto je pro školu našeho typu jistým specifikem nezájem a nespolupráce některých rodičů. Ti jsou pak opakovaně v případě potřeby zváni do školy na individuální schůzky, kterých se v nutných případech zúčastní i sociální pracovnice z odboru sociálně správních věcí. Rodiče se tu společnými silami snažíme motivovat k odpovědnějšímu přístupu ke vzdělávání vlastního dítěte a k pozitivnímu vztahu ke vzdělávacím a dalším institucím.

Další spolupráce – škola je zapojena do ekologického projektu M.R.K.E.V., Tereza, spolupracujeme s ekologickým centrem Severka, každoročně pořádáme týdenní pobyt našich žáků na Rýchorské boudě v Krkonoších, který je zaměřen zejména na ekologii a turistiku. Dále pravidelně spolupracujeme s Ústavem zdraví, který pro naše žáky koná besedy, soutěže, výukové programy.

Účastníme se také výukových programů pořádaných známou úpickou hvězdárnou, které jsou pro svoji atraktivitu dětmi oblíbené.

Jako škola organizujeme pravidelná setkávání se s žáky ostatních základních škol v regionu při tvořivé práci v dílně – s keramickou hlínou, pedigem, při tvorbě svíček, mýdel, malování na hedvábí a při mnoha dalších netradičních činnostech.

Ve spolupráci s ČČK již několik let organizujeme krajské kolo soutěže „Mladý zdravotník ČČK“ pro žáky speciálních škol.

Škola se snaží připravovat i vhodnou náplň pro volnočasové aktivity dětí v odpoledních hodinách po vyučování – zapojením žáků do různých kroužků: výtvarného, keramického, přírodovědného, zdravotního či rukodělného.

Škola využívá možnosti zapojit se do projektů vyhlášených Královéhradeckým krajem a získat tak finanční prostředky na další aktivity: vybavení keramické dílny hrnčířským kruhem, keramickou pecí, materiálem, nábytkem; zrealizování areálu ekologické výchovy na pozemku školy; vybavení speciálními výukovými programy na PC, počítači pro potřeby vzdělávání handicapovaných žáků; získávání potřebných finančních prostředků na organizování okresního a krajského kola zdravotních soutěží.

Vypsané projekty byly zatím vždy podpořeny.

2.10 Nejbližší cíle rozvoje školy

Od roku 2018 do roku 2022 probíhaly stavební práce a úpravy na obou budovách školy – Úpice – odstranění vlhkosti v suterénu budovy – zde byly díky tomu uvedeny do provozu prostory, které dnes slouží k dalšímu rozvoji školy – keramická dílna, dílna pro Pv, relaxační a tělovýchovné místnosti, sklady učebnic apod.. Dále došlo ke snížení energetické náročnosti budovy – k zateplení obálky budovy školy, rekuperace, k výměně oken a dveří.
Červený Kostelec – výměna vchodových dveří za bezpečnostní hliníkové. Dále proběhla oprava a rekonstrukce střechy a střešních oken.

Již se nám podařilo rozšířit počítačovou síť, proběhla inovace informační technologie (nové výkonnější počítače, interaktivní tabule a interaktivní učebnice, digitální výukové materiály, vizualizéry – využití finančních prostředků OPVK - projekt Peníze z EU do škol).

Rozvíjení všech součástí školy – diferencované vyučování, splývavé čtení v I. období. Rozvoj spolupráce s rodiči, zvýšení účasti rodičů na akcích pořádaných školou.

Dobrá a účinná spolupráce se školskou radou.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy

Motivační název školního vzdělávacího programu **„Spolu to dokážeme“** navozuje zaměření školy na rozvíjení osobnosti žáků s mentálním postižením a společné úsilí pedagogů a žáků při překonávání bariér v praktickém životě.

Zohledňujeme rozdílnost rozumových schopností žáků i odlišnost prostředí, ze kterého k nám žáci přicházejí (přímo z rodiny, z mateřské školy, ze speciální mateřské školy, při neúspěchu z běžné základní školy).

V 1. – 3. ročníku, tj. v 1. období prvního stupně, se zaměřujeme na důkladné poznání osobnosti žáka, pomáháme mu při adaptaci, vytváříme kladný vztah ke školnímu prostředí a snažíme se o zachycení a rozvoj každého drobného pokroku v rozvoji jeho osobnosti. Upevňujeme u žáků základní hygienické návyky a vytváříme návyky sociální, vedeme žáky ke schopnosti komunikovat s okolím a srozumitelně se vyjadřovat. **Ve 2. období prvního stupně, tj. ve 4. – 5. ročníku**, si žáci upevňují nový osvojený styl práce a jsou vedeni k získávání sebedůvěry při práci ve škole.

Na druhém stupni se zaměřujeme na rozvoj žáků v oblasti poznávací, sociální, emocionální i volní. Rozvíjíme u žáků pracovní dovednosti, motorické a tvořivé schopnosti, vedeme je k pozitivnímu vztahu k práci. Učí se pracovat samostatně i v týmu. Žáci jsou vedeni k profesní orientaci podle svých schopností a zájmů tak, aby se dobře integrovali ve společnosti. Pomocí prvků činnostního učení ukazujeme žákům, jak získané vědomosti uplatní v praktickém životě.

Ve škole pracují kvalifikovaní speciální pedagogové, kteří úzce spolupracují s odborníky z SPC mentálně a tělesně postižené. **Speciálně pedagogickou péči zajišťujeme všem žákům se zdravotním postižením, zdravotně znevýhodněným a sociálně znevýhodněným**. Vzdělávací potřeby těchto žáků jsou garantovány plněním individuálních vzdělávacích plánů, které sestavuje třídní učitelka ve spolupráci s konzultantkou SPC (speciální pedagogové) na základě psychologického vyšetření žáka odborným pracovištěm. Žákům, kteří z důvodu svého zdravotního handicapu potřebují individuálního asistenta, škola tyto asistenty zajišťuje a dohlíží na jejich spolupráci s třídním učitelem i dalšími vyučujícími.

Poskytujeme žákům **individuální logopedickou péči** na základě odborné depistáže v rámci řečové výchovy.

Žákům se dostává základů cizího jazyka – **zařazení předmětu cizí jazyk (anglický jazyk)** od 3. ročníku a druhý cizí jazyk (německý jazyk) od 7. ročníku. Vyučující se zaměřují na konverzaci a odstranění zábran při komunikaci v cizí řeči. Žákům se zlepšuje jejich postavení při přestupu na střední školu a nabídkách na trhu práce.

Vedeme žáky k využívání **digitálních zařízení, aplikací a služeb,** učíme je základům práce pro běžný život ve společnosti, využívat digitální technologie pro usnadnění práce.

Učitelé vyhledávají žáky s hudebním, výtvarným, pohybovým i jiným nadáním a pomáhají jim rozvíjet jejich zájem v rámci diferencovaných úkolů nebo v zájmových kroužcích. V podchycení zájmu žáků o určitou oblast a v rozvíjení jejich přirozeného talentu vidíme možnost, jak posílit žákovo sebevědomí a jak orientovat jeho snažení pozitivním směrem.

Za podpory speciálně pedagogických metod navozujeme takové učební situace, ve kterých může žák zažít úspěch a radost z pochvaly.

Tím se škola stává místem, kde žáci nejen získávají kvalitní vzdělávací péči, ale kde cítí přátelské prostředí, nebojí se případných neúspěchů a dostává se jim vědomostí, dovedností a návyků, které plně využijí v praktickém životě.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Smyslem a cílem vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je jejich vybavení souborem klíčových kompetencí. Osvojování klíčových kompetencí je proces dlouhodobý, škola vytvoří základ pro celoživotní učení žáka a pro jeho úspěšnou orientaci v každodenním praktickém životě. Vytváření klíčových kompetencí respektuje individuální zvláštnosti, schopnosti a možnosti žáků.

Strategie naplňování jednotlivých klíčových kompetencí v naší škole:

1. Kompetence k učení

tj. umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení

- žákům předkládáme, jak pracovat s učebnicemi a pracovními sešity
- ke zpestření probíraného učiva pracují s rozličnými učebními pomůckami
- jsou vedeni k sebehodnocení, tím poznávají vlastní pokroky a umí najít chyby, kterých se dopustili
- žáci jsou vedeni k samostatnému vyhledávání informací, které využijí v běžném životě
- žákům předkládáme ustálené postupy při osvojování učiva, častým opakováním upevňujeme získané vědomosti i dovednosti
- nacvičují čtení s porozuměním, pracovat s textem, samostatně ho reprodukovat, poznat podstatné sdělení v textu
- podchycením i drobných pokroků motivujeme žáky k učení, oceňujeme každý úspěch a prezentujeme žákům význam vzdělávání
- podporujeme účast žáků na různých soutěžích a oceňujeme reprezentaci školy

2. Kompetence k řešení problémů

tj. podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

- vedeme žáky k řešení problémových úloh z praktického života, žáci z více předložených řešení vybírají to nejoptimálnější
- přiměřeně věku jsou žákům předkládány logické úlohy formou soutěží nebo zajímavých úkolů
- učitelé vedou žáky k práci s různými zdroji informací, žáci se učí informace hledat, třídit, využívat
- žáky vedeme k rozpoznání problémové situace, zodpovědnému přistupování k jejímu řešení, zdůvodňování výběru svého řešení dané situace
- žáci se učí přijímat důsledky svých rozhodnutí, zhodnotit výsledek řešení problému
- podporujeme v žácích schopnost popsat problém, umět se svěřit a požádat o radu, dobrou radou se řídit
- vedeme žáky k tomu, aby uměli rozpoznat vážnou situaci v reálném životě – ohrožení života, zdraví apod. a věděli, jak přivolat pomoc, popř. sami pomohli
- posilujeme v žácích víru ve vlastní schopnosti, učíme je nevzdávat se při nezdaru

3. Kompetence komunikativní

tj. vést žáky k všestranné a účinné komunikaci

- žákům nabízíme jak se srozumitelně vyjadřovat, komunikovat se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými
- učitelé navozují učební situace, ve kterých se žák učí vést dialog, argumentovat, obhájit si své stanovisko

- vedeme žáky k chápání obsahu sdělení, naslouchání názoru jiných a přiměřenému reagování
- mluvní pohotovost žáků nacvičujeme formou didaktických her, prolíná všemi předměty
- kromě ústní komunikace se žáci učí písemnému projevu, zaměřujeme se na praktická cvičení
- například vyplňování dotazníků, složenek, formulářů, sestavení životopisu apod.
- žáci se podílejí na používání informací o životě školy v hodinách informatiky
- žákům předkládáme práci s různými zdroji informací (tištěnými, elektronickými), žáci mohou využívat školní žákovskou knihovnu
- škola podporuje tvořivé komunikativní dovednosti žáků tradičními akcemi školy – recitačními soutěžemi, vystupování žáků v programu tříd na besídkách
- podporujeme komunikaci s jinými školami, např. při neformálních setkáních na sportovních, dopravních, zdravotních aj. soutěžích, dále při organizování pracovních setkání se žáky běžných základních škol z regionu
- žáky posilujeme ve využívání získaných komunikativních dovedností, k vytváření interpersonálních vztahů

4. Kompetence sociální a personální

tj. rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

- žáci jsou vedeni ke spolupráci ve skupině při řešení daného úkolu
- žáci se podílejí na vytváření pravidel práce v týmu, poznávají, že svými pracovními činnostmi ovlivňují kvalitu společné práce
- při týmové práci se učí diskutovat s ostatními, obhajovat svůj názor, ale i respektovat názory druhých
- žáci získávají návod jak pomáhat spolužákům při učení
- získávají povědomí o základních mravních hodnotách v rodině i ve společnosti
- jsou podporováni v navazování vztahů, poznávají, co dobré vztahy posiluje a co je narušuje
- žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování, učíme je odmítat rizikové a nevhodné chování, uvědomovat si jeho důsledky
- posilujeme sebeovládání žáků, jejich vnímavost k potřebám zdravotně handicapovaných spolužáků
- vedeme žáky přiměřeně jejich věku uvědomovat si nebezpečí možného psychického a fyzického zneužívání jejich osoby, budujeme v nich důvěru, aby se v případě ohrožení dovedli svěřit
- dáváme návod jak jednat v situaci ohrožení svého psychického či fyzického zdraví, na koho se obrátit o odbornou pomoc
- usilujeme o to, aby žáci uměli překonávat stresové situace a naučili se organizovat si svůj denní režim podle zásad zdravého životního stylu
- ve škole jim zajišťujeme takové činnosti, které jim přinášejí radost, uspokojení a pozitivní zážitky – tím podporujeme jejich psychický vývoj žádoucím směrem

5. Kompetence občanské

tj. připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako samostatné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti

- v třídních kolektivech se žáci podílejí na vytváření pravidel, která budou dodržovat
- žáci jsou podporováni v respektování domluvených pravidel soužití ve třídě, chápání důsledků porušení pravidel, pod vedením pedagoga pracují na svém osobnostním růstu
- seznamujeme žáky s Chartou práv dítěte, žáci se učí rozlišovat svá práva a své povinnosti
- dozvídají se o základních právech a povinnostech občanů
- s žáky jsou aktuálně rozebírány situace z denního života, se kterými se seznamují prostřednictvím médií nebo se kterými mají osobní zkušenost

- s žáky jsou nacvičovány formou didaktických her a dramatizace simulované situace při styku s úřady tak, aby neměli zábrany v komunikaci s úřady, dovedli srozumitelně sdělit a prosadit své požadavky
- škola vede žáky k chápání významu zdravého životního stylu a přijímání plné zodpovědnosti za svoje chování, zdraví a život
- žáky podporujeme v ochraně životního prostředí, učíme je jak pečovat o své okolí, jak třídit odpady
- formou soutěží a tematicky zaměřených akcí (Den Země) budujeme v žácích kladný vztah k přírodě
- žáci poznávají nebezpečí rasismu a xenofobie, jsou vedeni k respektování národnostní a kulturní odlišnosti, k toleranci minoritní skupiny ve společnosti

6. Kompetence pracovní

tj. pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.

- vytváříme pozitivní vztah k manuálním činnostem, formou soutěží zručnosti jednotlivců i tříd si žáci zpětnovazebně ověřují úroveň svých pracovních dovedností
- žáci posuzují výsledek své práce, tj. učí se objektivnímu sebehodnocení
- žáci jsou vedeni k práci podle daného pracovního postupu, návodu, náčrtu, orientují se v jednoduché technické dokumentaci
- cvičíme žáky v pracovní výdrži, koncentraci na pracovní výkon a jeho dokončení
- žáci vstřebávají zásady bezpečnosti, ochrany zdraví a hygieny práce
- při kolektivní práci rozvíjejí komunikační schopnosti
- během hodin pracovního vyučování exkurzí do závodů získávají představu o pracovních činnostech běžných profesí
- na základě získaných znalostí a zkušeností si žáci vytvářejí představu o svém budoucím pracovním uplatnění, dovedou posoudit nejen svůj zájem o daný obor, ale i své reálné možnosti

7. Kompetence digitální

tj. pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života.

- učíme žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhodovat, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- vybízíme žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posouzení, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, k tomu učíme žáky volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vedeme žáky k vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinaci různých formátů, vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků
- učíme žáky využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- dodržujeme a vyžadujeme, aby žák v digitálním prostředí jednal eticky a dodržoval bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Ve škole pracují kvalifikovaní speciální pedagogové. Pro vzdělávání žáků škola zajišťuje speciální materiálně technické vybavení a asistenty pedagoga, v případě nutnosti také osobní asistenci. Samozřejmostí je i snížený počet žáků ve třídách a individuální vzdělávací plány vycházející z potřeb a možností každého jednotlivého žáka.

Žáci mohou své dovednosti rozvíjet v zájmových kroužcích pořádaných školou.

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je podporováno nákupem speciálních didaktických pomůcek i celkovým rozvojem vybavenosti školy.

Škola úzce spolupracuje s podpůrnými institucemi, jako je PPP a SPC.

3.4. Začlenění průřezových témat

Průřezová témata je možné realizovat těmito 3 formami:

- začleněním obsahu tematických okruhů průřezového tématu do vyučovacího předmětu
- v rámci projektových dnů ve školním roce; každé pololetí vyhlásí ředitel školy 1 – 2 projektové dny zaměřený na 1 zvolené průřezové téma
- průřezová témata formou mezipředmětových vztahů, přesahů a vazeb (uvedeno u jednotlivých předmětů)

4. Učební plán I. stupeň

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník					Celkem předměty	Celkem za oblast	Z toho DČD
			1.	2.	3.	4.	5.			
Jazyk a jazyková komunikace	Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	6 + 1	6 + 1	7	7	7	35	44	2
		Anglický jazyk	-	-	3	3	3	9		0
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	Matematika	4 + 1	4 + 1	4 + 1	4	4	23	23	3
Informatika	Informatika	Informatika	-	-	-	1	1	2	2	0
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2	-	-	6	14	0
		Vlastivěda	-	-	-	0 + 2	1 + 1	4		3
		Přírodověda	-	-	-	2	2	4		0
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	15	0
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	1 + 1	1 + 1	1 + 1	2	2	10		3
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	10	0
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	Pracovní vyučování	1 + 1	1 + 1	1 + 1	1 + 1	1 + 1	10	10	5
Celkem povinná časová dotace			21	21	24	26	26	118	118	
Z toho disponibilní časová dotace			4	4	3	3	2			16

DČD - disponibilní časová dotace

4. Učební plán II. stupeň

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník				Celkem předměty	Celkem za oblast	Z toho DČD
			6.	7.	8.	9.			
Jazyk a jazyková komunikace	Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	4 + 1	4 + 1	4 + 1	3 + 2	20	38	5
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	3	3	3	3	12		0
	Další cizí jazyk	Německý jazyk	-	2	2	2	6		0
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	Matematika	4 + 1	5	3 + 3	3 + 2	21	21	6
Informatika	Informatika	Informatika	1	1	1	1	4	4	0
Člověk a společnost	Dějepis	Dějepis	1	2	2	1	6	10	0
	Výchova k občanství	Občanská výchova	1	1	1	1	4		0
Člověk a příroda	Fyzika	Fyzika	1	1	1	1	4	20	0
	Chemie	Chemie	-	-	-	1	1		0
	Přírodopis	Přírodopis	2	2	1	2	7		0
	Zeměpis	Zeměpis	2	2	2	2	8		0
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	4	9	0
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	2	1	1	1	5		0
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	Výchova ke zdraví	-	-	1	1	2	10	0
	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	8		0
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	Pracovní vyučování	1 + 3	1 + 1	0 + 2	1 + 1	10	10	7
Celkem povinná časová dotace			30	30	31	31	122	122	
Z toho disponibilní časová dotace			5	2	6	5			18

DČD - disponibilní časová dotace

Tematické okruhy PT – začlenění PT do jednotlivých předmětů a ročníků

	I. stupeň					II. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Osobnostní a sociální výchova	Sociální rozvoj **Prvouka (+ Vv, Čj)**								Osobnostní a morální rozvoj **Pracovní vyučování (+ Čj, Ov)**
Výchova demokratického občana			Občanská společnost a škola **Prvouka (+ Vv, Čj)**			Občan, společnost a stát, politický život, demokracie **Zeměpis (+ Čj, D)**			
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech					Objevujeme Evropu a svět **Vlastivěda**			Jsme Evropané, svět nás zajímá **Zeměpis**	
Multikulturní výchova		Lidské vztahy, kulturní rozdíly **Prvouka (+ Čj, Vv)**					Lidské vztahy, etnický původ **Dějepis (+ Z, Ov)**		
Environmentální výchova			Základní podmínky života **Pracovní vyučování**			Vztah člověka k prostředí **Přírodopis (+Ov)**			
Mediální výchova				Tvorba mediálního sdělení **Informatika**					Tvorba školní prezentace **Český jazyk**

4. 1. Poznámky k učebnímu plánu

1. **Český jazyk** má 3 specifické složky: Komunikační a slohová výchova (na 1. stupni má v sobě tato složka samostatnou část Psaní), Jazyková výchova a Literární výchova. O časové dotaci jednotlivých složek rozhoduje vyučující. V části Komunikační a slohová výchova na 1. stupni je kladen důraz na správnou výslovnost, dýchání při čtení a komunikaci, rozvoj slovní zásoby.

2. **Anglický jazyk** je povinný od 3. ročníku.

3. **Německý jazyk** je povinný od 7. ročníku.

4. Předmět **Informatika** probíhá v kmenových třídách a moderně vybavené počítačové učebně.

5. V rámci předmětu **Výtvarná výchova** probíhá výuka i v keramické dílně.

6. V **Tělesné výchově** v 6. – 9. ročníku je počítáno s diferenciací podle pohlaví. Výuka probíhá v tělovýchovných zařízeních jiné ZŠ a mimo budovu školy (hřiště, stadion).
   V rámci Tělesné výchovy probíhá rehabilitace a nápravná cvičení.
   Zdravotní tělesná výchova je nabízena žákům podle potřeby.

7. Předmět **Pracovní vyučování** probíhá ve školní dílně, cvičné kuchyni, keramické dílně a na pozemku školy.

5. Učební osnovy

I. Řazení vyučovacích předmětů a použité zkratky:

5.1. Český jazyk – Čj
5.2. Anglický jazyk – Aj
5.3. Německý jazyk – Nj
5.4. Matematika – M
5.5. Informatika – Inf
5.6. Prvouka – Prv
5.7. Vlastivěda – Vl
5.8. Přírodověda – Př
5.9. Dějepis - D
5.10. Občanská výchova - Ov
5.11. Fyzika - F
5.12. Chemie – Ch
5.13. Přírodopis – P
5.14. Zeměpis – Z
5.15. Hudební výchova – Hv
5.16. Výtvarná výchova – Vv
5.17. Výchova ke zdraví – VZ
5.18. Tělesná výchova – Tv
5.19. Pracovní vyučování – Pv

II. Použité zkratky u názvů průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova – OSV
Výchova demokratického občana – VDO
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – VMEGS
Multikulturní výchova – MkV
Environmentální výchova – EV
Mediální výchova – MeV
Dopravní výchova – Dv
Finanční gramotnost - Fg

5. 1. Český jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Český jazyk

Vyučovací předmět patří do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Vyučovací předmět je realizován v 1. – 9. ročníku.

V 1. až 5. ročníku má časovou dotaci 7 hodin týdně (v 1. a 2. ročníku použita 1 hodina z disponibilní časové dotace). V 6. až 9. ročníku má časovou dotaci 5 hodin týdně (v 6., 7., 8. ročníku použita 1 hodina z disponibilní časové dotace, v 9. ročníku použity 2 hodiny z disponibilní časové dotace).

Výuka probíhá z větší části ve třídě v budově školy, z menší části mimo školní budovu na návštěvách divadelních představení a exkurzích do knihoven, dle možnosti i v počítačové učebně.

Vyučovací předmět Český jazyk v sobě propojuje témata vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura a je rozdělen do tří specifických složek:

- Komunikační a slohová výchova, která má na prvním stupni v 1. období samostatnou část Psaní

- Jazyková výchova

- Literární výchova

Cílem vyučovacího předmětu je rozvíjet u žáků řečové schopnosti, myšlení, emocionální a estetické vnímání. Předmět vede žáky k srozumitelnému vyjadřování se ústní i písemnou formou spisovného jazyka. Směřuje k tomu, aby žáci byli schopni se dorozumět v běžných komunikačních situacích. Rozvíjí u žáků pozitivní vztah k mateřskému jazyku. Vyučovací předmět vede žáky k osvojení a rozvíjení správné techniky čtení a psaní, k vytváření čtenářských dovedností a čtení s porozuměním, k získávání základních literárních poznatků důležitých pro pochopení čteného textu, k zájmu o literaturu, k získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu v běžných situacích.

Součástí předmětu jsou průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Výchova demokratického občana a Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel nabízí žákům práci s učebnicemi, pracovními sešity a vhodnými učebními pomůckami, vede žáky k sebehodnocení. Vyučující směruje žáky ke čtení s porozuměním, k práci s textem a vede je k reprodukování textu a sdělení podstatného **(kompetence k učení)**. Učitel podporuje u žáků schopnost ústní formulace problému a žádosti o radu **(kompetence k řešení problému)**. Vyučující vede žáky ke srozumitelnému vyjadřování, ke komunikaci se spolužáky a ostatními dospělými. Učitel vede žáky k chápání obsahu sdělení a naslouchání, k mluvní pohotovosti a učí je písemnému projevu. Učitel podporuje tvořivé komunikativní dovednosti žáků na společenských akcích školy **(kompetence komunikativní)**. Učitel rozvíjí u žáků schopnost spolupracovat ve skupině při řešení daného úkolu, diskutovat s ostatními, obhajovat svůj názor, ale i respektovat názory druhých **(kompetence sociální a personální)**. Za podpory učitele si žáci vytvářejí vnitřní řád třídy a pravidla, která budou dodržovat **(kompetence občanské)**. Žáci jsou vedeni k posuzování výsledků své práce a při kolektivní práci rozvíjejí komunikační schopnosti **(kompetence pracovní)**. Učíme žáky efektivně využívat digitální technologie ke spolupráci a sdílení informací **(kompetence digitální)**.

Při osvojování učiva Českého jazyka se aplikují metody **monologické** (vyprávění a vysvětlování), **dialogické** (rozhovor), **fixační** (různá cvičení) a **prověřovací**. Učitel využívá aktivních metod výuky (hraní rolí, návštěvy divadel a knihoven), které slouží k vytváření klíčových kompetencí a očekávaných výstupů.

Použité zkratky:

OSV – Osobnostní a sociální výchova
MkV – Multikulturní výchova
VDO – Výchova demokratického občana
MeV – Mediální výchova

Vv – Výtvarná výchova
Hv – Hudební výchova
Prv – Prvouka
Inf – Informatika
Z – Zeměpis
Ov – Občanská výchova
D – Dějepis
M – Matematika

ČESKÝ JAZYK

Ročník: 1.

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - třídí předměty a obrázky, pozoruje předměty a určuje jejich polohu, změny a rozdíly¨ - rozumí pokynům přiměřené složitosti (pojem „na začátku“ – „uprostřed“-„na konci“ – „nahoře“ – „dole“) - vypráví dle obrázků - rozumí obsahu sdělení a přiměřeně na něj reaguje - dokáže přečíst všechny samohlásky a šest souhlásek velkých i malých v tištěné i psané podobě - skládá slabiky - dokáže přečíst dvojslabičná slova a z nich složené jednoduché věty - přečte jednoslabičná slova typu les, pes…. - definuje vlastními slovy přečtenou větu - na základě svých individuálních schopností a možností zvládá mluvený projev. - zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním - dokáže správně uchopit psací náčiní a zacházet s ním, zvládá správné sezení, umístění sešitu a jeho sklon, hygienu zraku	**Komunikační a slohová výchova** **Čtení** - práce s obrázky – rozvíjení a zpřesňování zrakového a sluchového vnímání - čtení obrázků zleva doprava - orientace na stránce a řádku - seznámení s řadou OSBUA, postupná fixace těchto písmen v psané a tiskací formě - první stupeň syntézy – tvoření slabik začínající hláskou S - seznámení s hl. M, L a samohlásek E, I – tvoření slabik - druhý stupeň syntézy – čtení spojení tří písmen (sos, sus, mus….), příprava na dokonalou analýzu tří písmen. - seznámení s T, V, Y, J - třetí stupeň syntézy – čtení čtyř hláskových slov - čtení ze slabikáře jednoduchých vět. - základní techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost, slovní přízvuk) - základní komunikační pravidla (pozdrav, oslovení, prosba, poděkování) **Psaní** - rozvíjení psychomotorických schopností a jemné pohybové koordinace (dětské hry, motivované přípravné cviky) - vytváření potřebných hygienických, pracovních a estetických návyků při psaní	Hv – dramatizace, říkanky, básničky. Vv – uplatňovat vlastní zkušenosti – být schopen sdělit výsledky své činnosti svým spolužákům, ilustrace k jednoduchým textům M – orientace v prostoru (nad, pod, před…) OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání Sociální rozvoj – poznávací schopnosti, mezilidské vztahy, komunikace. MkV – seznámení s rozmanitostmi různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami MeV – rozvoj komunikačních schopností, umět se veřejně projevit. Vv – psaní uvolňovacích cviků, písmen za použití různých výtvarných technik.

- na základě svých individuálních schopností a možností zvládá předepsané psychomotorické cviky (čáry, oblouky, zátrhy, ovály, kličky, vlnovky) - píše písmena poznaná ve čtení - zvládá opis, přepis, psaní dle diktátu probraných písmen - umí kontrolovat napsaný text	- psaní písmen, se kterými se žáci seznamují ve čtení (velká jen ta, která se neliší tvarem od malých) - procvičování naučených písmen ve slabikách - opisování dle předlohy, přepisování, diktát - nácvik sebekontroly napsaného textu	Inf – vytváření digitálního obsahu
- určuje polohu a délku hlásky - rozlišuje délku samohlásky - zná probrané hlásky - ovládá tvorbu slabik	**<u>Jazyková výchova</u>** - zvuková stránka jazyka sluchové rozlišení hlásek - výslovnost hlásek - znalost probraných hlásek - nauka o slově, členění slova na slabiky a hlásky	
- se zájmen a pozorně poslouchá dané texty, odpovídá na jednoduché otázky k textu - pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně - jeví zájem o literaturu, která je přiměřená jeho věku - seznamuje se s prostředním divadla	**<u>Literární výchova</u>** - poslech textů pro děti (pohádky, rozpočitadla, hádanky, říkadla) - přednes říkadel a básniček - návštěva dětské knihovny – beseda nad knihou - návštěva divadla – zhlédnutí představení	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání Prv – umět vyprávět o bydlišti, škole…… Hv – přednes jednoduchých říkadel, zpěv jednoduchých písní

ČESKÝ JAZYK Ročník: 2.

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - pozná všechna malá i velká písmena v tištěné i psané podobě, napíše písmena s nižší grafomotorickou náročností (malá i velká) - dokáže přesně určit polohu hlásky - přečte dvojslabičná slova složená z otevřených slabik - přečte dvojslabičná slova se zavřenou slabikou na konci (typ: košík, sešit,…) - přečte danou větu se správnou intonací, rozumí obsahu věty - orientuje se v daném textu - umí oslovovat, zahájit i ukončit rozhovor - ovládá probraná písmena, dodržuje poměr výšky písma, velikost a sklon - napíše všechna malá písmena abecedy, velká jen ta, která se od malých neodlišují tvarem - napíše slabiky a slova s probranými písmeny, dodržuje správné pořadí písmen - přepíše slabiku, slovo, jednoduchou větu - zvládá diktát slabik a slov	**Komunikační a slohová výchova** **Čtení** - nácvik zbývajících písmen abecedy (malá i velká, tiskací i psací) - rozvíjení fonematického sluchu - čtení víceslabičných slov složených z otevřených slabik - čtení vět jednoduchých skladbou i obsahem - základní komunikační pravidla (zahájení a ukončení dialogu) - formy společenského styku (prosba, poděkování, omluva, blahopřání) **Psaní** - opakování písmen z 1. ročníku - psaní předepsaných písmen naučených ve čtení - spojování písmen ve slabiky, psaní slov - přepisování slabik, slov, jednoduchých vět - psaní slabik a slov dle nápovědi	MkV – Lidské vztahy, kulturní rozdíly (práce ve skupině) Vv – psaní uvolňovacích cviků, písmen za použití různých výtvarných technik Inf – vytváření digitálního obsahu
- určuje polohu a délku hlásky, zřetelně vyslovuje samohlásky a souhlásky - zná probrané hlásky - zvládá tvorbu slabik - tvoří slova opačného významu (malý – velký….)	**Jazyková výchova** - zvuková stránka jazyka, sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek a souhlásek - znalost hlásek poznaných ve čtení - nauka o slově, členění slova na slabiky a hlásky - slova opačného významu	

- se zájmem pozorně poslouchá, odpovídá na dané otázky k literárnímu textu, vypráví jednoduché pohádky a krátké příběhy pomocí ilustrací - pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně - jeví zájem o literární texty odpovídající jeho věku - udržuje pozornost při divadelním představení	**Literární výchova** - poslech literárních textů pro děti (pohádky, rozpočitadla, hádanky, říkadla) - přednes říkadel, básní a hádanek - návštěva knihovny – beseda nad knihou - návštěva divadla	Prv – dokázat vyprávět o rodině, popsat různá povolání…… Vv – vnímat, porovnat a hodnotit výsledky tvůrčích činností vlastních i ostatních. Hv – umět pojmenovat barvu tónu (ptáček, medvěd…)

ČESKÝ JAZYK Ročník: 3.

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák:	**Komunikační a slohová výchova**	
	Čtení	
- zvládá čtení textu s porozuměním, používá správnou intonaci	- prohloubení a ukončení výcviku čtení	
- dle svých individuálních schopností mluví spisovným jazykem, používá správné výrazy k pojmenování	- obohacování a zpřesňování slovní zásoby žáků, vedení k volbě vhodných pojmenování	MkV – poznávání odlišností ve společnosti
- dodržuje správnou výslovnost daných slabik	- čtení slabik: dě, tě, ně, pě……di, ti, ni, dy, ty, ny	
- při čtení zřetelně vyslovuje, správně intonuje, umí vyprávět obsah čteného textu	- zřetelné čtení jednoduchých vět s porozuměním	
- umí mluvit před kolektivem a pozorně naslouchat	- příprava nácviku tichého čtení a orientace tichým čtením ve větě	
- vyjadřuje své pocity mimikou a gesty	- mluvený projev – střídání role mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování	VDO – Občanská společnost a škola
- formuluje a tlumočí daná slova	- mimojazykové prostředky řeči: mimika, gesta	
	- formy společenského styku – ústní vzkaz	
	Psaní	
- zvládá psaní písmen malé i velké abecedy	- procvičování naučených písmen malé a velké abecedy	Vv – psaní uvolňovacích cviků, písmen, slov za použití různých výtvarných technik
- píše daná písmena, dodržuje poměr výšky, velikost, sklon a správné pořadí písmen a úplnost slov	- dokončení nácviku neprobraných písmen velké abecedy	
- zvládá opis a přepis krátkých vět	- spojování písmen ve slabiky a slova, psaní krátkých vět	
- zvládá diktát slov a krátkých vět	- opis a přepis předepsaného textu i na PC	Inf – vytváření a úprava digitálního obsahu
	- psaní slov a krátkých vět dle nápovědy	
	Jazyková výchova	
- určuje polohu a délku hlásky, vyslovuje zřetelně samohlásky a souhlásky i souhláskové skupiny	- zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek a souhlásek a souhláskových skupin	

- zná všechny písmena malé i velké abecedy probrané hlásky - zvládá tvorbu slabik - tvoří slova opačného významu - zařazuje daná slova do skupin dle významu - píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech - pozná věty - správně intonuje, užívá přízvuk, dodržuje tempo řeči	- znalost hlásek, se kterými se žáci seznamují ve čtení - nauka o slově – členění slova na slabiky, slova opačného významu, třídění slov dle významu - věta, vlastní jména - modulace souvislé řeči	
- pozorně a se zájmem poslouchá, odpovídá na otázky, reprodukuje jednoduché pohádky a krátké texty za pomocí ilustrací - pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně - jeví zájem o knihy přiměřené jeho věku - při představení se chová slušně	**<u>Literární výchova</u>** - poslech literární textů pro děti - přednes říkadel, básní a hádanek, dramatizace jednoduchých textů – kultura mluveného projevu - návštěva knihovny - návštěva divadla	Prv – dokázat vyprávět o světě kolem nás Vv – vnímat své emoce, pocity a nálady dokázat je vyjádřit Hv – znalost složitějších textů

ČESKÝ JAZYK

Ročník: 4.

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy, vazby
Žák: - se domluví v běžných situacích školního života; - vhodně klade otázky ke sdělenému textu a odpovídá na ně - v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči - sám vypráví krátké zážitky - rozlišuje, popíše jednoduché předměty, děje a činnosti, které popisuje - umí správně napsat probraná písmena a číslice (velikost, sklon, spojování) - rozlišuje štíhlost písmen - umí správně napsat v poměru výšky písmena tvarově podobná - umí napsat správně spojení s písmeny **o, v, b, f**; - píše vratný tah - používá správně diakritická znaménka - píše upraveně a čitelně - píše správně mezery mezi slovy - zvládá opis a přepis jednoduchých textů, jednoduchých sdělení - napíše správně a přehledně jednoduchá sdělení - zvládá vyslovit správný pozdrav, poděkování, prosbu, omluvu, vzkaz a blahopřání - ovládá hůlkové písmo	**<u>Komunikační a slohová výchova</u>** - tvoření jednoduchých jazykových projevů - tvoření otázek - odpovědi na otázky - reprodukce jednoduchých textů - domluva v běžných situacích školního života - popis jednoduchých předmětů, dějů a činností - zpřesnění tvarů písmen a číslic (velikost, sklon písma, správné spojování) - rozlišování štíhlosti písmen - poměr výšky písmen (u tvarově podobných) - psaní spojů s písmeny **o, v, b, f** - vratný tah - diakritická znaménka - úprava a čitelnost psaného textu (nadpis, okraje, odstavce, správné mezery mezi slovy, aj.) - opisování a přepisování jednoduchých textů - psaní jednoduchých sdělení - formy společenského styku – pozdrav, poděkování, prosba, omluva, vzkaz, blahopřání - hůlkové písmo	OSV – tematický okruh Sociální rozvoj (komunikace)
- rozpozná větu - umí určit začátek a konec věty v řeči i písmu - vyjmenuje a pozná druhy vět - dodržuje pořádek slov ve větě	**<u>Jazyková výchova</u>** - věta jako jazykový celek - začátek a konec věty v řeči a písmu - druhy vět - slova ve větě	

- zná slova podobného a opačného významu - třídí slova - správně vyslovuje a napíše pořádek slov ve větě - rozděluje slova na slabiky a hlásky - používá malá a velká písmena - určuje souhlásky a samohlásky - určuje měkké a tvrdé souhlásky - píše správné -i, -y po tvrdých a měkkých souhláskách	- význam slova, opačný a podobný význam slov - třídění slov - pořádek slov ve větě - členění slova na slabiky a hlásky - malá a velká písmena - samohlásky a souhlásky - souhlásky tvrdé, měkké - psaní správného -i, -y po tvrdých a měkkých souhláskách	Inf – využití aplikací
	Literární výchova	
- správně vyslovuje čtený text, rozumí krátkým textům a umí je podle jednoduché dějové linie reprodukovat	- správné čtení (výslovnost) - čtení krátkých textů s porozuměním	
- používá správný slovní přízvuk - mluví s přirozenou intonací	- správný slovní přízvuk - přirozená intonace - správné pauzy a tempo řeči - dostatečná slovní zásoba	
- ovládat tiché čtení - orientuje se ve čteném textu	- tiché čtení - nácvik orientace ve čteném textu	
- rozlišuje knihu, časopis, noviny, ilustraci a text	- pojmy: kniha, časopis, noviny, ilustrace, text	MeV – různé typy sdělení
- čte pohádky a pozná hlavní postavy příběhu a jejich vlastnosti	- čtení pohádek, poznávání hlavních postav	
- tvoří otázky k přečtenému textu a odpovídá na ně	- tvoření otázek vztahující se k přečtenému textu a odpovědi na ně	
- vypráví vlastní zážitky - umí vyprávět podle ilustrace - dramatizuje jednoduchý příběh - rozlišuje verše a prózu - přednáší říkadla a krátké básničky	- vyprávění vlastních zážitků, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací - rozlišení verše a prózy - přednes říkadel a krátkých básniček	

ČESKÝ JAZYK

Ročník: 5.

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy, vazby
Žák: - má odpovídající slovní zásobu k plynulému vyjadřování - v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči - tvoří otázky a umí na ně odpovídat - ovládá základní komunikační pravidla, umí správně oslovit, umí zahájit a ukončit dialog, střídat se v roli mluvčího i posluchače, má zdvořilé vystupování - vypráví jednoduchý příběh podle ilustrací - plynule píše - dodržuje tvar a sklon písma - zvyšuje rychlost psaní - zvládá opis, přepis a diktát jednoduchých vět - napíše adresu a jednoduché sdělení - popíše jednoduché předměty, činnosti a děje - ovládá hůlkové písmo	**Komunikační a slohová výchova** - rozvíjení dovedností ze 4. ročníku - vytváření odpovídající slovní zásoby k souvislému vyjadřování - tvoření otázek a odpovědí na ně - základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování) - mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) - vyprávění příběhu podle ilustrací - automatizace psacího pohybu, plynulé psaní slov - dodržování tvaru a sklonu písma - zvyšování rychlosti psaní - opisování, přepisování a diktát jednoduchých textů - úprava písemností (adresa, dopis) - popis předmětů, činností, dějů - hůlkové písmo, využití PC	OSV – tematický okruh Sociální rozvoj (komunikace)
- správně vyslovuje a píše slova se skupinami dě - tě - ně - bě - pě - vě - mě - správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky na konci a uvnitř slova (jednoduché případy) - zvládá vyjmenovat písmena abecedy, abecedně řadit slova - správně vyslovuje a píše slova s předložkami - určuje vlastní jména - pozná podstatná jména a slovesa	**Jazyková výchova** - výslovnost a psaní slov se skupinami dě – tě - ně - bě - pě - vě - mě - výslovnost a psaní znělých a neznělých souhlásek na konci a uvnitř slova (jednoduché případy) - abeceda, abecední řazení slov - výslovnost a psaní výrazů s předložkami - poznat podstatná jména, slovesa	Inf – využití aplikací

- rozlišuje obojetné souhlásky - umí pravopis vyjmenovaných a příbuzných slov po B, L, M	- rozlišovat obojetné souhlásky - vyjmenovaná slova po B, L, M	
	Literární výchova	
- čte texty s porozuměním - reprodukuje texty podle jednoduché osnovy - zvládá tiché čtení - určuje hlavní postavy děje a její vlastnosti - rozlišuje místo a čas děje - rozlišuje pohádkové a reálné prostředí - přednáší říkadla a krátké básničky - rozlišuje literární pojmy prózu a verše - sleduje doporučené pořady a hovoří	- čtení textů s porozuměním - nácvik reprodukce podle jednoduché osnovy - rozvoj tichého čtení - určování hlavní postavy, její vlastnosti - rozlišení místa a času děje - reálné a pohádkové prostředí - správný přednes říkanek a krátkých básniček - literární pojmy: verš (báseň), próza (pohádka, pověst) - sledování doporučených televizních a rozhlasových pořadů, divadelní představení	MeV – využití mediálních zdrojů

ČESKÝ JAZYK

Ročník: 6.

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy, vazby
Žák: - zvládá tiché čtení s porozuměním - dokáže vyprávět vlastní zážitky - domluví se v běžných situacích - v mluveném textu volí správnou intonaci a tempo řeči - ovládá úpravu dopisu a obálky	**Komunikační a slohová výchova** - čtení uměleckých textů - uvědomělé tiché čtení a čtení vět s přirozenou intonací a přízvukem - tvoření vět na daná slova, doplňování vět, tvoření otázek, reprodukce textu, vypravování podle obrázků - dopis – úprava dopisu a obálky	Inf – vytváří a upravuje digitální obsah, formátuje VDO – Občan, společnost a stát, politický život, demokracie
- píše slova s předložkami - ovládá vyjmenovaná slova a jejich pravopis - umí určit podstatné jméno, sloveso - pozná osobní zájmena	**Jazyková výchova** - výslovnost a psaní slov s předložkami - ucelená řada vyjmenovaných slov - pravopis vyjmenovaných a příbuzných slov - podstatná jména – rod, číslo, životnost a neživotnost u rodu mužského - slovesa – osoba, číslo, čas, časování v čase přítomném - využití osobních zájmen při časování	Inf – využití aplikací
- zná základní literární pojmy bajka, povídka, pověst - orientuje se v literárním textu - dokáže formulovat dojmy z četby nebo divadelního či filmového představení	**Literární výchova** - reprodukce přečteného textu podle jednoduché osnovy - bajka, povídka, pověst - orientace v ději - návštěva divadelního představení – vyprávění shlédnutého příběhu	Z – místní region

ČESKÝ JAZYK

Ročník: 7.

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy, vazby
Žák: - umí komunikovat v běžných situacích a rozlišovat spisovný a nespisovný jazyk - reprodukuje text, vypráví podle předem připravené osnovy a písemně zpracuje zadané téma - ovládá úpravu běžných písemností	**Komunikační a slohová výchova** - rozlišování jazykových prostředků spisovných a nespisovných - čtení uměleckých a naukových textů - osnova – reprodukce a vyprávění textů podle této osnovy (úvod, hlavní část a závěr) - formy společenského styku: telefonní hovor, vyplňování podacího lístku – možnost vyplnit v PC	OSV- tematický okruh Sociální rozvoj (komunikace) MeV – různé typy sdělení Inf – používání aplikací, služeb
- zvládá pravopis slov s předponami a předložkami - pozná podstatné jméno - skloňuje podstatná jména - pozná a určí sloveso - umí časovat slovesa - zná osobní zájmena	**Jazyková výchova** - slovní základ, předpona, přípona - pravopis slov s předponami od-, nad-, pod-, před-, bez-, roz-, ob-, v-, vy – vý - výrazy s předložkami od, nad, před, bez, pod - podstatná jména - skloňování podstatných jmen - pořadí pádů a pádové otázky - nácvik určení pádu podstatných jmen - vzory podstatných jmen - slovesa - časování sloves v oznamovacím způsobu v minulém, přítomné a budoucím času - osobní zájmena	
- získává pozitivní vztah k literatuře a neustále ho prohlubuje - orientuje se v literárním textu, hledá hlavní myšlenku - rozezná základní literární druhy a žánry - dokáže formulovat dojmy z četby nebo divadelního či filmového představení	**Literární výchova** - uvědomělé tiché čtení - reprodukování textů z četby - dramatizace, recitace - pojmy román, drama, muzikál – srovnání s operetou - návštěva divadelního představení – vyprávění shlédnutého příběhu	Ov – významné osobnosti obce Z – místní region Hv – hudební teorie

ČESKÝ JAZYK

Ročník: 8.

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy, vazby
Žák: - komunikuje v běžných situacích, rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk - popíše děje, jevy, osoby, pracovní postupy - vypráví podle připravené osnovy a písemně zpracuje dané téma - ovládá úpravu běžných písemností - sestaví životopis a napíše žádost podle potřeby	**Komunikační a slohová výchova** Mluvený projev – zásady dorozumívání, zásady kultivovaného projevu, komunikační žánry (vypravování, popis, pracovní postup) Písemný projev – osobní komunikace, korespondence, komunikace s úřady (vyplňování tiskopisů, dotazník, žádost, životopis) – využití PC Word	Ov – právní dokumenty občana Inf – využívání aplikací, vytváření a úprava digitálního obsahu
- orientuje v Pravidlech českého pravopisu - zvládá pravopis s předponami a příponami - zná vyjmenovaná slova a ovládá jejich pravopis - skloňuje podstatná jména - zná pravopis shody podmětu s přísudkem - určí základní skladební dvojici - zvládá pravopis příčestí minulého při shodě s několikanásobným podmětem	**Jazyková výchova** Pravidla českého pravopisu Nauka o slově – tvoření slov, slovní základ, předpony, přípony, pravopis i-y po obojetných souhláskách, pravopis bě-bje, vě-vje, mě-mně Tvarosloví – slovní druhy, podstatná jména, pádové otázky skloňování podstatných jmen, pravopis koncovek l. a 4. pádu vzor pán, hrad, žena, příd. jména Skladba – základní skladební dvojice, shoda podmětu s přísudkem, příčestí minulé.	
- dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury - získá pozitivní vztah k literatuře - vyhledá základní myšlenku díla - formuluje dojmy z četby, divadla nebo filmu	**Literární výchova** Práce s textem – charakteristika děje a jednajících postav příběhu, výklad přiměřeného textu, čtení s porozuměním Poslech a reprodukce – soustředěný poslech, reprodukce přečteného, síla, intonace a zabarvení	D – národní obrození

- rozezná základní literární druhy a žánry - zná významné představitele české literatury	hlasu se zřetelem k obsahu textu, čtení novin a časopisů a orientace v nich Literární druhy a žánry – poezie, próza, divadelní hra - literatura pro děti a mládež, významní autoři české a světové literatury	MkV- tematický okruh Multikulturalita, Kulturní rozdíly

ČESKÝ JAZYK

Ročník: 9.

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy, vazby
Žák: - čte plynule s porozuměním - komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole používá spisovný jazyk - vypráví podle připravené osnovy a písemně zpracuje dané téma - rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk - ovládá psaní běžných písemností - umí reprodukovat text - sestaví životopis podle předlohy, napíše žádost - popíše děje, jevy, osoby, pracovní postupy	**Komunikační a slohová výchova** Čtení – prohlubování čtenářských dovedností, tiché čtení s porozuměním, odborné texty – slovníky, encyklopedie, jazykové příručky Mluvený projev – zásady dorozumívání, zásady kultivovaného projevu, komunikativní žánry (projev, diskuze), organizování besedy, osobní komunikace, otázky a odpovědi Písemný projev – osobní komunikace, korespondence, písemná korespondence s úřady (i s využitím PC), formy společenského styku – dotazník, žádost, životopis	OSV – Osobnostní a morální rozvoj Inf – využití aplikací, práce s daty
- umí používat Pravidla českého pravopisu - zvládá pravopis slov s nejdůležitějšími předponami a předložkami - pozná a určí slovní druh - skloňuje podstatná jména a přídavná jména - zná pravopis shody přísudku s podmětem - určí základní skladební dvojici - zvládá pravopis příčestí minulého při shodě přísudku s podměty děti, my, všichni	**Jazyková výchova** Pravidla českého pravopisu Nauka o slově – procvičování známých jevů ve složitějších případech (pravopis i/y po obojetných souhláskách) - předpony od-, za-, na-, roz-, u- - slovní kořen, odvozování - pravopis skupin bě - bje, vě - vje, mě - mně - předložky z, ze, s, se Tvarosloví – přehled slovních druhů, podstatná jména – pravopis koncovek 1., 4. a 7. p., vzory pán, hrad, žena, město, přídavná jména – rozlišení měkkých a tvrdých, vzory a skloňování, shoda přísudku s podmětem, podmět děti, my, všichni – shoda	

- rozezná větu jednoduchou od souvětí - rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk	- věta jednoduchá a souvětí, nejběžnější spojky (a, i, ale, že, když)	
	<u>Literární výchova</u>	
- rozezná základní literární druhy a žánry - zná významné představitele české literatury - zvládá plynulé čtení s porozuměním - orientuje se v literárním textu, vystihuje hlavní myšlenku díla - ústně formuluje dojmy z četby, divadla nebo filmu - dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury - získává pozitivní vztah k literatuře	Literární druhy a žánry – poezie, próza, divadelní hry, literatura pro děti a mládež, významní autoři české a světové literatury Práce s textem – charakteristika děje a jednajících postav příběhu, výklad přiměřeného textu, rozšiřování slovní zásoby – vysvětlení méně známých slov Poslech a reprodukce – soustředěný poslech, reprodukce přečteného, recitace - dramatizace - čtenářský zážitek vyjádřený vlastní kresbou	Vv – současná ilustrační tvorba MeV – projekt Tvorba školní prezentace

5. 2. Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Anglický jazyk

Vyučovací předmět Anglický jazyk patří do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Vyučovací předmět Anglický jazyk je realizován ve 3. – 9. ročníku, má časovou dotaci 3 hodiny týdně. Výuka probíhá většinou ve třídách, popř. počítačové učebně.

Vyučovací předmět Anglický jazyk má za cíl poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, ale i pro práci s počítačem, internetem, apod., osvojit si jednoduchá sdělení a základy komunikace v cizím jazyce v běžných každodenních situacích.

Součástí předmětu jsou průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel vede žáky k pochopení důležitosti schopnosti komunikovat anglicky pro praktický život a učí žáky propojovat probraná témata a jazykové jevy **(kompetence k učení).** Učitel pomáhá žákům řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí, odstraňuje u žáků strach při komunikaci s cizím člověkem a učí žáky opsat obsah myšlenky tam, kde chybí slovní zásoba **(kompetence k řešení problémů)**. Učitel učí žáky tomu, aby porozuměli jednoduchému sdělení v anglickém jazyce, vede k porozumění promluvě a přiměřenému textu v anglickém jazyce a učí žáky využít dovednosti osvojené v anglickém jazyce k navázání kontaktu či vztahu **(kompetence komunikativní).** Učitel vede žáky k tomu, aby uměl v jednoduchých situacích požádat o pomoc, radu apod., dodržovat zásady slušného chování v anglicky mluvícím prostředí **(kompetence sociální a personální)**. Učitel seznamuje žáky se zvyky a tradicemi v anglicky mluvících zemích, porovnává je se zvyky u nás **(kompetence občanské).** Učitel seznamuje žáky s dvojjazyčným slovníkem, učí je se ve slovníku orientovat, vyhledávat potřebné výrazy **(kompetence pracovní).** Učitel podporuje žáky k využívání digitálních zařízení pro rozvoj v oblasti cizího jazyka **(kompetence digitální)**.

Použité zkratky:

MkV – Multikulturní výchova
VMEGS – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
OSV – Osobní a sociální výchova
M – Matematika
Inf – Informatika
Hv – Hudební výchova
Vv – Výtvarná výchova

ANGLICKÝ JAZYK

Ročník: 3.

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka - s pomocí opakuje jednoduchá anglická slova - rozlišuje český a anglický jazyk	**Zvuková a grafická podoba jazyka** Základní výslovnostní návyky **Tematické okruhy** Představování, pozdravy Rodina Hračky Svátky – Vánoce, Velikonoce	MkV – tematický okruh Multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění) - tematický okruh Kulturní rozdíly (sociokulturní rozdíly) OSV – tematický okruh Sociální rozvoj (komunikace) Hv – anglické písničky Vv – projekty Rodina, Vánoce

ANGLICKÝ JAZYK

Ročník: 4.

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - pozdraví - rozumí výrazům pro pozdrav - rozumí slovům a frázím, se kterými se rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - vyjádří souhlas či nesouhlas - rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal, zejména má-li k dispozici vizuální oporu - popřeje a poděkuje - reaguje na jednoduché otázky, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu - je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka	**Hello** představení pozdravy jednoduchá otázka **Škola** základní slovní zásoba jednoduchá otázka, pokyn **Barvy** základní slovní zásoba jednoduché otázky, vyjádření záporu **Rodina** základní slovní zásoba jednoduché otázky, věty **Svátky** Vánoce Velikonoce V rámci tematických okruhů: základní výslovností návyky vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	Inf – využití aplikací MkV – tematický okruh Multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění) - tematický okruh Kulturní rozdíly (sociokulturní rozdíly) OSV – tematický okruh Sociální rozvoj (komunikace) Hv – anglické písničky Vv – projekty Rodina, Vánoce

ANGLICKÝ JAZYK

Ročník: 5.

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal, zejména má-li k dispozici vizuální oporu - vyjádří souhlas či nesouhlas - pozdraví a poděkuje, sdělí své jméno a věk, rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování - reaguje na jednoduché otázky, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu - popřeje a poděkuje - reaguje na jednoduché otázky, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu - je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka	**Ovoce** základní slovní zásoba I have… Give me… **Čísla do 10** základní slovní zásoba jednoduché věty, otázky prosba **Narozeniny** základní slovní zásoba otázka How old are you? **Domácí mazlíčci** - základní slovní zásoba - jednoduché věty **Zvířata v ZOO** - základní slovní zásoba, práce se slovníkem v učebnici - jednoduché věty **Svátky** - Vánoce - Velikonoce V rámci tematických okruhů: - základní výslovností návyky - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	Inf – využití aplikací MkV – tematický okruh Multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění) - tematický okruh Kulturní rozdíly (sociokulturní rozdíly) OSV – tematický okruh Sociální rozvoj (komunikace) M – sčítání do 10 Hv – anglické písničky Vv – projekty ZOO, Vánoce

ANGLICKÝ JAZYK

Ročník: 6.

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - učí se a osvojuje si rozdíl mezi psanou a mluvenou formou jazyka - umí se představit, pozdravit - umí rozlišit použití určitého a neurčitého členu s podstatným jménem - rozumí slovům a jednoduchých větám, které se týkají jednotlivých tematických okruhů (číslovky, osobní zájmena, barva, rodina, škola, přátelé, svátky) - vytvoří otázku s danými tázacími výrazy - umí používat sloveso to be v přítomném čase ve všech osobách jed. a mn. čísla - vede jednoduchý rozhovor - zvládá čtení a překlad jednoduchých pojmů a názvů	**Jazyková výuka:** Pravidla výslovnosti, psaná a mluvená forma angličtiny Kamarádi, jména, představování **Pozdravy** **Člen určitý, neurčitý** Ukazovací zájmena **IT, THIS** - v oznam. větě a v otázce Číslovky základní **0 – 20** **Barvy** **Otázky s tázacími výrazy WHAT, WHO, HOW OLD** Sloveso **TO BE** – v oznam. větě, otázce, záporu, staž. tvary v přít. čase Slovosled angl. věty v přítomném čase **Osobní zájmena** **Konverzace:** Jednoduché dialogy, rýmy a písně s využitím slovní zásoby, základy jednoduchého čtení a překladů Tematické okruhy představování, přátelé, rodina, škola, svátky	Inf – využití aplikací MkV – tematický okruh Multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění) - tematický okruh Kulturní rozdíly (sociokulturní rozdíly) VMEGS – tematický okruh Objevujeme Evropu a svět (životní styl mladých Evropanů) OSV – tematický okruh Sociální rozvoj (komunikace) Hv – anglické písničky Vv – projekty Rodina, Vánoce

ANGLICKÝ JAZYK

Ročník: 7.

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - umí utvořit otázku a odpověď se slovesem to be - se seznámí s anglickou abecedou - používá opozita ve spojeních s podstatnými jmény a ve větách - používá sloveso to have ve všech tvarech - seznámí se s vazbou there is, there are a používá ji ve větě - umí používat a rozlišovat předložky v jednoduchých větách, zařazovat je do komunikace - využívá slovní zásoby v jednoduché konverzaci - učí se orientovat ve slovníku cizího jazyka za využití abecedy - rozumí slovům a jednoduchých větám, které se týkají jednotlivých tematických okruhů (zvířata, jídlo, pití, části obličeje, oblečení, domov, svátky)	**Jazyková výuka:** Sloveso **TO BE** v otázce, krátké kladné i záporné odpovědi Abeceda **Základní opozita** (big X small, hungry X thirsty) Sloveso **TO HAVE**, HAVE GOT V kladné i záporné větě Existenční vazba **THERE IS, THERE ARE** Předložky ON, IN, UNDER, NEXT TO **Konverzace:** Složitější dialogy, rýmy, písně Práce se slovníkem Tematické okruhy: Zvířata, jídlo a pití, části obličeje, oblečení, domov a svátky	MkV – tematický okruh Multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění) - tematický okruh Kulturní rozdíly (sociokulturní rozdíly) VMEGS – tematický okruh Objevujeme Evropu a svět (životní styl mladých Evropanů) OSV – tematický okruh Sociální rozvoj (komunikace) Hv – anglické písničky Vv – projekty Velikonoce, Vánoce

ANGLICKÝ JAZYK

Ročník: 8.

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - si prohlubuje znalost slovesa to be ve všech tvarech v přítomném čase - tvoří otázky s danými tázacími výrazy - používá ve větě oznamovací a v otázce ukazovací zájmena - prohlubuje si znalost slovesa to have - umí pojmenovat číslovky od 21 do 100, používat je v součtech, spojení s podstatnými jmény apod. - prohlubuje si existenční vazby - dokáže v hovoru použít přivlastňovací pád a zájmena - rozumí slovům a jednoduchých větám, které se týkají jednotlivých tematických okruhů (roční období, měsíce v roce, části obličeje, rodina, ubytování, jídlo a pití, svátky v roce) - reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	**Jazyková výuka:** Sloveso **TO BE** v přítomném čase – kladná oznamovací věta, stažený tvar, zápor, otázka, 3. osoba jednotného čísla Otázky s tázacími výrazy **WHAT, WHO, WHERE** Ukazovací zájmeno **THIS X THAT** Sloveso **TO HAVE** V kladné a záporné oznamovací větě, otázce Číslovky základní **21 – 100** Existenční vazba **THERE IS, THERE ARE** **Přivlastňovací zájmena**, přivlastňovací pád **Konverzace:** Rýmy, písně, hry. Práce se slovníkem Tematické celky: Roční období, měsíce v roce; části obličeje, rodina, ubytování, domov; jídlo a pití, svátky v roce	MkV – tematický okruh Multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění) - témat. okruh Kulturní rozdíly (sociokulturní rozdíly) VMEGS – tematický okruh Objevujeme Evropu a svět (životní styl mladých Evropanů) OSV – tematický okruh Sociální rozvoj (komunikace) Hv – anglické písně Vv – projekty Halloween, Dům

ANGLICKÝ JAZYK

Ročník: 9.

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - vytvoří množné číslo podstatných jmen - dokáže v hovoru použít přivlastňovací pád a zájmena - umí použít sloveso can - umí používat sloveso to have ve všech tvarech - umí určit čas - používá opozita ve spojeních s podstatnými jmény a ve větách - umí se orientovat ve slovníku cizího jazyka za využití abecedy - využívá slovíčka v konverzaci - rozumí slovům a jednoduchých větám, které se týkají jednotlivých tematických okruhů - vede jednoduchý rozhovor týkající se jeho osoby	**Jazyková výuka:** Množné číslo podstatných jmen Přivlastňovací pád, přivlastňovací zájmena Ukazovací zájmeno **THIS X THESE** Sloveso **CAN** v kladné, záporné oznamovací větě, v otázce v přítomném čase Sloveso **TO HAVE** V kladné a záporné oznamovací větě Vazba **THERE IS, THERE ARE** Hodiny Opozita **HOW MANY?** Závěrečné shrnutí učiva 6. – 9. ročníku **Konverzace:** Písně, hry Práce se slovníkem Tematické celky: Sport, hobby, hračky; nákupy, obchody – peníze; zdraví a nemoc; město + ZOO; svátky v roce	MkV – tematický okruh Multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění) - tematický okruh Kulturní rozdíly (sociokulturní rozdíly) VMEGS – tematický okruh Objevujeme Evropu a svět (životní styl mladých Evropanů) OSV – tematický okruh Sociální rozvoj (komunikace) Hv – anglické písně Vv – projekty Sport, Město

5. 3. Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Německý jazyk

Vyučovací předmět Německý jazyk patří do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Vyučovací předmět Německý jazyk je realizován v 7. – 9. ročníku, má časovou dotaci 2 hodiny týdně. Výuka probíhá většinou ve třídách, popř. počítačové učebně.

Vyučovací předmět Německý jazyk má za cíl poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, osvojit si jednoduchá sdělení a základy komunikace v cizím jazyce v běžných každodenních situacích.

Součástí předmětu jsou průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel vede žáky k pochopení důležitosti schopnosti komunikovat německy pro praktický život a učí žáky propojovat probraná témata a jazykové jevy **(kompetence k učení).** Učitel pomáhá žákům řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí, odstraňuje u žáků strach při komunikaci s cizím člověkem a učí žáky opsat obsah myšlenky tam, kde chybí slovní zásoba **(kompetence k řešení problémů)**. Učitel učí žáky tomu, aby porozuměli jednoduchému sdělení v německém jazyce, vede k porozumění promluvě a přiměřenému textu v německém jazyce a učí žáky využít dovednosti osvojené v německém jazyce k navázání kontaktu či vztahu **(kompetence komunikativní).** Učitel vede žáky k tomu, aby uměl v jednoduchých situacích požádat o pomoc, radu apod., dodržovat zásady slušného chování v německy mluvícím prostředí **(kompetence sociální a personální)**. Učitel seznamuje žáky se zvyky a tradicemi v německy mluvících zemích, porovnává je se zvyky u nás **(kompetence občanské).** Učitel seznamuje žáky s dvojjazyčným slovníkem, učí je se ve slovníku orientovat, vyhledávat potřebné výrazy **(kompetence pracovní).** Učitel podporuje žáky k využívání digitálních zařízení pro rozvoj v oblasti cizího jazyka **(kompetence digitální)**.

Použité zkratky:
MkV – Multikulturní výchova
VMEGS – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
OSV – Osobní a sociální výchova
M – Matematika
Hv – Hudební výchova
Vv – Výtvarná výchova

NĚMECKÝ JAZYK

Ročník: 7.

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - je seznámen se zvukovou podobou německého jazyka - je seznámen s rozdílem mezi psanou a mluvenou formou jazyka - rozumí výrazům pro pozdrav - umí se představit, pozdravit - rozumí jednoduchým pokynům učitele - rozumí s vizuální oporou jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (představování, škola, barvy, číslovky, zvířata, jídlo, svátky) - vede jednoduchý rozhovor - zvládá čtení a překlad jednoduchých pojmů a názvů	**Jazyková výuka:** Pravidla výslovnosti, psaná a mluvená forma němčiny Jména, **představování** **Pozdravy** Kdo jsi? Ich bin… Pokyny učitele **Školní potřeby** Ich habe… **Barvy** Ich mag… Jídlo **Jednoduché otázky ANO X NE** **Konverzace:** Jednoduché dialogy, rýmy a písně s využitím slovní zásoby, základy jednoduchého čtení a překladů Tematické okruhy představování, škola, barvy, číslovky, zvířata, jídlo, svátky	MkV – tematický okruh Multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění) - tematický okruh Kulturní rozdíly (sociokulturní rozdíly) VMEGS – tematický okruh Objevujeme Evropu a svět (životní styl mladých Evropanů) OSV – tematický okruh Sociální rozvoj (komunikace) Hv – německé písničky Vv – projekty Rodina, Vánoce

NĚMECKÝ JAZYK

Ročník: 8.

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - sdělí své jméno a věk - rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku) - rozumí výrazům pro pozdravení a poděkování - rozumí s vizuální oporou jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (Roční období, rodina, číslovky, jídlo, škola, ZOO a svátky) - využívá slovní zásoby v jednoduché konverzaci - učí se orientovat ve slovníku cizího jazyka za využití abecedy	**Jazyková výuka:** Dny v týdnu **Rodina** Ich heiße… **Číslovky** Wie alt bis du? Jídlo Danke. **Konverzace:** Jednoduché dialogy, rýmy, písně Práce se slovníkem Tematické okruhy: Roční období, rodina, číslovky, jídlo, škola, ZOO a svátky	MkV – tematický okruh Multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění) - tematický okruh Kulturní rozdíly (sociokulturní rozdíly) VMEGS – tematický okruh Objevujeme Evropu a svět (životní styl mladých Evropanů) OSV – tematický okruh Sociální rozvoj (komunikace) Hv – německé písničky Vv – projekty Velikonoce, Vánoce

NĚMECKÝ JAZYK

Ročník: 9.

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - je seznámen s tvary slov v množném čísle - si prohlubuje znalost slovesa sein v přítomném čase - odpovídá jednoduchým způsobem na otázky týkající se jeho samotného - reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby - rozumí s vizuální oporou jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (Hodiny, školní předměty, nákupy, počasí, svátky v roce) - využívá slovní zásoby v jednoduché konverzaci - učí se orientovat ve slovníku cizího jazyka za využití abecedy	**Jazyková výuka:** **Hodiny** Množné číslo Sloveso **SEIN** v přítomném čase **Škola - předměty** Sloveso **HABEN** **Nákupy** Sloveso MÖGEN **Konverzace:** Rýmy, písně, hry. Práce se slovníkem Tematické celky: Hodiny, školní předměty, nákupy, počasí, svátky v roce	MkV – tematický okruh Multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění) - témat. okruh Kulturní rozdíly (sociokulturní rozdíly) VMEGS – tematický okruh Objevujeme Evropu a svět (životní styl mladých Evropanů) OSV – tematický okruh Sociální rozvoj (komunikace) Hv – německé písně Vv – projekty svátky v roce

5. 4. Matematika
Charakteristika vyučovacího předmětu
Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Matematika

Vyučovací předmět Matematika patří do vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace. Vyučovací předmět má v 1. až 3. ročníku časovou dotaci 5 hodiny týdně (vždy je 1 hodina z disponibilní časové dotace), ve 4. a 5. ročníku 4 hodin týdně. Na 2. stupni je předmět realizován v 6., 7. a 9. ročníku s časovou dotací 5 hodin týdně, v 8. ročníku s časovou dotací 6 hodin týdně (v 6. ročníku je použita 1 hodina z disponibilní časové dotace, v 8. ročníku jsou použity 3 hodiny z disponibilní časové dotace a 9. ročníku jsou použity 2 hodiny z disponibilní časové dotace). Výuka probíhá většinou ve třídách, popř. v počítačové učebně.

Vzdělávací obsah je rozčleněn na 4 tematické okruhy:
- čísla a početní operace
- závislosti, vztahy a práce s daty
- geometrie v rovině a prostoru
- aplikační úlohy

Vyučovací předmět sleduje využití matematických dovedností v běžném životě, posiluje schopnost logického myšlení a prostorové představivosti, pracuje se základními matematickými pojmy a symboly, matematickými postupy a způsoby jejich užití, učí přesnosti a uplatňování matematických pravidel, používání kalkulátoru a matematických výukových programů. Součástí předmětu je také finanční gramotnost a průřezové téma Osobnostní a sociální výchova a Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel vede žáky k práci s učebnicemi a pracovními sešity, vede je k samostatnému vyhledávání informací, které užijí v běžném životě a k sebehodnocení – poznání vlastního pokroku a nacházení chyb, kterých se dopustili **(kompetence k učení)**. Učitel podporuje práci s různými zdroji informací – hledání, třídění, využívání a řešení úloh z praktického života **(kompetence k řešení problémů)**. Učitel vede žáky k práci podle daného pracovního postupu, návodu, náčrtu, k orientaci se v jednoduché technické dokumentaci a cvičí žáky v pracovní výdrži, koncentraci na pracovní výkon a jeho dokončení **(kompetence pracovní)**. Učitel vede žáky pomocí digitálních technologií kriticky hodnotit získaná data, využívat digitální technologie, aby si usnadnil práci **(kompetence digitální)**.

Použité zkratky:

OSV – Osobnostní a sociální výchova	MeV – Mediální výchova	Pv – Pracovní vyučování
F – Fyzika	Inf – Informatika	Z – Zeměpis
Čj – Český jazyk	Prv – Prvouka	Vv – Výtvarná výchova
Vl – Vlastivěda	Př – Přírodověda	Fg – finanční gramotnost

MATEMATIKA

Ročník: 1

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy, vazby
Žák: - umí číst a psát čísla 1 – 5, spočítat předměty v daném souboru - vytvoří soubor o daném počtu prvků - vyjmenuje číselnou řadu 1 – 5, určí číslo před a za daným číslem - samostatně doplní číselnou řadu - umí číst i zapsat matematické pojmy +, -, =, a dokáže rozlišit symboly +, - - s pomocí stavebnice, obrázků, koleček apod. vymodeluje situaci sčítání nebo odčítání - zapíše samostatně příklad podle diktátu - zná pojmy více, méně, stejně - porovná čísla a soubory prvků s počtem prvků do 5 - rozloží dané číslo - doplní předměty k danému počtu - umí řešit jednoduchou slovní úlohu	**1. Číslo a početní operace** Zavedení pojmu čísla, seznámení s psaním číslic **1 – 5** Uspořádání číselné řady v oboru do pěti - číslo před a za daným číslem - číselná řada Zavedení matematických pojmů **+, -, =** Názorné zavedení **sčítání a odčítání čísel v oboru do 5** manipulačními činnostmi Zápis součtu a rozdílu - diktát čísel, příkladu - pojem více, méně, stejně Porovnání množství v oboru do pěti - symboly <, >, = Rozklad čísla - dočítání) Slovní úlohy	Pv – výroba pomůcek z různých materiálů Čj – Komunikační a slohová výchova – psaní číslic; Literární výchova – čtení obrázků (ten druhý, první…)
- pojmenuje věci na obrázku - čte obrázky řazené do sloupců nebo řad - pozná barvy, uspořádá předměty dle barvy, velikosti, tvaru - určí zda předmět do skupiny patří nebo nepatří, chápe pojmy stejný – jiný	**2. Závislosti, vztahy a práce s daty** Názorný úvod k zavedení pojmu čísla, poznávání vyjmenovaných nebo nakreslených věcí Třídění předmětů podle dané vlastnosti, podle společného znaku Orientace v prostoru a používání výrazů pro popsání situace	Prv – orientace v okolí

- zná pojmy nad, pod, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu, vlevo, vpravo, málo, hodně, vedle - zvládne uspořádat prvky do skupin dle daného znaku - pozná rozdíly mezi obrázky, určí v čem se liší - určí pořadí v konkrétních situací - vybarví řadu obrázků s řadovými číslovkami dle pokynů - zvládá komunikaci při hře na obchod (pozdrav, dotaz na prodavače, výběr zboží, zaplacení), manipulace s mincemi 1, 2,5 Kč, přiřadí hračky s cenovkou k dané minci	- pojmy nad, pod, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu, vlevo, vpravo, málo, hodně, vedle Modelování jednoduchých situací podle pokynů - stejné prvky - rozdílné prvky Řadové číslovky 1 – 5 Hra na obchod	 Fg – manipulace s mincemi Hodnota peněz Pv – jednání v obchodě
	<u>3. Geometrie v rovině a prostoru</u>	
- roztřídí geometrické tvary - rozezná čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník - pojmenuje geometrické tvary - zvládne rytmické řazení prvků dle předlohy a diktátů - nakreslí kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník	Poznávání základních geometrických tvarů pomoc stavebnic - čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník - krychle, koule, válec - rytmické řady - kreslení základních geometrických tvarů	Pv – práce se stavebnicí Vv – rozpoznávání a pojmenování linií, barev a tvarů

MATEMATIKA

Ročník: 2

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - počítá na konkrétních předmětech, na počítadle - vytváří soubory o daném počtu prvků - čte a píše číslice 0 – 10 - doplňuje číselnou řadu - určuje číslo před a za daným číslem - porovnává čísla a soubory prvků s počtem prvků do 10 - zapíše a přečte příklad - sčítá a odčítá s názorem do 10 - zapíše a řeší slovní úlohu - doplní odpověď - pomocí kalkulátoru kontroluje řešený příklad - umí doplnit rozklad čísla v oboru do 10	**1. Číslo a početní operace** Vytváření konkrétních představ o přirozeném čísle v oboru do 10, psaní číslic **0 – 10** Číselná řada 0 – 10 - diktát číslic - číslo před a za daným číslem Porovnávání množství v oboru do 10 - symboly <, >, = **Sčítání a odčítání** přirozených čísel v oboru do 10 Slovní úlohy, zápis a řešení - zápis, výpočet, odpověď Používání kalkulátoru - oblasti kalkulátoru Rozklad čísla v oboru do 10	Čj – Komunikační a slohová výchova – psaní číslic Literární výchova – čtení obrázků Pv – práce dle slovního návodu a předlohy
- zvládá uspořádání prvků do skupin dle daného znaku - vymodeluje slovní úlohu s využitím pomůcek (modely ovoce a zeleniny, hračky…) - doplní jednoduchou tabulku - vybarví řadu obrázků s řadovými číslovkami dle pokynů - provádí manipulaci s mincemi 1 – 10Kč	**2. Závislosti, vztahy a práce s daty** Orientace v prostoru a používání výrazů pro popsání situace Modelování jednoduchých situací dle pokynů Čtení jednoduchých tabulek, orientace v nich, doplňování Řadové číslovky 1. – 10. Sčítání a odčítání při řešení praktických situací - počítání s penězi do 10	Prv – orientace v okolí Tv – osvojování základních způsobů lokomoce a prostorové orientace Fg – praktické zacházení s penězi

- pozná a graficky znázorní čtverec, kruh, obdélník a trojúhelník – samostatně je pojmenuje - řadí geometrické prvky dle diktátu - nakreslí přímou a křivou čáru – rozliší je - rýsuje přímky dle pravítka	**3. Geometrie v rovině a prostoru** Procvičování znalosti základních geometrických tvarů Řazení geometrických prvků Kreslení přímých a křivých čar Manipulace s pravítkem	Pv – práce se stavebnicí Vv – rozpoznávání a pojmenování linií a tvarů

MATEMATIKA

Ročník: 3

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy, vazby
Žák: - počítá na konkrétních předmětech, na počítadle - vytváří soubory o daném počtu prvků - vyjmenuje číselnou řadu od 0 – 20 - píše a čte číslice 0 – 20 - píše číslice dle diktátu - pozná chybějící čísla v číselné řadě - zapíše a čte příklad s užitím symbolů +, -, =, <, > - porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20 - umí rozklad čísel v oboru do 20 - sčítá a odčítá s pomocí názoru v oboru do 20 - řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 - násobí a dělí číslem 2 - je seznámen s numerací do 100	**1. Číslo a početní operace** Vytváření konkrétních představ o přirozeném čísle v oboru do 20 Čtení a psaní číslic **0 – 20** Číselná řada v oboru do 20 Porovnávání množství v oboru do 20 - pojmy =, <, > - soubory prvků podle daných kritérií Rozklad čísla v oboru do 20 **Sčítání a odčítání** v oboru do 20 - bez přechodu přes desítku - s přechodem přes desítku Slovní úlohy - zápis a řešení, odpověď Násobení a dělení v oboru do 20 Seznámení s numerací do 100	Čj – Komunikační a slohová výchova – psaní číslic Pv – práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem
- orientuje se v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu - modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek - umí doplnit jednoduchou tabulku, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20 - určí pořadí v konkrétní situaci	**2. Závislosti, vztahy a práce s daty** Orientace v prostoru a používání výrazů pro popsání situace - výrazy pro orientaci v prostoru Modelování jednoduchých situací dle pokynů - využití pomůcek Práce s tabulkou - doplňování, orientace v tabulce – využití PC Excel	Prv – orientace v okolí Inf – práce s digitálním zařízením

- chápe pojmy první – poslední, řadové číslovky - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi	Řadové číslovky 1. – 20. Manipulace s mincemi v oboru 1 – 20 - mince 1, 2, 5, 10, 20 Kč	
	3. Geometrie v rovině a prostoru	
- pozná a pojmenuje základní geometrické tvary - umí graficky znázornit základní geometrické tvary - umí používat pravítko - rozezná přímku a úsečku - rýsuje přímky a úsečky podle pravítka - ví, jak se označuje úsečka, přímka	Procvičování znalosti základních geometrických tvarů, jejich grafické znázornění Manipulace s pravítkem - přímka X úsečka - rýsování přímek - úsečka – rýsování, označení	Pv – práce se stavebnicí (sestavování jednoduchých modelů

MATEMATIKA

Ročník: 4

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy, vazby
Žák:	**1. Číslo a početní operace**	
	Numerace v oboru do 100	
- čte a píše čísla v oboru do 100	Obor přirozeného čísla	
	Zápis čísla	
- rozkládá číslo na desítky a jednotky	Rozklad čísla v desítkové soustavě	OSV – Sociální rozvoj
	- slovní úlohy s využitím rozkladů	(spolupráce a soutěživost)
	- jednotky, desítky	
- porovnává čísla do 100 pomocí symbolů	Porovnávání čísel	
	- symboly <, >, =	
- orientuje se na číselné ose	Číselná osa	
- doplní číselnou řadu na číselné ose	- orientace na číselné ose	
- určuje číslo před a za daným číslem	- číslo hned před a hned za daným číslem	
	Sčítání a odčítání v oboru do 100	Inf – používání aplikací
- sčítá a odčítá násobky 10	- sčítání a odčítání násobků 10	
- sčítat a odčítat zpaměti jednotek s přechodem desítek	- sčítání a odčítání jednotek bez přechodu i s přechodem desítek	
- písemně sčítání a odčítání dvouciferná čísla bez přechodu desítek	- písemné sčítání a odčítání dvouciferných čísel bez přechodu přes desítku	
- zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy	Slovní úlohy k jednomu početnímu výkonu	
	- zadání, výpočet, odpověď	
- řeší slovní úlohy s využitím těchto vztahů v oboru do 100	Využití vztahu: *„o n-více, o n-méně“*	Fg – poznat hodnotu jednotlivých mincí
- využívá daných vztahů při počítání s penězi	- počítání s penězi	
	Násobení v oboru do 100	
- zvládá s názorem řady násobků čísel 1 až 10	- násobky čísel 1 - 10	
- používá manipulaci s předměty při vyvozování násobení	- manipulace s konkrétními předměty	
	- tabulka násobení	
- vyhledává násobky v tabulce násobení		
- s pomocí učitele řeší slovní úlohu, - vymýšlí a zapisuje odpověď	Řešení slovních úloh s využitím vztahů: *„n-krát-více*	
	- zápis, výpočet, odpověď	
- používá kalkulátor	Používání kalkulátoru	

	2. Závislosti, vztahy a práce s daty	
	Orientace v čase	Pv – výroba pomůcky
- orientuje se v čase (den, hodina, minuta)	- určovat čas s přesností na půlhodinu - orientace v čase – den, hodina, minuta	
	Manipulační činnosti s konkrétními předměty	Fg – mince, bankovky, jejich hodnota, praktické nakupování, placení zboží
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi	- peníze – poznat jednotlivé mince, bankovky (1, 2, 5, 10, 20, 50 a 100 Kč) - hra na obchod – kupující – prodávající	
	Jednotky hmotnosti	
- se seznamuje s základní jednotkou hmotnosti - modeluje slovní úlohy s využitím jednotek hmotnosti	- základní jednotka kilogram - co se kupuje na kg, váha - slovní úlohy	
	Jednotky délky	Pv – výroba pomůcky
- provádí jednoduché převody jednotek délky - dokáže sčítat a odčítat vzdálenosti - zapisuje zjištěné údaje do tabulky	- metr – centimetr - jednoduché převody - odhad vzdálenosti - slovní úlohy	
	Práce s tabulkou	
- orientuje se a čte v tabulce - doplňuje data do jednoduché tabulky podle návodu	- řádek, sloupec - vyhledávání, doplňování - zpracování jednoduché tabulky podle návodu, využití PC	Inf – využití digitálních technologií
	3. Geometrie v rovině a v prostoru	
	Základní útvary v rovině	
- vyznačí a popíše bod v rovině - rozezná přímou čáru od křivé - narýsuje přímku, polopřímku a úsečku podle pravítka - vyznačí body na úsečce i mimo ni - měří délku úsečky	- **bod** – vyznačování bodů, popis bodů - čára, **přímka** – rýsování přímky - vzájemná poloha dvou přímek v rovině – různoběžné a rovnoběžné přímky – užití konkrétních předmětů - polopřímka a **úsečka** – rýsování úseček - měření úseček s přesností na cm	
- označí a pojmenuje vrcholy rovinných útvarů	- rovinné útvary – poznávání a popis rovinných útvarů (vrcholy, strany) – trojúhelník**, čtyřúhelník, čtverec, obdélník**	

- pozná základní tělesa - vyhledá tyto útvary na předmětech ze svého okolí	**Základní útvary v prostoru** - poznávání těles – kvádr, krychle, koule, válec	
- za pomoci vyučujícího se dle svých individuálních schopností orientuje v číselných a obrázkových řadách - za pomoci vyučujícího řeší praktické grafické úlohy	**4. Aplikační úlohy** Číselné a obrázkové řady Doplňovačky	

MATEMATIKA

Ročník: 5

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy, vazby
Žák: - čte a píše čísla v oboru do 1000 - píše trojciferná čísla podle diktátu - porovnává čísla a soubory pomocí matematických symbolů - seřadí čísla od nejmenšího k největšímu a naopak - zaokrouhluje čísla na desítky a stovky - využívá dovedností zaokrouhlování čísel k řešení slovních úloh - rozkládá čísla na stovky, desítky a jednotky - využívá těchto dovedností při početních operacích - rozeznává sudá a lichá čísla - vyznačuje čísla na číselné ose - sčítá a odčítá čísla bez přechodu násobků 100 - sčítá a odčítá čísla s přechodem násobků 100 - sčítá a odčítá zpaměti jednociferné číslo - písemně sčítá a odčítá dvouciferná čísla v oboru do 1000, používá kalkulátor - zapisuje a samostatně řeší slovní úlohu - doplňuje odpověď - tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100 - používá kalkulátor - zapisuje, řeší jednoduché slovní úlohy¨ - ověřuje si správnost řešení	**1. Číslo a početní operace** **Obor přirozeného čísla 0 – 1000** Zápis čísel - diktát čísel Porovnávání čísel - řazení podle velikosti - symboly <, >, = Zaokrouhlování čísel na desítky a stovky - jednoduché slovní úlohy Rozklad čísla v desítkové soustavě - jednotky, desítky, stovky Čísla sudá a lichá Číselná osa **Sčítání a odčítání v oboru do 1 000** - sčítání a odčítání násobků 100 - bez přechodu násobků 100 - s přechodem násobků 100 Sčítání, odčítání jednociferného čísla Písemné sčítání a odčítání - dvouciferná čísla - kontrola výpočtu - kalkulátor Slovní úlohy typu: *o n více, o n méně* - zápis, výpočet, odpověď **Dělení v oboru do 100** - malá násobilka - kalkulátor Řešení slovních úloh s využitím vztahů: *n-krát více, n-krát-méně* - zápis, výpočet, odpověď	Inf – používání aplikací a digitálních technologií

	2. Závislosti, vztahy a práce s daty	
	Orientace v čase	MeV – využití tištěných a digitálních dokumentů jako zdroj informací
- určí čas s přesností na čtvrthodiny - přečte digitální zápis hodin	- určování hodin s přesností na čtvrthodinu - digitální zápis	Vl – tematický okruh Lidé a čas
	Manipulační činnosti s konkrétními předměty	Fg – používání mincí a bankovek, umět rozměnit , vrátit
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi	- peníze – bankovky, mince – třídění - hra na obchod	
	Jednotky délky	
- provádí jednoduché převody jednotek délky - používá k měření různá měřidla - využívá odhady vzdáleností v běžném životě	- převody mm, cm, m, km - odhad délky - pomůcky pro měření	
	Jednotky hmotnosti	
- provádí jednoduché převody jednotek hmotnosti - odhaduje hmotnost a ověřuje si výsledek odhadu vážením	- kg, g – převody - druhy vah	Př – základní rozdělení látek, jejich vlastnosti
	Jednotky času	
- převádí jednotky času v běžných situacích - provádí jednoduché převody jednotek času	- den - hodina, minuta	
	Jednotky objemu	Př – základní rozdělení látek, jejich vlastnosti
- provádí jednoduché převody jednotek objemu	- l, hl – převody - půllitr	
	Peníze	Fg – využití znalostí při manipulaci s penězi
- rozpoznává základní hodnoty bankovek a mincí - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi	- hodnoty bankovek a mincí - koruna - počítání s penězi	
	Práce s tabulkou	
- roztřídí a vyhledává jednoduchá data podle návodu - orientuje se a čte v jednoduché tabulce	- třídit, zapisovat data – např. údaje o času, teplotě, výška postavy, hmotnost těles - vyhledávání dat – orientace v tabulce - jízdní řád – jednoduše	Př – teplota vzduchu Vl – osa času

	3. Geometrie v rovině a prostoru	
	Prohlubování znalostí o základních útvarech v rovině	
- popíše body úsečky	- bod, čára, přímka, polopřímka	
- měří, rýsuje a porovnává délku úsečky s přesností na mm	- měření a rýsování úseček s přesností na cm a mm	
	Kolmice a rovnoběžky	
- sestrojí rovnoběžky a kolmice	- pojem pravý úhel	
	- rýsování kolmic pomocí trojúhelníku s ryskou	
	- rýsování rovnoběžných přímek	
	Čtverec a obdélník	
- vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	- vyznačení, popis, vlastnosti stran, obvod	
- znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary	- rýsování čtverce a obdélníka	
	Kruh a kružnice	
- narýsuje kružnici	- střed, poloměr a průměr kruhu a kružnice	
	- rýsování kružnice	
	Osová souměrnost	
- určí osu souměrnosti překládáním papíru	- pomocí proužku papíru	
	4. Aplikační úlohy	
- za pomoci vyučujícího se dle svých individuálních schopností orientuje v číselných a obrázkových řadách	Číselné a obrázkové řady	
- za pomoci vyučujícího řeší praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech	Doplňovačky	Inf – používání aplikací

MATEMATIKA

Ročník: 6

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy, vazby
Žák: - píše, čte a porovnává čísla do 10 000 - zvládá orientaci na číselné ose - zaokrouhluje do 10 000 - provádí odhad výsledku - písemně sčítá a odčítá do 10 000 - násobí a dělí v oboru do 100 - dělí se zbytkem v boru do 100 - samostatně řeší praktické úlohy	**1. Číslo a početní operace** **Numerace do 10 000** - orientace na číselné ose - čtení a zápis čísel - porovnávání čísel, rozklad **Sčítání a odčítání do 10 000** - počítání do 10 000, odhad výsledku - zaokrouhlování čísel - sčítání a odčítání do 10 000 bez přechodu desítek - sčítání a odčítání s přechodem desítek **Dělení se zbytkem v oboru do 100** - násobení a dělení v oboru do 100 - nejbližší menší násobek daného čísla k danému číslu - dělení se zbytkem v oboru do 100 - slovní úlohy	Inf – používání aplikací OSV – tematický okruh Sociální rozvoj (spolupráce a soutěživost)
- užívá a ovládá převody jednotek hmotnosti, délky, objemu a času - zvládá početní úkony s penězi - vyhledává, třídí a porovnává data	**2. Závislosti, vztahy a práce s daty** **Jednotky** - hmotnosti - délky - objemu - času **Závislosti a data** - počítání s penězi - grafy a tabulky, práce na PC Excel	Pv – práce s technickými materiály P – základní rozdělení látek, jejich vlastnosti Pv – rozpočet rodiny Fg – finanční rozpočet rodiny
- umí zacházet s rýsovacími pomůckami - odhaduje délku úsečky - určí délku úsečky - graficky sčítá a odčítá úsečky	**3. Geometrie v rovině a prostoru** **Přímka, úsečka, polopřímka** - přenášení, porovnávání úseček - grafický součet úseček, násobek úseček - osová souměrnost	Pv – práce s technickými materiály

- rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary - určí délku lomené čáry - provádí jednoduché konstrukce - vyznačuje a rýsuje úhly, provádí jednoduché konstrukce	**Trojúhelník** - konstrukce trojúhelníku ze tří stran, lomená čára - přenášení trojúhelníku ze tří stran - přenášení trojúhelníku pomocí kružítka **Úhel** - úhel-vyznačování a rýsování úhlu, popis úhlu - úhel pravý, tupý, přímý, ostrý - osa úhlu - konstrukce pravého úhlu kružítkem	
- samostatně řeší praktické úlohy - hledá různá řešení předložených situací - aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí - využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh	**4. Aplikační úlohy** - číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie - praktické geometrické úlohy – úsečka, trojúhelník, úhel - kalkulátor - využití PC	Pv – práce s technickými materiály Inf – využití digitálních technologií

MATEMATIKA

Ročník: 7

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy, vazby
Žák: - ovládá psaní, čtení, porovnávání a zaokrouhlování čísel v oboru do 1 000 000 - zvládá orientaci na číselné ose - zaokrouhluje čísla - pozná římské číslice - řeší jednoduché slovní úlohy - písemně sčítá, odčítá v oboru do milionu - odhaduje výsledek - písemně násobí a dělí víceciferná čísla - dělí se zbytkem	**1. Číslo a početní operace** **Číselný obor do milionu** - numerace v oboru milionu, čtení a psaní čísel, porovnávání čísel, orientace na číselné ose - zaokrouhlování - římské číslice – určování času **Písemné sčítání a odčítání čísel do milionu** - slovní úlohy, využití peněz - sčítání a odčítání - odhady výsledků **Písemné násobení a dělení přirozených čísel do 10 000** - násobení a dělení čísel v oboru - písemné násobení v oboru činitelem jednociferným i dvojciferným - písemné dělení jednociferným dělitelem beze zbytku i se zbytkem, aritmetický průměr	
- užívá a ovládá jednotky délky, hmotnosti, času, objemu a umí je vzájemně převádět - zvládá početní úkony s penězi - vyhledává, třídí a porovnává data - vypracuje jednoduchou tabulku	**2. Závislosti, vztahy a práce s daty** **Jednotky** - hmotnosti - délky - objemu - času **Závislosti a data** - počítání s penězi - grafy a tabulky	MeV – využití tištěných a digitálních dokumentů jako zdroje informací F – využívání znalostí převodu jednotek
- správně zachází s rýsovacími pomůckami a potřebami - rýsuje a měří úhly	**3. Geometrie v rovině a prostoru** **Úhel** - konstrukce úhlu 60°, 120° a 30°	Pv – praktické cvičení, měření, rýsování

- provádí jednoduché konstrukce - umí narýsovat základní rovinné útvary a zobrazit jednoduchá tělesa - vypočítá obvod trojúhelníku, čtverce, obdélníku	**Mnohoúhelníky** - trojúhelník: dělení podle stran a úhlů - výška v trojúhelníku - mnohoúhelníky: konstrukce pravidelného šestiúhelníku a osmiúhelníků vepsaného kružnicí, lichoběžník **Obvody rovinných obrazců** - obvod trojúhelníku, čtverce, obdélníku	
- samostatně řeší praktické úlohy - hledá různá řešení předložených situací - aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí - využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh	**4. Aplikační úlohy** - číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie - praktické geometrické úlohy – úhel, mnohoúhelník, obvod rovinných obrazců - provádění početních výkonů na kalkulátoru - využití PC	Pv – práce s technickými materiály

MATEMATIKA

Ročník: 8

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy, vazby
Žák: - písemně násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem - pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahů celek – část (zlomek, desetinné číslo, procento) - čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace - řeší jednoduché slovní úlohy - provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla	**1. Číslo a početní operace** **Písemné dělení dvojciferným dělitelem** - dělení násobkem deseti (10, 20, 30…) - dělení dvojciferným dělitelem **Zlomky** - názorné zavedení zlomků s pojmy - užití zlomků v praxi - smíšená čísla - výpočet zlomku z celku - zlomek jako část celku **Desetinná čísla** - pojem desetinného čísla, zápis, čtení - sčítání a odčítání desetinných čísel - násobení a dělení desetinných čísel - násobení desetinných čísel číslem přirozeným i desetinným - slovní úlohy - odhady, zaokrouhlování, zkouška	OSV – Sociální rozvoj (soutěživost a spolupráce)
- užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, objemu a objemu - vyhledává, třídí a porovnává data - vypracuje jednoduchou tabulku - zvládá početní úkony s penězi	**2. Závislosti, vztahy a práce s daty** **Jednotky** - délky, hmotnosti - objemu – dl, cl, ml - obsahu – mm^2, cm^2, m^2, km^2, ha **Závislosti a data** - grafy a tabulky - aritmetický průměr **Převody světových měn**	Fg – početní úkony s penězi, světové měny
- správně zachází s rýsovacími pomůckami a potřebami	**3. Geometrie** **Rovnoběžníky** - poznávání rovnoběžníků, vlastnosti stran a úhlů	

- rýsuje a měří úhly - provádí jednoduché konstrukce - rýsuje základní rovinné útvary - vypočítá obvod a obsah kruhu - vypočítá obsah čtverce, obdélníku, trojúhelníku - načrtne jednoduchá tělesa - vypočítá povrch kvádru, krychle a válce - rozeznává druhy čar - používá technické písmo - čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům - sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti - rýsuje základní rovinné útvary	- rýsování libovolných rovnoběžníků (kosočtverec, kosodélník, lichoběžník) **Kruh** - délka kružnice - obvod a obsah kruh, řešení úloh z praxe **Obsahy obrazců** - jednotky obsahu - obsah čtverce, obdélníku, trojúhelníku **Povrch těles** - síť krychle a kvádru - povrch krychle, kvádru, válce **Druhy čar a příklady jejich použití** **Technické písmo** psaní od ruky i podle šablony **Základy kótování** - základní pravidla kótování ve strojírenství - kótování délek - kótování průměru, poloměru, oblouku a úhlu **Osová a středová souměrnost** **Rýsování základních rovinných obrazců** - nácvik rýsování a kótování čtverce a obdélníka - podle schopností žáků lze rýsovat i pravidelné mnohoúhelníky a obrazce složené ze základních rovnocenných obrazců (bez kót)	Pv – práce s technickými materiály MeV - různé druhy sdělení - projekt rodinného domu OSV - rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci Pv - technologické postupy
- samostatně řeší praktické úlohy - hledá různá řešení předložených situací - aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí - využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh	**4. Aplikační úlohy** - číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie - praktické geometrické úlohy – kruh, obsah, povrch - provádění početních výkonů na kalkulátoru - využití PC	Pv – práce s technickými materiály

MATEMATIKA

Ročník: 9

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy, vazby
Žák: - násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem - čte a zapíše desetinná čísla, provádí s nimi základní početní operace - řeší jednoduché úlohy na procenta - řeší jednoduché rovnice - používá měřítko plánu a mapy	**1. Číslo a početní operace** **Dělení desetinných čísel** - dělení dvou přirozených čísel (podíl je číslo desetinné) - dělení desetinného čísla číslem přirozeným - dělení desetinného čísla číslem desetinným (nejvýše dvojciferným) - užití kalkulátoru - slovní úlohy **Procenta** - procento – základní pojmy - výpočet jednoho procenta ze základu - výpočet procentové části z daného základu (i s využitím kalkulátoru) - řešení jednoduchých slovních úloh z praxe - úrok, úroková míra **Rovnice** - jednoduché lineární rovnice **Poměr** - dělení v daném poměru - měřítku plánu a mapy	Z – práce s mapou
- užívá a ovládá převody jednotky délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu - vyhledává, třídí a porovnává data - vypracuje jednoduchou tabulku	**2. Závislosti, vztahy a práce s daty** **Jednotky** - délky, hmotnosti, času, obsahu - objemu – mm^3, cm^3, dm^3, m^2; vztah dm^3 – litr **Závislosti a data** - grafy a tabulky - aritmetický průměr	

	3. Geometrie	
- umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami - vypočítá obvod a obsah trojúhelníku, čtverce, obdélníku, kruhu - vypočítá objem a povrch kvádru, krychle a válce - zobrazuje jednoduchá tělesa - čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům - načrtne základní tělesa a sestrojí sítě základních těles	**Prohlubování učiva** - obvody, obsahy – užití vzorců - povrch těles – užití vzorců **Objemy těles** - objem - jednotky objemu - objem těles – použití vzorců (kvádr, krychle, válec) **Prostorové útvary** - koule, jehlan **Volné rovnoběžné promítání** zobrazování kvádru a krychle kreslení náčrtů **Síť krychle a kvádru**	F – využívání znalostí převodu jednotek Pv – praktická činnost, zhotovení náčrtu MeV - různé druhy sdělení - průmyslové dokumenty Pv - technologické postupy OSV - rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci
	4. Aplikační úlohy	
- samostatně řeší praktické úlohy - hledá různá řešení předložených situací - aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí - využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh	- číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie - praktické geometrické úlohy – objemy těles - provádění početních výkonů na kalkulátoru - využití PC	Pv – práce s technickými materiály

5. 5. Informatika

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Informatika

Vyučovací předmět Informatika patří do vzdělávací oblasti Informatika. Vyučovací předmět je realizován na 1. stupni ve 4. – 5. ročníku, má časovou dotaci 1 hodinu týdně, na 2. stupni je realizován v 6. – 9. ročníku a má časovou dotaci 1 hodinu týdně (celkem 2 hodiny 1. stupeň a 4 hodiny 2. stupeň).

Od 1. 9. 2021 je ŠVP uveden do souladu s RVP ZV a s právními předpisy. Do vzdělávání je zařazen vzdělávací obsah nové informatiky a digitální kompetence. Škola vyučuje podle ŠVP s novou informatikou ve 4. a 6. ročníku od školního roku 2021/2022. Tento stav je ale dán změnou RVP ZV, nikoliv změnou ŠVP z rozhodnutí školy, a je tudíž v souladu s Opatřením ministra školství a tělovýchovy.

Výuka probíhá v kmenové i počítačové učebně.

Cílem vyučovacího předmětu je poskytnout prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopit, jak digitální technologie fungují, přispívat jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Součástí předmětu jsou průřezová témata Mediální výchova, Environmentální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Výchova demokratického občana a Osobností a sociální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel vede žáky k aktivnímu vyhledávání informací, jejich důkladnému zpracování a selekci **(kompetence k řešení problému)**. Podporuje žáky v komunikaci prostřednictvím sítě Internet, poskytuje dostatek času ke komunikaci pomocí e-mailových služeb, vhodným výchovným působením zvyšuje úroveň této komunikace a vede žáky k aktivnímu výběru vhodných partnerů k virtuální komunikaci **(kompetence komunikativní)**. Vytváří příležitosti k tomu, aby žáci mohli diskutovat v rámci třídy, školního kolektivu a v širším smyslu pomocí chatových služeb internetu, vybírá prostředky a témata k diskuzi tak, aby přispívaly k tříbení a kultivaci názorů a postojů žáků **(kompetence sociální a personální)**. Seznamuje žáky s takovými zdroji informací, které budou kultivovat jejich charakter dle demokratických zásad naší společnosti a podporuje žáky v potřebě komunikace **(kompetence občanské)**. Vede žáky k řádné přípravě a udržování pracovního prostoru dle zásad hygieny práce, tj. k dodržování hygienických pravidel při práci s počítačem a jinými komunikačními prostředky **(kompetence pracovní)**. Učíme žáky využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnost, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce **(kompetenci digitální)**.

Použité zkratky:

Aj – Anglický jazyk
M – Matematika
Čj – Český jazyk
VMEGS – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
VDO – Výchova demokratického občana
MeV – Mediální výchova
EV – Environmentální výchova
OSV – Osobnostní a sociální výchova
MkV – Multikulturní výchova

INFORMATIKA

Ročník: 4.

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák:	**Digitální technologie**	
- zná základní hygienická a bezpečnostní pravidla pro práci s digitálními technologiemi	- ergonomie (nastavení nábytku, správný posed, položení rukou, nastavení monitoru)	EV – tematický okruh Vztah člověka k prostředí (vliv prostředí na zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdraví)
- pojmenuje základní části počítače	- digitální zařízení (základní části počítače a jejich funkce, Hw, Sw)	
- najde a spustí známou aplikaci	- zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace	
- popíše bezpečnostní pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi	- uživatelské jméno a heslo, bezpečnost práce	
	- ovládání myši	
- používá při práci myš a klávesnici	- kreslení čar, vybarvování	M – geometrické tvary
- pracuje s daty různého typu	- kreslení bitmapových obrázků	
- edituje digitální text, vytvoří obrázek	- psaní slov na klávesnici	
	- editace textu	Čj – pravopis slov
- uloží svoji práci do souboru, otevře soubor	- ukládání práce do souboru	
- vytváří a kopíruje soubory	- otevírání souborů	MeV – Tvorba mediálního sdělení – tvorba sdělení pro školní časopis
- ovládá základní obsluhu počítače	- ovládání aplikací (schránka, krok zpět, okno)	
- popíše bezpečnostní pravidla, přivolá pomoc dospělého	- technické problémy a přístupy k jejich řešení (hlášení dialogových oken)	
	Data, informace a modelování	MeV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – zpravodajství, reklama
- uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci se lépe rozhodnout	***kódování a přenos dat***	
	- piktogramy, emoji, kód, symboly	
	- přenos na dálku, šifra	OSV – Kreativita - programování
- sdělí informaci obrázkem	- rastrový obraz	
- s pomocí učitele řeší šifru a rastrový obraz		
	Algoritmizace a programování	Využívání digitálních technologií a aplikací ve výuce.
- sestavuje symbolické zápisy postupů	- algoritmus, vývojový diagram	
- orientuje se v prostředí SCRATCH	- SCRATCH – úvod do programování (popis prostředí, bloky, sestavení scénáře)	
- sestaví jednoduchý scénář		

INFORMATIKA Ročník: 5.

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - zná základní hygienická a bezpečnostní pravidla pro práci s digitálními technologiemi - pojmenuje základní části počítače - najde a spustí známou aplikaci - popíše bezpečnostní pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi - propojí digitální zařízení - pracuje s internetovým prohlížečem - vyhledává informace na internetu - sdílí data a dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	**Digitální technologie – prohlubování učiva** - ergonomie (nastavení nábytku, správný posed, položení rukou, nastavení monitoru) - digitální zařízení (základní části počítače a jejich funkce, Hw, Sw) - zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace - uživatelské jméno a heslo, bezpečnost práce ***počítačové sítě*** – propojení technologií - (bez)drátové připojení - Internet – popis prostředí, adresy, odkazy - práce ve sdíleném prostředí - sdílení dat	MkV – Multikulturalita – internet MeV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - internet
- v systémech, které ho obklopují, rozeznává jednotlivé prvky - s pomocí řadí prvky do řad - rozlišuje číslovaný a nečíslovaný seznam - pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	**Informační systémy** ***systémy*** - skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení - příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka ***práce se strukturovanými daty*** - shodné a odlišné vlastnosti objektů - řazení prvků do řad - číslovaný a nečíslovaný seznam - tabulka a její struktura - doplňování tabulky a datových řad - úprava tabulky – vizualizace v grafu	
- uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci se lépe rozhodnout	**Data, informace a modelování** ***data, informace*** - sběr (pozorování, jednoduchý dotazník) - záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku	Čj – význam slov M – čísla, geometrické tvary

- vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat	- hodnocení získaných dat	
	modelování	
- pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky data	- model jako zjednodušené znázornění skutečnosti	
- třídí a řadí objekty podle různých kritérií	- schéma, obrázkové modely	
- popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní už ví	- tabulky, grafy, diagramy (znázornění vztahu mezi objekty) - vysvětlování jevů okolo žáka	
	Algoritmizace a programování SCRATCH „BÁDÁNÍ“	
- sestavuje symbolické zápisy postupů	- příkazy a jejich spojování (práce podle předlohy)	OSV – Kreativita – programování
- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy		
- rozpozná opakující se vzory	- opakování příkazů	
- používá opakování známých postupů	- pohyb a razítkování	
- popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení	- práce s chybou	
- vytvoří a použije nový blok	- vlastní bloky a jejich vytváření	Využívání digitálních technologií a aplikací ve výuce.
- přečte zápis scénáře	- kreslení čar	

INFORMATIKA

Ročník: 6.

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák:	**Digitální technologie** ***hardware a software***	
- rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému	- pojmy hardware a software - složení současného počítače a principy fungování jeho součástí - operační systémy: funkce, typy, typické použití	VDO – Občan, občanská společnost a stát - software
	počítačové sítě	MeV – Stavba mediálních sdělení – elektronická pošta
- propojí podle návodu digitální zařízení - pracuje v online prostředí	- domácí a školní počítačová síť - fungování a služby internetu - princip e-mailu	VMEGS - tematický okruh Evropa a svět nás zajímá (vyhledávání zajímavostí majících vztah k tradicím a zvykům národů Evropy, životu dětí v jiných zemích)
	řešení technických problémů	
- rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělou osobu	- postup řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení/dialogová okna	
	Data, informace a modelování ***data, informace***	
- získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti - odpoví na otázky na základě dat v tabulce - popíše pravidla uspořádání v existující tabulce - k popisu problému používá grafické znázornění - zakóduje a dekóduje jednoduchý text a obrázek	- získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači (data v grafu a tabulce) - evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce - filtrování, řazení a třídění dat - porovnávání dat v tabulce a grafu - řešení problémů s daty ***kódování a přenos dat*** - kódy kolem nás - kódování znaků - šifrování - kódování barev	M - zpracování dat, operace v buňce

- po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti - rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení - vytváří vlastní bloky	**Algoritmizace a programování** - sestavení scénáře (tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu) - opakování bloků (nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk) - vlastní bloky	Využívání digitálních technologií a aplikací ve výuce.

INFORMATIKA Ročník: 7.

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - - ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu - vybere vhodný formát pro uložení dat - nainstaluje a odinstaluje aplikaci	**Digitální technologie** ***hardware a software*** - datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému - správa souborů, struktura složek - instalace aplikací	
- pracuje v online prostředí - s pomocí vysvětlí, jak fungují některé služby internetu	***počítačové sítě*** - typy, služby a význam počítačových sítí - fungování sítě: klient, server, switch, IP adresa	OSV – Komunikace – elektronická pošta
- diskutuje o cílech a metodách hackerů - dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat	***bezpečnost*** - cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy - zabezpečení počítače a dat – aktualizace, antivir, firewall - bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace - zálohování a archivace dat	MeV – Vnímání autora mediálních sdělení – internet
- zakóduje obrázek pomocí základních geometrických tvarů - zjednoduší zápis textu a obrázku - ke kódování využívá i binární čísla	**Data, informace a modelování** ***kódování a přenos dat*** - obrázky z čar - komprese a kontrola - binární čísla (bit, bajt)	
- popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení - k popisu problému používá grafické znázornění	***modelování*** - běžně užívané modely - ohodnocené grafy - orientované grafy - paralelní činnosti (základní grafové úlohy)	M – práce s daty, sestavení jednoduché tabulky, grafu

- stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti - navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal	**Algoritmizace a programování** - opakování s podmínkou (ověření algoritmu, nalezení chyby) - myš a klávesnice - posílání zpráv (tvorba programů)	Využívání digitálních technologií a aplikací ve výuce.

INFORMATIKA

Ročník: 8.

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák:	**Digitální technologie** ***hardware a software***	
- ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu	- správa souborů	
- na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat	- komprese a formáty souborů ***počítačové sítě***	
- pracuje v online prostředí	- struktura a principy Internetu, datacentra, cloud	
- na příkladech popíše možná rizika, která souvisejí s propojením digitální zařízení	- Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL - princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování)	MeV – Tvorba mediálního sdělení – internet MeV – Fungování a vliv médií ve společnosti – internet
- porovná různé metody zabezpečení účtů	- metoda zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva	
	Informační systémy	
- popíše pomocí modelu účel alespoň jednoho informačního systému, s nímž ve škole aktivně pracuje	***informační systémy*** - školní informační systém - uživatelé, činnosti, práva, struktura dat	MkV – Etnický původ – internet
- pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva	- účel informačních systémů a jejich role ve společnosti ***návrh a tvorba evidence dat (tabulkový procesor)***	
- nastavuje zobrazení a řazení dat v tabulce	- relativní a absolutní adresa buněk	OSV – Kreativita – grafika, programování
- používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy	- použití vzorců u různých typů dat - funkce s číselnými vstupy (průměr, maximum, pořadí) - funkce s textovými vstupy (zleva, délka, počet, hodnota)	
	Algoritmizace a programování	
- po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti	- rozhodování (větvení programu, rozhodování)	Využívání digitálních technologií a aplikací ve výuce.

- navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal - rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení	- souřadnice (grafický výstup, souřadnice) - parametry - proměnné např. robotická včelka – sestavení, ovládání, tlačítka	

INFORMATIKA

Ročník: 9.

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák:	**Digitální technologie** ***hardware a software***	
- popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považují za inovativní	- fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence)	
	digitální identita	
- diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	- digitální stopa – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies	OSV – Mezilidské vztahy – lidská práva – digitální identita
- pracuje v online prostředí	- sledování komunikace	
- dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat	- informace o uživateli v souboru (metadata) - sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat - fungování a algoritmy sociálních sítí	VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - internet Aj – porozumění chatu
	Informační systémy ***hromadné zpracování dat tabulkový procesor***	
- nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce	- vkládání záznamu do databázové tabulky - řazení dat v tabulce	OSV – Kreativita – grafika
- na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku evidenci dat	- filtrování dat v tabulce - vizualizace dat (zpracování výstupů)	M – řešení úloh
	Algoritmizace a programování	OSV – Kooperace a kompetice – společný projekt v programování
- rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení	- tvorba digitálního obsahu (projekty) - programovací projekt a plán jeho realizace - popsání problému	
- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému	- testování, odladění, odstranění chyb - pohyb v souřadnicích - ovládání myší, posílání zpráv	
- navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal	- vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu - nástroje zvuku, úpravy seznamu	
- po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou	- import a editace kostýmů postav, událostí - analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné	Využívání digitálních technologií a aplikací ve výuce.

opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti	- autorství a licence programu	

5. 6. Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Prvouka

Vyučovací předmět Prvouka patří do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Je realizován v 1. – 3. ročníku a má časovou dotaci 2 hodiny týdně. Výuka probíhá ve třídě, ale i na vycházkách, školním pozemku, při exkurzích apod.

Vzdělávací obsah předmětu je členěn do 5 tematických celků:

- **Místo, kde žijeme**
- **Lidé kolem nás**
- **Lidé a čas**
- **Rozmanitost přírody**
- **Člověk a jeho zdraví**

Cílem vyučovacího předmětu Prvouka je rozvíjet základní poznatky žáka o životě společnosti, o živé a neživé přírodě a jejich významu pro člověka. Předmět vychází z prvotních zkušeností, znalostí a vědomostí žáka a vytváří základní představy o lidských činnostech, výtvorech a vztazích i o nejdůležitějších podmínkách života.

Součástí předmětu jsou průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova a Výchova demokratického občana.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel náměty spojuje do jednoduchého systému základních poznatků a vztahů, otvírá prostor pro jejich praktické ověření ve škole a pro porovnání se zkušenostmi žáka ze života v rodině, z činností mimo školu, z předškolní výchovy **(kompetence k učení)**. Vyučující pomáhá žákům utvářet základní vztah k životu, vlastní osobě, jiným lidem a živočichům, k lidským činnostem, k předmětům, které lidé vytvořili, k životnímu prostředí domova a přírody nejbližšího okolí. Žáci si postupně vytvářejí základy hodnotového systému a zdravého životního stylu **(kompetence občanské)**. Učitel vede žáky k vhodnému jednání a rozhodování se v běžných i méně obvyklých životních situacích, žáci se učí spoléhat na sebe, ale i možnou pomoc druhých **(kompetence k řešení problému)**. Učitel u žáků upevňuje vhodné chování, vede je k chápání rozdílnosti mezi jednotlivci, k toleranci druhých a spolupráci **(kompetence sociální a personální)**. Učitel vede žáky k využívání technologií k prezentaci získaných znalostí a dovedností **(kompetence digitální)**.

Osvojování učiva Prvouky je založeno převážně na aktivních metodách výuky (praktická cvičení, simulace životních situací, hraní rolí, exkurze, vycházky), které samy o sobě slouží jako prostředek k vytváření klíčových kompetencí a očekávaných výstupů.

Použité zkratky:

OSV – Osobnostní a sociální výchova	Vv – Výtvarná výchova	Tv – Tělesná výchova
EV – Environmentální výchova	Čj – Český jazyk	Inf – Informatika
VDO – Výchova demokratického občana	Pv – Pracovní vyučování	Fg – finanční gramotnost

PRVOUKA Ročník: 1

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy, vazby
Žák: - orientuje se ve škole, ve třídě a v okolí školy - udržuje pořádek - zvládne bezpečně do školy a zpět - zná svoji adresu, popíše dům, byt	**1. Místo, kde žijeme** **Jsem školák** - prostředí školy, život ve škole - základy dopravní výchovy **Domov** - adresa bydliště	OSV – Sociální rozvoj
- rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi - umí pojmenovat základní povinnosti a úkoly členů rodiny - vypráví o rodinných událostech a akcích - vhodně se chová ke spolužákům i učitelům - umí se obrátit na učitele o radu a pomoc - učí se chápat odlišnost a podobnost lidí - učí se řešit spory nenásilným způsobem - učí se poznávat svoje práva a povinnosti - rozlišuje vztahy kamarádské, sousedské, neosobní - pojmenuje běžná povolání a pracovní činnosti - učí se vážit si práce druhých	**2. Lidé kolem nás** **Moje rodina** - otec, matka, bratr, sestra, sourozenec, syn, dcera - povinnosti a úkoly členů rodiny - rodinné události a akce **Nové vztahy** - mezilidské vztahy – žák – učitel – spolužák - rozdíly, podobnost lidí – původ, barva pleti, jazyk - kladné a záporné povahové vlastnosti - práva a povinnosti žáků školy - mezilidské vztahy – kamarád – soused – cizí osoba **Pracovní činnosti lidí** - běžná povolání, pracovní činnosti	Vv – kresba, malba rodiny Fg – hodnota práce
- orientuje se v částech dne, týdne - pozná přístroje k měření času, určí celou hodinu - ví k čemu slouží kalendář - zná pravidelně se opakující činnosti - chápe rozdíl mezi aktivním a pasivním odpočinkem	**3. Lidé a čas** **Základní orientace v čase** - den, týden - měření času – celá hodina Kalendář, rok, roční období Režim dne **Využití volného času** - aktivní, pasivní odpočinek	Inf – využití aplikací Čj – literární výchova

- vyjmenuje 4 roční období, určí jejich charakteristické znaky - pozoruje viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - zná domácí zvířata a jejich mláďata - zná názvy zvířat z lesa, pole a zahrady - si osvojí správné chování v přírodě a kladný vztah k ní - pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny	**4. Rozmanitost přírody** **Příroda v ročních obdobích** - znaky ročních období - pravidelné proměny – charakteristické znaky **Domácí zvířata** - samec, samice, mládě **Volně žijící zvířata** - v lese, na poli - na zahradě - péče o zvířata a životní prostředí **Poznávání ovoce a zeleniny** - jablko, hruška, švestka - mrkev, okurka, rajské jablko	Vv – ilustrace A. Lady
- uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu - popíše své zdravotní potíže a pocity - ví, jak se chovat u lékaře - ví, že nesmí užívat léky bez vědomí lékaře, rodičů, učitele - učí se přivolat pomoc v modelových situacích - zná 1. pomoc při drobném poranění - vyjmenuje části těla, popíše obličej - vyjmenuje smysly, určí k čemu slouží - zná význam pohybu, dostatečného spánku a odpočinku pro zdraví - učí se poznávat zdravé a nezdravé potraviny - uplatňuje základní pravidla pro chodce	**5. Člověk a jeho zdraví** **Ochrana zdraví a čistota** - hygienické návyky, sebeobsluha **Nemoc** - informovat dospělé o bolesti, malátnosti, průjmu apod. - návštěva u lékaře - podávání léků **Úraz** - přivolání pomoci - 1. pomoc při drobném poranění **Lidské tělo** - smysly a jejich funkce **Péče o naše zdraví** - spánek **Výživa a zdraví** - zdravé a nezdravé potraviny **Dopravní výchova** - pravidla pro chodce, přechod, semafor	OSV – tematický okruh Osobnostní rozvoj

PRVOUKA

Ročník: 2

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy, vazby
Žák: - orientuje se v blízkém okolí školy, zná pojmy blízko – daleko, vpravo – vlevo - zná pravidla pro soužití ve škole, povinnosti a práva žáka - popíše a zvládne bezpečnou cestu do školy, pravidla pro chodce - orientuje se v okolí svého bydliště, popíše je	**1. Místo, kde žijeme** **Škola začíná** - orientace v blízké okolí školy - pravidla Školního řádu - dopravní výchova – chodec **Můj domov** - orientace okolí svého bydliště	VDO – Občanská společnost a škola
- rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi - zná podíl členů rodiny na chodu domácnosti, popíše společné činnosti rodiny, významné události, oslavy, setkání - dodržuje základní pravidla, jak se má chovat k rodičům, k mladším a starším členům rodiny - pomáhá rodičům přiměřeně svému věku - vytváří si vhodné modely chování, osvojuje si způsoby vstupu do různých místností ve škole - umí slušně vyjádřit svůj názor, svěřit se s problémem - učí se bezpečnému chování v různých prostředích - zná povolání rodičů - popíše a vyjmenuje činnosti lidí	**2. Lidé kolem nás** **Moje rodina** - dědeček, babička, sestřenice, bratranec, teta, strýc - práva a povinnosti v rodině - významné události – oslavy, setkání - základní pravidla společenského chování **Pravidla slušného chování** - základní pravidla společenského chování - pozdrav, poděkování, rozloučení - vyjádření vlastního názoru - cestování v hromadných prostředcích - bezpečné chování v různých prostředích **Pracovní činnosti lidí** - povolání rodičů - činnosti lidí	Vv – kresba, malba MkV – Lidské vztahy, kulturní rozdíly OSV – tematický okruh Sociální rozvoj – péče o dobré vztahy Fg – mzda za práci Pv – výroba předmětu denní potřeby, pracovního nástroje

	3. Lidé a čas	
- pozná na hodinách půl hodinu, zná pojem hodina a minuta	**Základní orientace v čase** Určování času – půlhodina	Inf – využití aplikací
- vyjmenuje měsíce, roční období	Měsíce, rok, roční období	
- rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	- minulost, přítomnost, budoucnost – pojmy	
- chápe pojmy mladý – starý	- pojem mladý – starý	
- zařadí Vánoce a Velikonoce do ročního období	- Vánoce, Velikonoce	
- zvládá jednoduchou orientaci v čase	**Využití volného času**	
- zná výhody pravidelného denního režimu a možností řídit se časem	Škola, volný čas, odpočinek	OSV – tematický okruh Osobnostní rozvoj zájmové činnosti
- zná rozvržení svých denních činností	Vstávání, snídání, oběd, večeře, čas jít spát	
- poznává různé lidské činnosti	Lidské činnosti – zaměstnání rodičů	
	4. Rozmanitost přírody	
- popíše pravidelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích za pomoci obrázků	**Příroda v ročních obdobích** - změny v přírodě v průběhu roku	Čj – přednes říkadel, básní k ročnímu období
- ví, čím se živí zvířata během roku, jak je možné je přikrmovat	- chování živočichů - péče o zvířata a ptáky	
- popíše práce v zemědělství, poznat nářadí	- sezónní práce na zahradě a na poli	
	Domácí zvířata	
- pojmenuje domácí mazlíčky, ví, jak s nimi vhodně zacházet	- domácí mazlíčci a péče o ně	
- zná jejich životní projevy a potřeby, způsob života	- životní projevy a potřeby	
- pozná volně žijící zvířata	**Volně žijící zvířata**	
- popíše nebezpečí vztekliny	- zvířata v lese	
- vyjmenuje známé ptáky, určí, kde žijí, čím se živí a jak o ně pečovat v zimě	- nebezpečí vztekliny - ptáci – nejznámější druhy, životní podmínky, péče o ptáky	
	Rostliny	
- pozná dřeviny, ovocné stromy	- keř, strom	
- zná letní a jarní květiny	- letní a jarní květiny	
- vyjmenuje plodiny pěstované na zahrádce a na poli	- zemědělské plodiny	
- zná lesní rostliny, zná pravidla bezpečnosti při kontaktu s neznámými popřípadě jedovatými rostlinami	- rostliny v lese	
	Jednoduché pokusy	
- pod vedením učitele pozoruje pokus	- tání, tuhnutí, vypařování	

- zná pravidla pro pobyt v přírodě - ví, jak chránit přírodu	**Vztah člověka a přírody** - chování v přírodě - péče o životní prostředí	EV – tematický okruh Vztah člověka k prostředí ochrana přírody, třídění odpadů
	5. Člověk a jeho zdraví	
- uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu	**Ochrana zdraví a čistota** - hygienické potřeby, osobní hygiena	OSV – tematický okruh Osobnostní rozvoj péče o lidské tělo
- pozná příznaky nemoci, popíše své zdravotní potíže a pocity	**Nemoc** - příznaky nemoci – teplota	
- umí si změřit teplotu, zná umístění lékárničky ve škole i doma	- teploměr, lékárnička	
- dodržuje zásady bezpečného chování - neohrožuje své zdraví a zdraví jiných	- bezpečné chování při péči o nemocného	
- ví, jak se chovat u lékaře, kde je nejbližší lékárna	- lékař, lékárna	
- zná nebezpečí užívání léků bez vědomí dospělého	- užívání léků	
- rozeznává nebezpečí - dodržuje zásady bezpečného chování - zná 1. pomoc při drobných poraněních a krvácení, zná způsoby sebeochrany před nakaženou krví	**Úraz** - bezpečnosti chování ve škole - 1. pomoc při drobných poraněních a krvácení - způsoby sebeochrany před nakaženou krví	Tv – prevence úrazů
- ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	- důležitá telefonní čísla 1. pomoci	
- zná význam stravovacího a pitného režimu pro zdraví	**Výživa a zdraví** - stravovací a pitný režim	
- popíše základní rozdíly mezi člověkem a živočichy	**Lidské tělo** - rozdíl mezi člověkem a živočichem	
- zná pravidla chování při chůzi mimo chodník	**Dopravní výchova** - pravidla pro chodce – chůze mimo chodník	
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci - v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i jiné dovednost přivolat pomoc dospělého a policie	**Osobní bezpečí** - dovednost říci „ne“ nabídkám neznámých lidí, chování a dotýkání, které nechce - požádání o pomoc	

PRVOUKA

Ročník: 3

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy, vazby
Žák: - zná práva a povinnosti žáka - pečuje o školní potřeby, odmítá projevy vandalismu a ničení vybavení školy - zná pravidla pro chodce - zná funkce jednotlivých prostorů bytu a domu - zná nejbližší ulice, parky, náměstí, významné budovy, obchody, zdravotnické zařízení v okolí bydliště - chápe význam ochrany zeleně, úklidu v okolí domu	**1. Místo, kde žijeme** **Naše škola** - školní řád - školní vybavení a pomůcky - pravidla pro chodce **U nás doma** - kulturní a historické zajímavosti - orientace v obci podle plánu – ulice, parky, náměstí, významné budovy, obchody, zdravotnické zařízení v okolí bydliště - tradice a zvyky, místní pověsti	VDO – Občanská společnost a škola EV – péče o životní prostředí
- rozlišuje blízké a vzdálené příbuzenské vztahy - zná pojmy úcta, vzájemné pochopení, ochrana, pomoc - popíše rodinné tradice, oblíbené činnosti rodiny - dodržuje základní pravidla společenského chování - projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům - při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně - chápe nevhodnost neslušných, hrubých a urážlivých výrazů - pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti - vyjmenuje přístroje usnadňující lidem život	**2. Lidé kolem nás** **Rodina a společnost** - blízké a vzdálené příbuzenské vztahy - mezilidské vztahy - rodinné tradice, činnosti rodiny **Pravidla společenského chování** - základní pravidla společenského chování - tolerance k ostatním - vulgární výrazy **Technika a výroba** - různé druhy zaměstnání - nářadí a nástroje určitých povolání	Čj – formy společenského styku Fg – mzda za práci

	3. Lidé a čas	
	Orientace v čase	
- rozliší čtvrt hodinu, tři čtvrtě hodinu, minuty - pozná, kolik je hodin - rozlišuje jednotlivé části dne	- určování času – tři čtvrtě, s přesností na minuty - části dne – den – noc; ráno, dopoledne, poledne, odpoledne, večer	
	Kalendář	
- orientuje se v čase - umí přečíst datum	- den, týden, měsíc, rok	
- orientuje se v pojmech loni, letos, příští rok, před týdnem, za týden, dávno, v budoucnu	- loni, letos, příští rok	
- rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - ví, že existují svátky, narozeniny, slaví se významné dny	- svátek, narozeniny	
	Práce a volný čas	
- snaží se zlepšit využívání volného času zařazením vhodných aktivit - pozná, kdo pracuje a kdo odpočívá	- denní režim - různé lidské činnosti	
	4. Rozmanitost přírody	
	Příroda v ročních obdobích	
- pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých obdobích - popíše sezónní práce na zahradě a na poli	- pozorování počasí - přírodní jevy a jejich zákonitosti - sezónní práce na zahradě a na poli	Inf – využití aplikací a digitálních technologií
	Život v přírodě, jeho různé podoby	
- vyjmenuje nejznámější rostliny - pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami - zná význam chráněných rostlin a rostlin užitkových - pozná nejznámější druhy domácích a volně žijících zvířat	- nejznámější rostliny - bylina, dřevina - chráněné a užitkové rostliny - domácí a volně žijící zvířata	Vv – kresba, malba EV – tematický okruh Vztah člověka k prostředí
	Člověk a příroda	
- zná jejich životní potřeby a způsob života - uplatňuje základní zásady chování v přírodě - ví, co přírodě škodí a jak ji chránit - zná zástupce chráněných rostlin a živočichů - orientuje se v péči o živočichy v přírodě a v zajetí	- základní zásady chování v přírodě - ochrana přírody - chráněné rostliny a živočichové - péče o živočichy v přírodě a v zajetí	
	Jednoduché pokusy	
- provede jednoduchý pokus podle návodu	- čistota vody, rozpustnost látek	

	5. Člověk a jeho zdraví	
	Zdraví a nemoc	
- umí chránit své zdraví, zná význam otužování a aktivního pohybu pro zdraví	- otužování, aktivní pohyb	Tv – význam sportu pro zdraví
- ví, jak se chovat při nemoci, kde ordinuje jeho lékař, umí se postarat o nemocného člena rodiny	- průběh nemoci, ordinace	
	Úraz	OSV – tematický okruh Morální rozvoj
- zvládá ošetření drobných poranění	- ošetření drobného poranění	
- ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	- přivolání 1. pomoci	
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	- mimořádné události	
	Výživa a zdraví	
- zná škodlivé vlivy sladkých a tučných pokrmů	- sladké a tučné pokrmy	Pv – základy stolování
- zná význam minerálních vod a léčivých rostlin	- minerální vody a léčivé rostliny	
	Lidské tělo	
- pojmenuje hlavní části lidského těla	- části lidského těla	
- zná funkci lidských smyslů	- smysly a jejich funkce	
	Dopravní výchova	
- uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu	- základní pravidla silničního provozu pro chodce	
	- chodník, silnice, reflexní oblečení	

5. 7. Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Vlastivěda

Vyučovací předmět patří do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět**.** Vyučovací předmět Vlastivěda má ve 4. a 5. ročníku týdenní časovou dotaci 2 hodiny týdně (ve 4. ročníku použity 2 hodiny z disponibilní časové dotace, v 5. ročníku použita 1 hodina z disponibilní časové dotace). Výuka probíhá ve třídě, v počítačové učebně, na vycházkách apod. Výuka navazuje na zkušenosti a poznatky získané v Prvouce 1., 2. a 3. ročníku.

Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen do 3 tematických okruhů:
- Místo, kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas

Cílem vyučovacího předmětu Vlastivěda je pomáhat žákům utvářet citový vztah k rodné zemi, k nejbližšímu okolí. Žáci si vytvářejí základy hodnotového systému a zdravého životního stylu. Osvojují si a upevňují vhodné chování a jednání mezi lidmi, učí se chápat rozdílnosti mezi jednotlivci a tolerovat je, navzájem si pomáhat a spolupracovat.

Součástí předmětu jsou průřezová téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Osobnostní a sociálních výchova a Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel vede žáky k využití vlastních schopností, k získávání základních mravních hodnot v rodině i ve společnosti **(kompetence sociální a personální)**. Podněcuje žáky k tvořivému myšlení **(kompetence k řešení problémů)**. Učí žáky k ochraně životního prostředí **(kompetence občanské).** Učitel vede žáky k využívání digitálních technologií ke vzájemné spolupráci **(kompetence digitální)**. Výuka Vlastivědy probíhá tak, jak je popsáno u předmětu Přírodověda.

Použité zkratky:

Pv – Pracovní vyučování
Vv – Výtvarná výchova
Inf – Informatika
OSV – Osobnostní a sociální výchova
MeV – Mediální výchova
VMEGS – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

VLASTIVĚDA

Ročník: 4

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy, vazby
Žák:	**1. Místo, kde žijeme**	
	Domov a jeho okolí	
- uvědomuje se význam slova domov	Pojem domov	Vv – Výtvarný projev
- rozlišuje typy krajin	Krajina – vodní toky, rybníky, pohoří	
	Mapa	
- zvládá základní orientaci na mapě	Plán, mapa - barvy na mapě, značky, vysvětlivky	
- určí světové strany	Hlavní světové strany	
	Obec (město)	
- popíše polohu svého bydliště na mapě	Poloha města na mapě	MeV, Inf – Získávání informací k obci
- začlení svou obec (město) do příslušného kraje	Minulost a současnost obce	
- zná části své obce (významné budovy)	Památné objekty v obci a okolí	
- vyhledává významná místa svého bydliště	Orientace v obci – části obce	
- orientuje se, kde je autobusové nádraží	Doprava v obci, mezi obcemi	
	2. Lidé kolem nás	
	Rodina a společnost	
- dodržuje pravidla pro soužití v rodině	- život a funkce rodiny, práva a povinnosti	OSV – Tematický okruh Sociální rozvoj (mezilidské vztahy)
- má povědomí o zájmových organizacích a spolcích	- zájmové organizace a spolky	
- dodržuje pravidla pro soužití v obci	- jednání v obchodě, na poště, u lékaře	
- používá peníze v běžných situacích	- způsoby placení	
- odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze	- jednoduchý nákup	M - + - celých čísel
- porovnává svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady půjčování peněz	- úspory, půjčky	
- sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet	- rozpočet osobní/rodiny	
- uvede příklady základních příjmů a výdajů		

- uvede základní práva dítěte - uvede práva a povinnosti žáka školy - dodržuje pravidla pro soužití ve škole - rozpoznává nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých - ví, jak se má chovat v rizikovém prostředí, v krizových situacích, jak vyhledat odbornou pomoc – pomáhající organizace - ví, jak se má chovat při mimořádných událostech	**Právo a spravedlnost** Základní práva dítěte Práva a povinnosti žáků školy Protiprávní jednání a jeho postih (krádež, šikana, zneužívání, týrání) **Osobní bezpečí** Chování v rizikovém prostředí Chování v krizových situacích Služby odborné pomoci (pomáhající organizace) **Situace hromadného ohrožení** Chování při požáru Chování při vyhlášení poplachu Chování při dopravní nehodě Důležitá telefonní čísla	

VLASTIVĚDA

Ročník: 5

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy, vazby
Žák: - popíše krajinu regionu, ve kterém bydlí - zná vliv člověka na přírodu a přírody na člověka - řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě - uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí - orientuje se na mapě ČR - určí světové strany - má základní znalosti o České republice - určí na mapě polohu hlavního města ČR - pozná státní symboly České republiky - má znalost o poloze ČR v Evropě - sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest	**1. Místo, kde žijeme** **Okolní krajina – region** Povrch, vodstvo Člověk a příroda Regionální zvláštnosti – orientační body Regionální pamětihodnosti **Česká republika** Vlastivědná mapa ČR Orientace na mapě, hlavní světové strany, hranice státu Regiony, obyvatelstvo – Čechy, Morava, Slezsko Města v ČR – informativně podle mapy Hlavní město Praha **Naše vlast – náš domov** Státní symboly **Evropa** Poloha ČR, sousední státy Cestování	OSV – Tematický okruh Sociální rozvoj (mezilidské vztahy) Inf – práce s aplikacemi a službami VMEGS – Tematický okruh Objevujeme Evropu a svět
- rozeznává minulost a současnost - rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách	**3. Lidé a čas** **Orientace v čase** - určování času **Současnost a minulost v našem životě** Proměny způsobu života - lidská obydlí dříve a dnes - předměty denní potřeby	Pv – Výroba pomůcky k tématu

	Regionální památky	
- uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji	Minulost kraje, obce Významné historické objekty v regionu a ČR	
- vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště		
- zachovává tradice, tradiční lidové svátky, státní svátky, významné dny, úctu k předkům	Památky, tradice, zvyky Tradiční lidové svátky, státní svátky a významné dny	
	Naše země v dávných dobách	
- popíše způsob života v pravěku	Způsob života v pravěku, lovci mamutů	
- rozezná rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách	Pověsti z minulosti našeho státu Příchod Čechů, hora Říp	
- je seznámen s výrazem „počátek Českého státu“	Velkomoravská říše, Cyril a Metoděj	
- chápe význam Karla IV.	Karel IV. v souvislosti s hlavním městem	
- uvědomí si proměny způsobu života, co nám zanechali předkové	Život ve středověku	

5. 8. Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Přírodověda

Vyučovací předmět patří do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Vyučovací předmět Přírodověda je realizován ve 4. a 5. ročníku a má týdenní časovou dotaci 2 hodiny týdně. Výuka probíhá ve třídě, v počítačové učebně, na vycházkách apod. Výuka navazuje na zkušenosti a poznatky získané v Prvouce 1., 2. a 3. ročníku. Žák si rozvíjí základní poznatky o živé a neživé přírodě a jejím významu pro člověka. Vychází z prvotních zkušeností, znalostí a vědomostí žáka, ze specifik místa, kde žije.

Učivo Přírodovědy je rozděleno do tematických okruhů:

- **Rozmanitost přírody**
- **Člověk a jeho zdraví**

Cílem vyučovacího předmětu Přírodověda je správný vztah k přírodě, uvědomění si sama sebe jako nedílné součásti jednoho celku – přírody. Umožní žákům seznámit se změnami v přírodě v průběhu roku. Učí se při praktických činnostech sledovat, jak změny v přírodě ovlivňují činnost lidí a jejich život a jaký vliv má činnost lidí na přírodu. Vytvářejí si vztah k přírodě a poznávají, že pro další život lidí je velmi důležitá ochrana životního prostředí. Žáci poznávali sami sebe, seznamují se svým tělem, učí se poznávat jeho funkce. Učí se dodržovat správné hygienické návyky a uvědomovat si jejich důležitost pro ochranu zdraví. Poznávají, co jejich zdraví prospívá a co ho poškozuje, jak se dá předcházet škodlivým vlivům. Učí se za své zdraví zodpovídat a pečovat o ně.

Součástí předmětu jsou průřezová témata Environmentální výchova, Osobnostní a sociální výchova a Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel vede žáky k samostatnému vyhledávání informací, které využijí v běžném životě **(kompetence k učení)**. Podněcuje žáky k tvořivému myšlení logickému uvažování a řešení problémů **(kompetence k řešení problémů)**. Podporuje u žáků chápání obsahu sdělení, naslouchání názorů druhých **(kompetence komunikativní)**. Učitel učí žáky k využívání digitálních zařízení pro vyhledávání a porovnávání informací **(kompetence digitální)**.

Použité zkratky:

EV – Environmentální výchova
OSV – Osobnostní a sociální výchova
MeV – Mediální výchova
Vv – Výtvarná výchova
Tv – Tělesná výchova
Inf – Informatika
Čj – Český jazyk
M – Matematika
Pv – Pracovní vyučování

PŘÍRODOVĚDA

Ročník: 4

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy, vazby
Žák:	**Rozmanitost přírody**	
	Člověk a příroda	EV – Tematický okruh Vztah člověka k prostředí
- pozná, co stvořila příroda a co člověk - poznává propojenost živé a neživé přírody a přizpůsobení organismů prostředí	- vzájemné ovlivňování a závislost člověka na přírodě - příroda – živá, neživá, znaky – propojenost	
	Ochrana přírody	Vv – Výtvarné umění a životní prostředí
- chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí	- chování v přírodě - péče o životní prostředí	
- třídí odpady - popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují	- třídění odpadů a jejich likvidace	Tv – Chování v přírodě a turistika
	Pohyby Země	
- popíše střídání ročních období	- roční období, den a noc, kalendář	
	Podzim	
- charakterizuje znaky podzimu, podzimní plodiny	- příroda na podzim – charakteristické znaky počasí a přírody	Čj – četba tematických básní
- určí dřevinu a bylinu - chápe důležitost ochrany lesa a správného chování v lese	- stromy listnaté a jehličnaté – význam lesů - keře, lesní plody - houby	Vv – Výtvarné osvojování skutečnosti
	- podzim v sadu, na zahradě – sklizeň ovoce	
- pozoruje přizpůsobení organismů prostředí - umí vysvětlit, proč někteří ptáci odlétají, přilétají	- podzim u řeky – rostliny a živočichové - odlet ptáků do teplých krajin	
	Zima	
- charakterizuje znaky přírody v zimě - zná nutnost péče o zvířata v zimě a způsoby, jak pomáhat	- příroda v zimě – charakteristické znaky počasí a přírody - péče o ptactvo a lesní zvěř	
	Jaro	
- umí porovnat rozdíly mezi jarem v lese, u vody, na zahradě, v sadě	- příroda na jaře – charakteristické znaky přírody a počasí - jaro v lese, u vody, na zahradě	
- jmenuje jarní květiny	- jarní květiny	

- vyjmenuje části těla kvetoucích rostlin - umí uvést příklady některých ochránců a škůdců sadu a zahrad - zvládá péči o pokojové rostliny - poznává hospodářská zvířata a zná jejich význam pro člověka - pozoruje rozdíly stavy těla nejznámějších druhů - umí uvést příklady drobných domácích zvířat - zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí - zná význam plodů a plodin léta pro člověka - rozlišuje základní druhy obilovin	- části těla kvetoucích rostlin - ochránci a škůdci ovocných sadů a zahrad - péče o pokojové rostliny - ptáci na jaře **Hospodářská zvířata a drůbež** - rozdělení a užitek **Savci a ptáci** - stavba těla **Ryby, plazi a obojživelníci** - stavba těla **Domácí zvířata** - mazlíčci **Léto** - příroda v létě – charakteristické znaky počasí a přírody - léto v lese – lesní plody a živočichové - léto na zahradě – ovoce a zelenina - léto na poli – senoseč, obiloviny, živočichové - letní louka – rostliny, živočichové - léto u vody – rostliny, živočichové	Pv – pěstitelské práce – pěstování rostlin Inf, MeV – Práce s informačními zdroji Vv – Kontrast tvaru a pozadí
- určí a vyjmenuje části lidského těla - pojmenuje nejdůležitější vnitřní orgány - uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu - ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc - uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty	**<u>Člověk a jeho zdraví</u>** **Lidské tělo** - části lidského těla - nejdůležitější vnitřní orgány a jejich funkce **Péče o zdraví, osobní bezpečí** - denní režim, zdravý životní styl - osobní hygiena - správná výživa - prevence nemocí a úrazů, 1. pomoc **Dopravní výchova** - základní pravidla silničního provozu - základní dopravní značky - dopravní prostředky - integrovaný záchranný systém	OSV – Tematický okruh Osobnostní rozvoj (sebepoznání a sebepojetí) Pv – Příprava pokrmů – zásady správné výživy

PŘÍRODOVĚDA

Ročník: 5

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy, vazby
Žák:	**1. Rozmanitost přírody**	
	Živočichové	
- umí popsat společné znaky živočichů a způsob péče o ně	- společné znaky - péče o zvířata	
	Savci – stavba těla, rozdělení	Vv – Kresba, malba živočichů
- rozpoznává a vyjmenovává jednotlivé části těla u některých nejznámějších druhů	**Ptáci** – stavba těla, rozdělení **Ryby** – stavba těla, rozdělení **Plazi** – stavba těla, rozdělení **Obojživelníci** – stavba těla, rozdělení **Bezobratlí** – stavba těla, rozdělení	
	Rostliny	
- charakterizuje rozdíl mezi stromem a bylinou	- stromy a keře, byliny, houby, zelenina, ovoce, užitkové plodiny	Pv – pěstitelské práce – pěstování rostlin
- popíše základní životní projevy rostlin	- základní životní projevy rostlin (dýchání, přijímání potravy, vylučování, pohyb, rozmnožování)	
	- rostliny na zahrádce, poli, v lese, u vody apod.	
- umí rozeznat chráněné, léčivé a jedovaté rostliny	- chráněné rostliny, léčivé a jedovaté rostliny	
	Přírodní společenství	
- zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí	- les, - okolí lidských obydlí - pole, louky . u vody	
	Látky a jejich vlastnosti	
- rozlišuje látky podle skupenství	- vlastnosti látek - základní rozdělení látek: pevné, kapalné, plynné	
- porovnává látky a měří teplotu, hmotnost a objem	- porovnávání látek - měření teploty, hmotnosti, objemu	M – Jednotky hmotnosti

- provádí jednoduché pokusy se známými látkami - reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech - na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody - je seznámen s některými hospodářsky významnými horninami a nerosty - popíše vznik půdy a její význam - popíše vlastnosti a význam vody - rozumí koloběhu vody v přírodě - popíše složení a význam vzduchu - provádí jednoduchý pokus podle návodu - popíše střídání ročních období - pomocí obrázků popíše sluneční soustavu	- jednoduché pokusy – změna tvaru látky v závislosti na skupenství; rozpouštění cukru, soli **Nerosty a horniny, půda** - lidské výtvory - některé hospodářsky významné horniny a nerosty - působení přírodních vlivů - vznik půdy a její význam (humus) **Voda** - výskyt, vlastnosti a význam - oběh vody v přírodě - ochrana vodních toků **Vzduch** - složení, význam a proudění vzduchu - ochrana ovzduší - jednoduchý pokus – proudění vzduchu (svíčka) **Vesmír a Země** - roční období - sluneční soustava	
	2. Člověk a jeho zdraví **Lidské tělo** - stavba, základní vnitřní orgány a jejich funkce - rozdíly mezi mužem a ženou - etapy lidského života – dětství, dospělost, stáří - lékařská pomoc **Péče o zdraví** - osobní hygiena - správná výživa - denní režim **Základy sexuální výchovy** - etická stránka vztahů - etická stránka sexuality	
- pojmenuje a popíše orgánové soustavy - rozlišuje rozdíly (fyzické) mezi mužem a ženou, - rozlišuje jednotlivé etapy lidského života - v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc - uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu - uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví - orientuje se v bezpečných způsobech chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku		OSV – Tematický okruh Osobnostní rozvoj (psychohygiena)

- odmítá návykové látky - uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví - uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty - správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti - uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožující zdraví a v modelových situacích simulující mimořádné události	**Návykové látky a zdraví** - návykové látky a jejich odmítání - prevence užívání návykových látek - nebezpeční gamblerství (chorobné hráčství) **Dopravní výchova** - základní pravidla silničního provozu pro cyklisty - základní dopravní značky, dopravní situace na hřišti - vybavení jízdního kola, vybavení cyklisty **Ochrana člověka za mimořádných událostí** - první pomoc při úrazech a zlomeninách - mimořádné události	Pv – Papír, karton – dopravní značky

5. 9. Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Dějepis

Předmět Dějepis patří do vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Předmět je vyučován na 2. stupni v 6. – 9. ročníku, časová dotace je v 6. a 9. ročníku 1 hodina týdně, v 7. a 8. ročníku 2 hodiny týdně.

Obsah je členěn na 5 tematických okruhů:

- **Člověk v dějinách a počátky lidské společnosti**
- **Nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury**
- **Křesťanství a středověká Evropa**
- **Objevy a dobývání, počátky nové doby, modernizace společnosti**
- **Moderní doba, rozdělený a integrující se svět**

Cílem předmětu je podávat obraz dějinného vývoje od pravěku po současnost. Žáci poznávají vývoj společnosti v souvislostech a chronologickém vývoji. Výuka probíhá většinou ve třídě, ale i mimo budovu školy na vycházkách a tematických exkurzích. Vztahy mezi minulostí, přítomností a budoucností jsou důležité pro pochopení vlastního života. Národní dějiny jsou podávány na pozadí evropských a světových událostí.

Součástí předmětu jsou průřezová témata: Multikulturní výchova (počátky civilizací, etnické skupiny, postavení menšin, rasismus, nacionalismus), Osobnostní a sociální výchova (vztahy a soužití ve společnosti), Výchova demokratického občana (lidská solidarita, lidská práva, politický a hospodářský život), Environmentální výchova (lidské aktivity a jejich vliv na Zemi, prostředí a zdraví), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (historická poučení z válečných konfliktů minulosti, soužití v rámci Evropy, evropské porozumění).

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel žáky seznamuje s obecně používanými znaky, termíny, symboly používanými v oboru dějepis. Vede žáky k práci s více informačními zdroji – učebnice, mapy, encyklopedie, tisk aj. **(kompetence k učení)**. Učitel vede žáka k získávání schopnosti diskutovat o názorech na historické události, pochopit smysl týmové práce a uvědomit si vliv dějinných událostí na život jedince **(kompetence sociální a personální)**. Žák se učí odmítat projevy xenofobie, chápe nebezpečí rasismu. Uvědomuje si přednosti demokratických států a nebezpečnost totalitních režimů pro mezinárodní vztahy **(kompetence občanské)**. Využívá znalostí a dovedností získaných ve školní výuce pro svůj další rozvoj **(kompetence pracovní)**. Žák vnímá složitost společenských problémů v jejich vývoji, uvědomuje si souvislost mezi minulostí, přítomností a budoucností. Historický vývoj vnímá z různých hledisek a společenských aspektů **(kompetence k řešení problémů)**. Získává schopnost formulovat své názory na dějinné události **(kompetence komunikativní)**. Pomocí digitálních technologií poznává děje, skutky a jevy, které ovlivnily vývoj společnosti **(kompetence digitální)**.

Použité zkratky:

P – Přírodopis
Čj – Český jazyk
Z – Zeměpis
OSV – Osobnostní a sociální výchova
Ov – Občanská výchova
Inf – Informatika
VMEGS – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
MkV – Multikulturní výchova
VDO – Výchova demokratického občana
EV – Environmentální výchova
MeV – Mediální výchova
Vv – Výtvarná výchova

DĚJEPIS

Ročník: 6.

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy, vazby
Žák: - chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti, uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků - uvede příklady zdrojů informací o minulosti – Prameny poznání - chápe význam dějin jako sdělení minulosti - orientuje se na časové přímce, řadí události chronologicky za sebou - charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, projevy jejich materiální a duchovní kultury - rozliší základní rozdíly mezi životem současných a pravěkých lidí - podle obrázků popíše pravěká zvířata - popíše způsob lovu, zbraně a předměty denní potřeby a kultovní předměty - popíše život v době nejstarších civilizací - uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států - seznámí se na konkrétních příkladech s přínosem antické kultury pro dnešek, uvádět osobnosti antiky - pozná základy evropské civilizace	**1. Člověk v dějinách a počátky lidské společnosti** **Historie** – dějiny Proč se učíme dějepis? Kroniky **Pověsti** Minulost kolem nás Muzeum Knihovna Časová přímka Přiřazování dějů k ose **Pravěk** Vývoj člověka – proces polidšťování Doba kamenná – starší, mladší Člověk sběrač, lovec, zemědělec, řemeslník Doba bronzová, železná **2. Nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury** První starověké civilizace: Mezopotámie, Egypt Čína, Indie - informativně Stavitelství Písmo Výtvarné umění Antické Řecko, Řím	Čj – literatura – kroniky Čj – literatura – pověsti P – obiloviny Čj – Řecké báje a pověsti VDO – Občan, společnost a stát, formy vlády VMEGS – vnímání dějinných událostí v globálním kontextu

DĚJEPIS Ročník: 7.

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy, vazby
Žák:	**Křesťanství a středověká Evropa**	
	Středověk	
- seznámí se se změnou s příchodem nových etnik a vznikem nových států	- Slované - stěhování národů - Sámova říše	Ov – dávní předci našeho národa MeV – vyhledávání textů a obrazového materiálu (encyklopedie, kroniky…)
- uvede první státní útvary na našem území	- Velkomoravská říše - základy křesťanství – příchod Cyrila a Metoděje na Moravu	
- uvede základní informace z období počátků českého státu - uvede příklady románské kultury	- počátky českého státu – doba knížecí - románské stavební památky -znaky - písemnictví - vzdělanost	Z – Přírodní poměry Čj – Staré pověsti české MkV – Lidské vztahy, etnický původ - poznávání dávných kultur a uvědomění si vlastní hodnoty
	Rozmach českého státu za vlády Přemyslovců a Lucemburků	
- rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské	- Přemyslovci, doba přemyslovských králů	Z – Významná historická města Vv – výtvarné umění
	Náboženství	VDO – poznávání způsobů vlády, vliv církve, poznávání rozdílů mezi nařízeními a svobodou
- popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti	- kláštery - křesťanská církev	
	Rozkvět českého státu	Ov – různé typy vlád a panování
- uvede nejvýznamnější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu (kníže Václav, Karel IV.)	- kníže Václav - o životě na vesnici a ve městech - Karel IV.	
- pozná základní prvky gotiky ve stavebnictví, módě, umění	- Gotika a renesance	Vv – umění
	Husitství	
- charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí	- příčiny, průběh, výsledky - významné osobnosti – Jan Hus - významné bitvy – bitva u Lipan - doba vlády Jiřího z Poděbrad	Z – ČR a Evropa

DĚJEPIS

Ročník: 8.

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy, vazby
Žák: - popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu - uvede nové myšlenky nové názory na život - uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období - objasní příčiny vzniku habsburské monarchie - pojmenuje výraznější osobnosti našich dějin - vysvětlí příčiny a důsledky třicetileté války - pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku - vysvětlí příčiny osvícenství a posoudí jeho význam a důsledky - vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století - uvede příčiny rozvoje věd a společenských změn v 19. století - seznámí se kolonialismem	**Objevy a dobývání, počátky nové doby, modernizace společnosti** **Počátky novověku** - objevné cesty Evropanů, Kryštof Kolumbus a poznávání nových civilizací, humanismus - růst vzdělanosti – knihtisk a jiné vynálezy - rozvoj obchodu a podnikání – Itálie - renesance v českých zemích **Nástup Habsburků na český trůn** - vznik Habsburské říše - doba Rudolfa II. - České stavovské povstání - bitva na Bílé hoře - život v době pobělohorské - barokní kultura - J. A. Komenský **Osvícenectví** - reformy Marie Terezie a Josefa II. - selské rebelie - hospodářský a kulturní rozvoj **Počátky národního obrození** - utváření novodobého českého národa - František Palacký **Průmyslová revoluce.** - technické vynálezy 19. století - revoluční rok 1848 - vznik Rakousko – Uherska - česká kultura na konci 19. století **Světové kolonie**	Z – Státy Evropy VMEGS – tematický okruh Evropa a svět nás zajímá MkV – tematický okruh Kulturní rozdíly, Počátky evropské demokracie VDO – Cesta k demokracii. Čj – Počátky železnic, motorismu Čj – J. K. Tyl, Fidlovačka, Národní divadlo Z – Přírodní a hospodářské poměry. MkV – pojmy nacionalismus, rasismus, netolerance

DĚJEPIS Ročník: 9.

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy, vazby
Žák: - uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války - uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky - vysvětlí příčiny a důsledky světové hospodářské krize - popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě - zhodnotí postavení ČSR po II. světové válce - chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti	**Moderní doba, rozdělený a integrující se svět** **1. světová válka** - průběh 1. světové války - akce T. G. Masaryka za samostatný stát - vznik ČSR, období 1. republiky - Československo mezi I. a II. světovou válkou – politický systém - kultura v samostatném státě - světová hospodářská krize a její projevy v ČSR - nástup fašismu v Německu a důsledky pro Evropu a ČSR - prezident Edvard Beneš - Mnichovská zrada **2. světová válka** - protektorát Čechy a Morava - Slovenský stát - vývoj války do roku 1941 - vznik protihitlerovské koalice - domácí a zahraniční odboj, holocaust **Poválečný vývoj** - Československo po II. Světové válce - únor 1948 - totalitní režim a odpor proti němu - 60. léta – pokus o reformy - rok 1968, nové společenské poměry v Evropě - období normalizace - rok 1989 v Československu - vznik České republiky a vstup do EU - svět a Evropa na konci 20. století	OSV – tematický okruh Morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika VMEGS – světová hospodářská krize v globálním kontextu VDO – občan jako odpovědný člen společnosti Inf – vyjadřování se pomocí digitálních prostředků EV – lidské aktivity a jejich vliv na Zemi, prostředí a zdraví

5. 10. Občanská výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Občanská výchova patří do vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Vyučovací předmět Občanská výchova je na 2. stupni realizován v 6. – 9. ročníku. Časová dotace je v 6. – 9. ročníku 1 hodina týdně. Výuka probíhá ve třídě i mimo školu na vycházkách, exkurzích apod.

Obsah je členěn na 4 obsahové celky:

- **Člověk ve společnosti**
- **Člověk, stát a právo**
- **Člověk, stát a hospodářství, Člověk jako jedinec**
- **Mezinárodní vztahy, globální svět**

Součástí předmětu jsou průřezová témata Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Výchova demokratického občana, Osobnostní a sociální výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Vyučovací předmět Výchova k občanství má za cíl vybavit žáky základními vědomostmi o podstatě a fungování demokratické společnosti a o právech a povinnostech jejích občanů, poskytnout jim základní orientaci v právních předpisech a normách potřebných v běžném životě a vytvářet u nich základy právního vědomí občanské odpovědnosti. Vedle vzdělávací složky se v tomto předmětu výrazně uplatňuje i složka výchovná, zaměřená na vytváření humánních vztahů mezi lidmi, v rodině, na pracovišti, ale i v širších společenských kontextech vzájemné lidské sounáležitosti, úcty a odpovědnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel vede žáky k práci s učebnicemi a pracovními sešity a s učebními pomůckami. Vede je k samostatnému vyhledávání informací, které využijí v běžném životě a k sebehodnocení – poznávání vlastního pokroku a nacházení chyb **(kompetence k učení)**. Učitel pomáhá žákům utvářet základní vztah k životu, k vlastní osobě, k jiným lidem, k přírodě, k lidským činnostem, které lidé vytvořili, k životnímu prostředí. Posiluje v žácích víru ve vlastní schopnosti a učí je nevzdávat se při nezdaru. Žáci se učí přijímat důsledky svých rozhodnutí a zhodnotit výsledek řešení problému. Vede je také k tomu, aby uměli rozpoznat vážnou situaci v reálném životě – ohrožení života a věděli, jak přivolat pomoc. Učitel navozuje učební situace, ve kterých se žák učí vést dialog, argumentovat a obhájit si své stanovisko, vede žáky k chápání obsahu řešení, naslouchání názorů jiných a přiměřeného reagování. Podněcuje žáky k využívání komunikativní dovednosti k vytváření interpersonálních vztahů **(kompetence komunikativní)**.

Pod vedením učitele se žáci učí společně pracovat při řešení daného úkolu a podílejí se na vytváření pravidel práce v týmu. Získávají povědomí o základních mravních hodnotách v rodině i ve společnosti. Učí se respektovat společně dohodnutá pravidla chování, učí se odmítat rizikové a nevhodné chování. Učitel posiluje sebeovládání žáků a jejich vnímavost k potřebám zdravotně handicapovaných spolužáků. Učitel usiluje o to, aby si žáci přiměřeně svému věku uvědomovali nebezpečí možného fyzického a psychického zneužívání jejích osoby. Usiluje o to, aby se naučili organizovat si svůj denní režim podle zásad zdravého životního stylu **(kompetence sociální a personální).**

Učitel vede žáky k respektování domluvených pravidel soužití ve třídě a pod vedením pedagoga pracují na svém osobnostním růstu. Učitel seznamuje žáky s Chartou práv dítěte a učí žáky rozlišovat svá práva a povinnosti. Vede je k chápání nebezpečí rasismu a xenofobie, respektování národnostní a kulturní odlišnosti, tolerování minoritní skupiny ve společnosti. Formou soutěží a tematicky zaměřených akcí buduje v žácích kladný vztah k přírodě, podporuje žáky v ochraně životních prostředí, vede je k péči o své okolí, třídit odpady apod. Probírá s žáky aktuální situace z denního života, se kterými se seznamují prostřednictvím médií **(kompetence občanské).**

Učitel podněcuje žáky k vstřebávání zásady bezpečnosti ochrany zdraví a hygieny práce a vede je k tomu, aby si na základě získaných znalostí a zkušeností vytvářeli představu o svém budoucím pracovním uplatnění a dovedli posoudit nejen svůj zájem o daný obor, ale i své reálné možnosti **(kompetence pracovní).**

Učitel vede žáky k uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů a opatrnosti sdílení informací v digitálním prostředí **(kompetence digitální)**.

Použité zkratky:

D – Dějepis
Z – Zeměpis
P – Přírodopis
Ch – Chemie
Čj – Český jazyk
Inf – Informatika
Pv – Pracovní vyučování
VZ – Výchova ke zdraví
MkV – Multikulturní výchova
VDO – Výchova demokratického občana
OSV – Osobnostní a sociální výchova
EV – Environmentální výchova
VMEGS – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Fg – finanční gramotnost

OBČANSKÁ VÝCHOVA

Ročník: 6.

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy, vazby
Žák: - má základní informace o otázkách rodinného života - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých situacích - zná obec, region, kraj, ve kterém bydlí, jeho pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti - toleruje kulturní zvláštnosti - je seznámen s projevy vandalismu - je seznámen s významnými mezníky naší vlasti	**Člověk ve společnosti** **Rodina, škola** - rodina, příbuzenské vztahy, životospráva rodiny **Obec, region, kraj** - město, obec, kde bydlím, důležitá místa obce - zajímavosti a významné osobnosti obce, kraje, regionu - kulturně – historické zajímavosti, památné objekty v obci a okolí, hospodářské, kulturní budovy, místa ve městě - vandalismus **Naše vlast** - významné události a osobnosti, které proslavili naši vlast - státní svátky	Čj – literární výchova – literární osobnost v regionu EV – tematický okruh Životní prostředí v našem okolí
- uvede státní symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání	**Člověk, stát a právo** **Právní základy státu** - národ, stát, - Ústava a zákony ČR - státní symboly, státní občanství	D – národní obrození
- uvědomí si z čeho se skládá rozpočet rodiny - chápe význam vzdělávání - vyjmenuje nepatologické volnočasové aktivity	**Člověk, stát a hospodářství** **Peníze a jejich funkce** - rozpočet rodiny **Školství v ČR** - právo na vzdělání, význam vzdělání, školský systém, systém celoživotního vzdělávání **Člověk a volný čas** - volnočasové aktivity, nevhodné využívání volného času	M – + - celých čísel OSV – volba povolání

OBČANSKÁ VÝCHOVA

Ročník: 7.

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy, vazby
Žák: - stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života - rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích - je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům	**Člověk ve společnosti** **Rodina** **- vztahy v rodině,** - funkce a struktura rodiny - zákon o rodině, odpovědnost rodičů za výchovu dětí, manželství - úplná, neúplná rodina - náhradní rodinná péče **Mezilidské vztahy ve společnosti** - základní pravidla společenského chování - mezilidská komunikace - vztah k postiženým lidem	VDO – Občanská společnost a škola – model demokratické školy
- uvede základní prvky fungování demokratické společnosti - chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy - zná základní práva a povinnosti občanů	**Člověk, stát a právo** **Právní základy státu** - prezident republiky - složky státní moci – vláda, parlament, soudy - politické strany - demokratické uspořádání **Státní správa a samospráva** - orgány a instituce státní správy a samosprávy - volby do zastupitelských orgánů, **Lidská práva** - principy demokracie - Listina základních práv a svobod - rodinné právo - poškozování lidských práv	Z – ČR – regiony VDO – formy participace občanů v politickém životě – volební systémy D – počátky českého státu VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

- uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání - kriticky přistupovat k projevům vandalismu	**Člověk a právo** - soudy - druhy a postihy protiprávního jednání - trestná činnost mládeže	
	<u>Člověk, stát a hospodářství, člověk jako jedinec</u> **Peníze a jejich funkce**	
- rozezná různé měny - ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení	- formy platby - měna v EU a ostatní cizí měny	Fg – měna
- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje - rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje - zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti	- hospodaření rodiny	M - +, - celých čísel
- vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet - uvede příklady služeb, které banky nabízejí	- banky a jejich služby – účet, úrok	Inf – využití aplikací a služeb (e-bankovnictví)
	Školství v ČR	
- chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním - formuluje své nejbližší plány	- příprava pro profesní uplatnění **Pracovní uplatnění** - kvalifikace, rekvalifikace	

OBČANSKÁ VÝCHOVA

Ročník: 8.

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy, vazby
Žák: - rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích - rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem - respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti - je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie	**Člověk ve společnosti** **Mezilidské vztahy ve společnosti** - mezilidská komunikace – přátelství, vztahy mezi mladými lidmi, dospívání, základní pravidla společenského chování - rovnoprávné postavení žen a mužů - rovnocennost a rovnoprávnost národních menšin - problémy lidské nesnášenlivosti	MkV – tematický okruh Lidské vztahy (lidská solidarita, zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy
- vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů - vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady - požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu - v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací - uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele - na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu - zná práva dítěte a jeho ochrany	**Člověk, stát a právo** **Člověk a právo** - práva a povinnosti občana, právní řád, orgány právní ochrany - právní dokumenty občana – občanský průkaz, cestovní doklady, doklady související s uzavřením sňatku a narozením dítěte, - právní vztahy a z nich vyplývající závazky - styk s úřady - pracovní úřady, informace o zaměstnání, pracovní právo - základní práva spotřebitele **Lidská práva** - základní lidská práva - práva dítěte a jejich ochrana - týrané dítě, zneužívané dítě, šikana - diskriminace, národnostní problematika	Čj – komunikační a slohová výchova Pv – svět práce – trh práce

	Člověk, stát a hospodářství	
	Zdravotní a sociální zabezpečení	
- uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany	- systém zdravotní péče – lékařská péče - zdravotní a sociální pojištění - sociální zabezpečení	OSV – Volba povolání Pv – volba povolání
- využívá v krizových situacích služeb pomáhajících organizací	- orgány a instituce zdravotní a sociální péče - pomáhající organizace	
- vyřizuje své osobní záležitosti, v případě potřeby požádá o radu	**Pracovní uplatnění** - odměna za práci, daně - nezaměstnanost - pracovní úřady - finanční podpora v nezaměstnanosti	Inf – používání digitálních služeb

OBČANSKÁ VÝCHOVA

Ročník: 9.

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy, vazby
Žák: - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem - respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití - je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům - kriticky přistupuje k projevům vandalismu	**Člověk ve společnosti** **Mezilidské vztahy ve společnosti** - člověk a svoboda, vztah svobody a odpovědnosti - svoboda víry a náboženského vyznání - nebezpečí náboženských sekt - mravní hodnoty jedince - charakter člověka – kladné a záporné vlastnosti - úcta k člověku, ochrana životního prostředí a přírodních památek	MkV – tematický okruh Princip sociálního smíru (odpovědnost každého za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám, lidská práva, základní dokumenty) Inf – komunikace přes digitální prostředí v souladu s etikou
- uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání - vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace se zájmovými organizacemi - rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy	**Člověk, stát a právo** **Protiprávní jednání** - bezpečnostní předpisy - pravidla silničního provozu - ochrana vlasti **Člověk a volný čas** - kultura, význam kultury v životě člověka - kulturní zařízení - sport, volnočasové aktivity - zájmové a sportovní organizace - nevhodné využívání volného času - nebezpečí drog	EV – tematický okruh Lidské aktivity a problémy životního prostředí (vliv lidských aktivit na životní prostředí) VZ – rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Ch – léčiva a návykové látky
- uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování	**Mezinárodní vztahy, globální svět** **Evropská integrace** - členské státy EU, postavení ČR v rámci EU - podstata, význam, výhody	Z – struktura a rozložení světové populace (obyvatelstvo světa) VMEGS – Jsme Evropané – EU MkV – multikulturalita – význam užívání cizího jazyka

5. 11. Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Fyzika

Vyučovací předmět Fyzika patří do vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Vyučovací předmět Fyzika je realizován v 6. – 9. ročníku, má časovou dotaci v 6. – 9. ročníku 1 hodinu týdně. Výuka probíhá ve třídě, ale i mimo budovu školy na vycházkách, exkurzích.

Vyučovací předmět Fyzika v sobě propojuje témata vzdělávání:

- **Látky a tělesa**
- **Pohyb těles a síla**
- **Mechanické vlastnosti tekutin**
- **Energie**
- **Zvukové děje**
- **Elektromagnetické a světelné děje**
- **Vesmír**

Cílem vyučovacího předmětu je poskytovat žákům základní vědomosti o fyzikálních jevech a jejich použití v praktickém životě, jako je pohyb, světlo, zvuk a jejich využití ve prospěch člověka. Ukazuje žákům zároveň možnosti, jak ovládnout a využít přírodu. Dále přináší základní poznatky o elektřině, optických jevech a přístrojích, využití atomové energie ve prospěch lidí a vysvětluje, proč existuje vesmír. Součástí předmětu je průřezové téma Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel svými náměty a vztahy otvírá žákovi prostor k samostatnému vyhledávání informací, které využije v běžném životě **(kompetence k učení)**. Učitel pomáhá a vede žáky k tomu, aby uměli rozpoznat základní pravidla při první pomoci při zasažení elektrickým proudem, předvídat a přecházet úrazům elektrickou energií **(kompetence k řešení problémů)**. Učitel s žáky rozebírá situace, jak využít elektrických spotřebičů a přístrojů v denním životě nebo se kterými mají osobní zkušenosti **(kompetence občanské)**. Učitel seznamuje žáky s možnostmi nejefektivnějšího využívání zdrojů energie v praxi v kombinaci s novými technologiemi **(kompetence digitální)**.

Osvojování učiva Fyziky je založeno na metodách výuky (praktické činnosti, exkurze, vycházky), které slouží jako prostředek k vytvoření klíčových kompetencí a očekávaných výstupů.

Použité zkratky:

M – Matematika
Ch – Chemie
Pv – Pracovní vyučování
Dv – dopravní výchova
P – Přírodopis
Z – Zeměpis
Inf – Informatika
EV – Environmentální výchova
VZ – Výchova ke zdraví
OSV – Osobnostní a sociální výchova

FYZIKA

Ročník: 6.

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy, vazby
Žák:	**Látky a tělesa**	
- poznává různé druhy látek, jejich společné a rozlišné vlastnosti	**Druhy látek a jejich vlastnosti** Látky a jejich vlastnosti	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- prakticky zkouší vlastnosti látek a poznává je	Praktické využití látek	
- pozná druhy skupenství látek	Skupenství látek	
- rozeznává základ změny skupenství látek	Pokusy	
	Fyzikální měření, fyzikální veličiny:	M – převody jednotek, převodní vztahy
- používá značky a jednotky základních veličin	- délka a její jednotky, značky jednotek, převody	OSV – měření míry svého těla, umět si
- umí vzájemně převádět jednotky	jednotek, měřidla, praktická měření	vybrat velikost oblečení, obuvi
- vyjádří hodnotu veličiny a přiřadí jednotku	- hmotnost a její jednotky, značky jednotek,	
- používá vhodná měřidla	převody jednotek, měřidla, praktická měření	OSV, VZ – umět určit svoji hmotnost,
- změří v jednoduchých konkrétních případech	- objem a jeho jednotky, značky jednotek,	posoudit její optimálnost ve vztahu ke
vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální	převody jednotek, měřidla, praktická měření	správné výživě a pohybu. Uvědomit si
veličiny charakterizující látky a tělesa – délku,	- čas a jeho jednotky, značky jednotek, převody	zásady zdravého životního stylu a prevence
hmotnost, čas	jednotek, měřidla, měření času stopkami, odhad	před patologickým jednáním – anorexie,
- zapíše a pojmenuje změřené ve správných	časového limitu, kalendář.	bulimie x obezita.
jednotkách		OSV, Ov, P – režim dne, časový plán, časová
	Pohyb těles a síla	období života.
- rozeznává, že je těleso v klidu, či v pohybu vůči	Klid a pohyb těles, druhy pohybu	
jinému tělesu	Rychlost, její jednotky, měření rychlosti	P – smyslové vnímání, pozornost
- zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u	Dráha, čas, rychlost, průměrná rychlost, okamžitá	Dv – informace o dopravě, rychlost dopravy
rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení	rychlost	v obci, brzdná dráha
jednoduchých úkolů z praxe		
- rozezná, zda na dané těleso v konkrétní situaci	Síla působící na těleso, kdo a co působí silou,	
působí síla	Velikost síly, jednotka síly	
- měří velikost síly siloměrem	Praktická měření siloměrem	
- využívá vztah mezi gravitační silou působící		
na těleso a hmotností tělesa	Gravitační pole Země, přímá úměrnost mezi	
	gravitační silou a hmotností tělesa	

- určí, kdy síla uvede těleso do pohybu, kdy se mění směr pohybu - pozná, že třecí síla závisí na druhu materiálu a drsnosti třecích ploch - umí navrhnout způsob zvětšení x zmenšení třecí síly - pozná závislost síly tlaku při rozložení na velkou x malou plochu - pozná a používá jednotky tlaku při řešení jednoduchých úloh	Účinky síly, působení sil stejných, opačných, setrvačnost Třecí síla, smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi **Tlak** Co je to tlak, jednotka tlaku, výpočet tlaku **Volné náměty, exkurze, laboratorní práce**	M – přímá úměrnost OSV, Dv – bezpečnost silničního provozu (pneumatiky, nutnost posypu vozovky, chodníku, volba vhodné zimní obuvi OSV – bezpečnost práce M – používání a převod jednotek

FYZIKA Ročník: 7.

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy, vazby
Žák:	**Pohyb tělesa a síla**	
	Skládání sil	
- pozná účinek skládání sil – stejného či opačného směru	- opačného x stejného směru - rovnováha sil	M – Jednotky délky, času a hmotnosti
- určí, kdy síla uvede těleso do pohybu, zastaví, zrychlí, zpomalí, změní směr jeho dráhy nebo těleso zdeformuje – změní jeho tvar	**Setrvačnost** - setrvačnost, zrychlení, zpomalení deformace	OSV, DV – bezpečnost v silničním provozu, bezpečnostní pásy, autosedačky, airbagy, úprava komunikací, rychlost automobilů v obci, na dálnici
	Práce, výkon - jednoduché stroje	
- rozezná, zda na těleso působí síla - zná tři nejstarší stroje	Páka rovnoramenná, nerovnoramenná, kladka, kolo na hřídeli, nakloněná rovina, šroub	
	- užití jednoduchých strojů v praktickém životě	EV – Základní podmínky života (energie a život, její využívání, možnost a způsob šetření)
	Tepelné motory	
- rozeznává spalovací motory čtyřdobé	**Spalovací motor čtyřdobý**	
- částečně zvládá princip reaktivního motoru	- zážehový a vznětový	P – Rostlinné společenstvo – význam lesa pro očistu ovzduší
- uvědomuje si význam působení spalovacích a tepelných motorů na životní prostředí	**Dvoudobý zážehový motor** – informativně **Reaktivní motor** – informativně	P – paliva, kyslík jako podmínka hoření
	- letectví a kosmonautika	EV – doprava jako zdroj znečišťování ovzduší, možnost náhradních energetických zdrojů
	Péče o čistotu ovzduší	
	Mechanické vlastnosti tekutin	
- pozná látky s malou x velkou hustotou	**Hustota**	
- zná jednotku hustoty	- co je to hustota – rozdíl mezi hustotou dřeva x vody	P – látky v přírodě
- se seznámí s hustotou jednotlivých látek za pomoci tabulky	- jednotka hustoty 1kg/m3	M – vztahy mezi jednotkami
	- tabulka hustoty různých látek	

	Tlak v kapalině	Tv – plavání
- pozná na praktických příkladech, že je v kapalině tlak	- působení tlaku v kapalině všemi směry	P – biologie člověka
- využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů	- působení tlaku u dna - vodovod a vodojem - vztlak	OSV – bezpečnost při pobytu v přírodě a u vody
- posoudí důsledky velikosti tlaku u dna (potápění, přehrady…) a vztlaku (koupání)		MDV – informace o počasí Z – atmosféra Země
- pozná závislost hustoty látek na možnost potopení se		EV – znečištění ovzduší
- pozná některá hydraulická zařízení		PV – nářadí a nástroje
	Atmosférický tlak	
	- podtlak a přetlak	
- všímá si závislosti počasí na tlaku vzduchu	- sací pumpa	
- orientuje se v předpovědi počasí	- atmosférický tlak a počasí, barometr – nízký tlak, vysoký tlak	Hv – hudební nástroje, tóny
- uvede příklady, kdy stlačený vzduch koná práci (kompresor, sbíječka, vrtačka)	- stlačitelnost vzduchu	
	<u>Zvukové děje</u>	P – biologie člověka – sluch
	Základní poznatky o zvuku	P – hygiena hlasového projevu (hlasivky)
	- vlastnosti zvuku	
- rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz v prostředí	- vznik a zdroje zvuku - šíření a rychlost zvuku	
- vnímá, jak nepřiměřený zvuk působí na lidský organismus	- odraz zvuku na přepážce, ozvěna - hudební nástroje	
- posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka	- škodlivost nadměrného hluku, hlasitost	
	Volné náměty, exkurze, laboratorní práce	

FYZIKA

Ročník: 8.

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy, vazby
Žák:	**Elektromagnetické a světelné děje**	
	Magnety přírodní a umělé	
- zná druhy magnetů a jejich praktické využití	Magnet dočasný a trvalý	M – Sčítání a odčítání
- zná a určí světové strany podle kompasu	Magnetické pole Země	Z – světové strany, používání kompasu
- zná využití magnetu a magnetické síly	Kompas	
	Základní poznatky z elektřiny	
- rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností	Elektrický náboj, kladný a záporný	
	Elektrická síla	
	Elektrický proud	EV – Základní podmínky života (vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj)
	Elektrické vodiče a nevodiče	
	Elektrický obvod	
- vyjmenuje zdroje elektrického proudu	Zdroje napětí	
- rozliší stejnosměrný proud od střídavého proudu	- Suchý elektrický článek	Pv - elektrotechnické stavebnice
- sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod	- Akumulátor	OSV – bezpečnost a ochrana zdraví – škodlivost baterií
	- Generátor – informativně	
- zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními	Spotřebiče	EV – Základní podmínky života (energie a život, její využívání, možnosti a způsob šetření)
	Napětí	
- měří napětí	Voltmetr	M – Desetinná čísla
	Měření elektrického napětí	
	Světelné jevy	
- rozpozná zda těleso je zdrojem světla, či není	Zdroje světla, šíření světla, odraz světla	
- zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí	Zrcadlo rovinné, vypuklé, duté	DV – nutnost zrcadel v dopravě
	Čočky – spojky, rozptylky a jejich užití	P – biologie člověka - oko
- rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití	Oko a vady zraku	
- se seznámí s digitální technikou	Optické přístroje – informativně podle místních podmínek	

- uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)	**Energie** Práce a výkon, jednotka práce Výkon a energie, jednotky výkonu Druhy energie Teplota – měření teploty, jednotky teploty Teplotní roztažnost	Pv – práce na pozemku, práce v domácnosti – množství vynaložené energie
- objasní pohyb planety Země kolem Slunce - objasní pohyb Měsíce vzhledem k Zemi	**Vesmír** **Sluneční soustava** - její hlavní složky, měsíční fáze - zatmění Měsíce, zatmění Slunce **Volné náměty, exkurze, laboratorní práce**	Z – Planeta Země – střídání ročních období

FYZIKA Ročník: 9.

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy, vazby
Žák:	**Energie**	
	Elektromagnetické děje	
- pozná rozdíl mezi magnetem a elektromagnetem	Elektromagnet, jeho princip a využití (elektrický zvonek, pračka)	
	Elektrická energie	
- rozezná vzájemné přeměny různých forem energie	Přeměna elektrické energie na tepelnou, světelnou a pohybovou.	
- zná přenos a využití energie	Elektrické spotřebiče v domácnosti.	
- pojmenuje výhody a nevýhody energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	Elektroměr. Spotřeba elektrické energie. Výpočet ceny za spotřebovanou energii.	
- umí si zjistit spotřebu energie v domácnosti		P – Nácvik první pomoci při zasažení elektrickým proudem
- zná základní pravidla při první pomoci při zasažení elektrickým proudem	Základní pravidla bezpečnosti při zacházení s elektrickými spotřebiči	
- umí předvídat a předcházet úrazům způsobených elektrickou energii	První pomoc při zasažení elektrickým proudem	
	Přenos elektrické energie	
- pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	Elektrárny – vodní, tepelné, jaderné, větrné, sluneční	
- rozpozná vzájemné přeměny různých forem energie	Přenos elektrické energie z elektrárny ke spotřebiči (vysoké napětí, transformátor, zkrat, jistič, pojistky, ochrana – nulový vodič)	Ch – Organické sloučeniny – uhlí Inf – nové technologie
- ví, co je vysoké napětí a ochrana před ním	Bezpečnost při zacházení s vysokým napětím	
- zná k čemu slouží jističe, pojistky a co je to zkrat	Jaderná energie a radioaktivita	
- pozná nebezpečí radioaktivního záření		OSV – ochrana člověka před radioaktivitou
	Vedení elektrického proudu v plynech	EV – Základní podmínky života (energie a život, její využívání, možnosti a způsob šetření)
- zná, co je to blesk a jak vzniká	Blesk a ochrana proti účinkům blesku	
- pozná výhody a nevýhody zářivek	Zářivka, světelné reklamy	
- zná základ elektrického oblouku	Elektrický oblouk – sváření	EV – (vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj)

- zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci - osvojí si základní vědomosti o Zemi a jejím postavení ve vesmíru	**Vesmír** Hvězdy a Slunce - rozdíly mezi planetou a hvězdou - co je to Slunce Měsíc – přirozená družice Umělé družice	Z, P – Sluneční soustava – názvy planet Inf – využití aplikací

5. 12. Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Chemie

Vyučovací předmět Chemie patří do vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Vyučovací předmět Chemie má časovou dotaci 1 vyučovací hodinu týdně. Je realizován v 9. ročníku. Výuka probíhá ve třídě.

Obsah je členěn na 7 tematických okruhů:

- **Pozorování, pokus a bezpečnost práce**
- **Směsi**
- **Částicové složení látek, chemické prvky**
- **Chemické reakce**
- **Anorganické sloučeniny**
- **Organické sloučeniny**
- **Chemie a společnost**

Cílem vyučovacího předmětu je podávat žákům základní vědomosti o některých prvcích, sloučeninách a chemických reakcích s důrazem na jejich praktické využití. Žáci mají příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se.

Součástí předmětu je průřezové téma Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel vede žáky k práci s učebnicemi, pracovními sešity a dalšími učebními pomůckami **(kompetence k učení)**. Vyučující vede žáky k tomu, aby uměli rozpoznat vážnou situaci v reálném životě, při ohrožení života, zdraví a věděli, jak přivolat pomoc **(kompetence k řešení problému)**. Učitel směřuje žáky k pochopení významu zdravého životního stylu a přijímání plné zodpovědnosti za svoje chování, zdraví a život. Podporuje žáky v ochraně životního prostředí **(kompetence občanská)**. Učitel vede žáky k využívání digitálních technologií k prezentaci získaných znalostí a dovedností **(kompetence digitální)**.

Použité zkratky:

Pv – Pracovní vyučování
Ov – Občanská výchova
Z – Zeměpis
F – Fyzika
EV – Environmentální výchova
P – Přírodopis
VZ – Výchova ke zdraví
Inf – Informatika

CHEMIE Ročník: 9.

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy, vazby
Žák: - rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek - rozpozná přeměny skupenství látek - pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami	**1. Pozorování, pokus a bezpečnost práce** **Vlastnosti látek** - hustota, rozpustnost, kujnost, tepelná a elektrická vodivost **Nebezpečné látky a přípravky** - značení a užívání běžných chemikálií **Zásady bezpečné práce** - ve škole, v běžném životě	Inf – využití aplikací, vyhledávání informací
- pozná směsi a chemické látky - rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě - rozliší různé druhy vody - uvede příklady využití vod v běžném životě	**2. Směsi** **Směsi** - složky směsí (stejnorodé a různorodé) - roztok koncentrovaný, zředěný, nasycený a nenasycený - vliv teploty, míchání na rozpouštění pevné látky - oddělování složek směsi (usazování, filtrace, destilace, krystalizace) **Voda** - voda v přírodě - pitná a užitková voda, odpadní voda - čistota vody **Vzduch** - složení, čistota ovzduší, smog - teplotní inverze	EV – tematický okruh Základní podmínky života (ochrana vody a její čistoty) EV – tematický okruh Základní podmínky života (ochrana ovzduší, význam pro život)
- seznámí se se složením látek	**3. Částicové složení látek, chemické prvky** **Částicové složení látek** - molekuly, atomy, atomové jádro – jednoduše a informativně	F – základní poznatky z elektřiny, vodiče a elektrický proud

- uvede nejobvyklejší chemické prvky a jejich značky - rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti - uvede jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky	**Prvky** - názvy, značky, vlastnosti a použití nejobvyklejších prvků **Orientace v periodické soustavě prvků** – pouze informativně **Chemické sloučeniny** - nejjednodušší chemické sloučeniny	
- pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí	**4. Chemické reakce** - nejjednodušší chemické reakce nejznámějších prvků	
- popíše vlastnosti a použití prakticky využitelných vybraných oxidů - zná vliv oxidů na životní prostředí - popíše vlastnosti a použití prakticky využitelných kyselin a hydroxidů - zná vliv kyselin a hydroxidů na životní prostředí - orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem - poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem - popíše vlastnosti a použití prakticky využitelných solí - zná vliv solí na životní prostředí	**5. Anorganické sloučeniny** **Oxidy** - názvosloví (uhličitý, uhelnatý, dusičitý, siřičitý) - vlastnosti a použití, hodnocení z hlediska životního prostředí **Kyseliny a hydroxidy** - kyselost, zásaditost roztoků - vlastnosti a názvy (kyselina chlorovodíková, sírová, hydroxid sodný, draselný a vápenatý) - 1. pomoc při zasažení kyselinou nebo hydroxidem **Soli** - vlastnosti a použití	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (průmysl a životní prostředí) Ov – péče o občana
- se seznámí s nejjednoduššími uhlovodíky	**6. Organické sloučeniny** **Uhlovodíky** - nejjednodušší uhlovodíky, jejich zdroje, vlastnosti, využití - směsi uhlovodíků - alkoholy, aromatické uhlovodíky	

- zhodnotí využívání paliv jako zdroje energie - vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy - uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů, vitamínů v potravě	**Paliva** - ropa, uhlí, zemní plyn - průmyslově vyráběná paliva, příklady, využití **Přírodní látky** - zdroje, vlastnosti - bílkoviny - tuky - sacharidy - vitamíny - vliv na zdraví člověka	Z – Světové hospodářství F – přenos elektrické energie - elektrárny Pv – příprava pokrmů, výživa
	7. Chemie a společnost **Chemický průmysl v ČR**	
- uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin - zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životním u prostředí a zdraví člověka - zná zásady bezpečnosti při práci s chemickými látkami	- výrobky, recyklace surovin **Průmyslová hnojiva** - užití a hledisko ochrany životního prostředí **Stavební pojiva** - vápno, cement, sádra - užití v praxi, bezpečnost při práci **Plasty a syntetická vlákna** -vlastnosti, použití, likvidace **Hořlaviny** - význam tříd bezpečnosti, zásady zacházení - 1. pomoc při popálení, poleptání **Léčiva a návykové látky**	EV – Hospodaření s odpady a vliv průmyslu na životní prostředí EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (průmysl a životní prostředí) P – Kožní a smyslová soustava P – Vývoj jedince a škodlivé vlivy na člověka Ov – Péče o občana VZ – Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence. Autodestruktivní závislosti

5. 13. Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Přírodopis

Vyučovací předmět Přírodopis patří do vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Vyučovací předmět Přírodopis je na druhém stupni realizován v 6. až 9. ročníku. V 6., 7. a 9. ročníku má časovou dotaci 2 hodiny týdně, v 8. ročníku má časovou dotaci 1 hodinu týdně. Výuka probíhá ve třídě, ale i mimo budovu školy na vycházkách, exkurzích apod.

Vyučovací předmět je členěn do osmi oblastí:

- **Obecná biologie a genetika**
- **Biologie hub – Mykologie**
- **Biologie rostlin – Botanika**
- **Biologie živočichů – Zoologie**
- **Biologie člověka**
- **Neživá příroda**
- **Základy ekologie**
- **Praktické poznávání přírody**

Vyučovací předmět rozvíjí základní poznatky žáka o živé a neživé přírodě a jejich významu pro člověka, dává žákům příležitost poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Učí žáky chápat a porozumět přírodním zákonitostem a poznatkům, které mohou uplatnit v praktickém životě. Seznamuje s vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a se závislostí člověka na přírodních zdrojích. Využívá přírodovědné znalosti ve prospěch ochrany přírody.

Součástí předmětu jsou průřezová témata Environmentální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Osobnostní a sociální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel náměty spojuje do jednoduchého systému základních poznatků a vztahů, otevírá prostor pro jejich praktické ověření ve škole a pro porovnání se zkušenostmi žáka ze života v rodině, z činností mimo školu, z předškolní výchovy **(kompetence k učení)**. Vyučující pomáhá žákům vytvářet základní vztah k životu, k živé i k neživé přírodě a k životnímu prostředí. Vytváří u nich základy hodnotového systému a zdravého životního stylu **(kompetence občanská)**. Učitel vede žáky k vhodnému jednání a rozhodování se v běžných i méně obvyklých životních situacích, žáci se učí spoléhat na sebe, ale i možnou pomoc druhých **(kompetence k řešení problémů)**. Učitel vede žáky k chápání rozdílností mezi jednotlivými živočišnými druhy, k toleranci druhých a ke spolupráci **(kompetence sociální a personální)**. Učitel vede žáky k využívání digitálních technologií k prezentaci získaných znalostí a dovedností **(kompetence digitální)**. Osvojování učiva Přírodopisu je založeno na převážně aktivních metodách výuky (simulace životních situací, exkurze, vycházky), které samy o sobě slouží jako prostředek k vytváření klíčových kompetencí a očekávaných výstupů.

Použité zkratky:

Inf – Informatika
Vv – Výtvarná výchova
Z – Zeměpis
Tv – Tělesná výchova
OSV – Osobnostní a sociální výchova
VMEGS – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
VZ – Výchova ke zdraví
EV – Environmentální výchova

PŘÍRODOPIS

Ročník: 6.

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích - orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života - pozná význam rostlin v přírodě i pro člověka - zná funkci jednotlivých částí těla rostlin - pozná rozdíl mezi bylinou a dřevinou - rozliší základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití - rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce - zná zástupce bylin a dřevin - zná význam rostlin v přírodě i pro člověka - uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování - ví, jak může přispět k ochraně rostlin	**Obecná biologie a genetika** **Živá a neživá příroda, přírodní děje** **Vznik života** - vývoj, rozmanitost - projevy života, názory na vznik života **Biologie rostlin – Botanika** - stavba rostlinného těla – **Byliny** - význam jednotlivých částí vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, plod, semeno) – **Dřeviny** - principy fotosyntézy, dýchání, růst, rozmnožování **Systémy rostlin** - poznávání a zařazování běžných druhů a vybraných zástupců nižších a vyšších rostlin a jejich vývoj (patra lesa) řasy mechorosty kapraďorosty nahosemenné rostliny krytosemenné rostliny **Význam rostlin a jejich ochrana** - využití hospodářsky významných rostlin - Hospodářsky důležité rostliny - Ovocné stromy a keře - Obilí - Zemědělské plodiny - chráněné rostliny - léčivé rostliny - jedovaté rostliny	OSV – poukázat na vztah člověka a přírody, rozvoj praktických dovedností ve vztahu k přírodnímu prostředí Vv – kresba buňky VMEGS – upozornit na důsledky globálních vlivů na životní prostředí, potřebu a závažnost ochrany ŽP EV – vztah člověka k prostředí – klást důraz na pochopení základních přírodních zákonitostí, postavení člověka v přírodě Inf – systémy (vztahy mezi objekty, vzájemné působení)

- rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků - je seznámen s významem lišejníků - využívá metody poznávání přírody osvojené v přírodopisu - dodržuje základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody	**<u>Biologie hub – Mykologie</u>** **Houby bez plodnic** - základní charakteristika - vliv na člověka a ostatní živé organismy **Houby s plodnicemi** - stavby, výskyt, význam - zásady sběru - konzumace a první pomoc při otravě houbami **Lišejníky** - výskyt a význam **<u>Praktické poznávání přírody</u>** - praktické metody poznávání přírody - vycházky do přírody	

PŘÍRODOPIS

Ročník: 7.

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - zná základní funkce hlavních orgánů a orgánových soustav živočichů - pozná význam živočichů v přírodě pro člověka - rozpozná rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy - porovná vnější a vnitřní stavbu živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce - pozná základní rozdíly mezi bezobratlými živočichy a obratlovci - ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka - uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	**Obecná biologie a genetika** **Struktura živých soustav** - orgány, orgánové soustavy **Význam a zásady třídění organismů** - organismy jednobuněčné a mnohobuněčné **Biologie živočichů – Zoologie** - předmět studia, význam **Stavba a funkce jednotlivých částí těla** - živočišná buňka, tkáně, orgány, orgánové soustavy - organismy jednobuněčné a mnohobuněčné - rozmnožování **Vývoj, vývin a systém živočichů** významní zástupci jednotlivých skupin živočichů - prvoci - bezobratlí Ploštěnci a hlísti, cizopasníci Měkkýši Kroužkovci Členovci Pavouci Roztoči Korýši Hmyz - obratlovci – ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci (hmyzožravci, letouni, hlodavci, sudokopytníci, lichokopytníci, kytovci, šelmy, chobotnatci, nehetnatci)	OSV – v učivu poukázat na chování zvířat v různých situacích, na komunikaci u některých druhů zvířat VMEGS – upozornit na důsledky globálních vlivů na životní prostředí a tím i na život živočichů EV – v učivu klást důraz na pochopení základních přírodních zákonitostí a na chápání biosféry jako celku Z – zařazování živočichů do jejich přirozeného prostředí (například kontinenty, moře, velehory, savana) Vv – malba živočichů

- pozná význam živočichů v přírodě i pro člověka - objasní způsob života živočichů a přizpůsobení danému prostředí - ví, jak člověk sám může přispět k ochraně živočichů - ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka - odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě - rozliší základní projevy a podmínky života - využívá metody poznávání přírody osvojené v přírodopisu - dodržuje základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody	**Rozšíření, význam a ochrana živočichů** - živočišná společenstva - hospodářsky významné druhy - kriticky ohrožené druhy **Projevy chování živočichů** **<u>Praktické poznávání přírody</u>** - praktické metody poznávání přírody - vycházky do přírody	

PŘÍRODOPIS

Ročník: 8.

Očekávaný výstup školy	Učivo	Přesahy, vazby
Žák:	**Obecná biologie a genetika**	
	Základní složení a struktura živých soustav	
- zná základní funkce hlavních orgánů a orgánových soustav živočichů	- orgány, orgánové soustavy	
	Dědičnost a proměnlivost organismů	
- získá základní vědomosti o dědičnosti	- podstata dědičnosti, přenos dědičných informací	
	- vliv na vývoj organismů	VZ – změny v životě člověka, jejich reflexe, sexuální dospívání. Zdravý způsob života a péče o zdraví. Výživa a zdraví
	Viry a bakterie	
- uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka	- výskyt, význam a praktické využití	
	Biologie člověka	
	Názory na vznik člověka a jeho vývoj	Vv – uvědomělé poznání lidské postavy
- popíše vznik života a vývin jedince		
- charakterizuje hlavní etapy vývoje života člověka	**Stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla**	
	- Kosti – opěrná soustava	OSV – hodnoty, postoje, praktická etika- rozvoj osobnostních postojů a praktických dovedností ve vztahu k životnímu prostředí
- popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce	- Svaly – pohybová soustava	
	- Oběhová soustava	
	- Dýchací soustava	
	- Soustava trávicí	
	- Soustava vylučovací	
	- Soustava kožní	Tv – turistika a pobyt v přírodě
	- Řídící soustava	
	- Smyslová ústrojí	
	- Rozmnožování	VZ – ochrana před chorobami a úrazy
	- Vývin jedince	
	- Hlavní období lidského života	OSV – tematický okruh Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti v situacích ohrožujících zdraví a život
	Nemoci, úrazy a prevence	
- rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	- příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí	
	- závažná poranění, nemoci a život ohrožující stavy	

PŘÍRODOPIS

Ročník: 9.

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák:	**Neživá příroda**	
	Země	
- je seznámen se vznikem a stavbou Země	- vznik a stavba Země	
	Vnější a vnitřní geologické děje	EV – základní podmínky života – ovzduší – význam pro život na Zemi
- rozliší důsledky vnitřních a vnějších ekologických dějů	- příčiny a důsledky	
	Nerosty a horniny	
- pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny	- vznik, vlastnosti	Vv – kresba nerostů
	- praktický význam a využití vybraných zástupců	EV – přírodní zdroje
	Půdy	
	- složení	
- zná význam půdy	- vlastnosti půdy a význam půdy	EV – základní podmínky života – půda
	Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi	
- popíše vznik života na Zemi	- vznik života,	
	- vývoj organismů a jejich přizpůsobování prostředí	
	Podnebí a počasí ve vztahu k životu organismů	
- na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi		
	Základy ekologie	
- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	**Organismy a prostředí**	
	- vzájemné vztahy mezi organismy	
- objasní základní princip některého ekosystému	- vzájemné vztahy mezi organismy a prostředím	EV – ekosystémy - les, pole, vodní zdroje, moře
	- populace, společenstva	
- vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech	- přirozené a umělé ekosystémy	Inf – systémy
	- potravní řetězce	
	- rovnováha v ekosystému	
		OSV – Komunikace – řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem
- popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky	**Ochrana přírody a životní prostředí**	
	- globální problémy a jejich řešení	
- pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí	- chráněná území	

- využívá metody poznávání přírody osvojené v přírodopisu	**Praktické poznávání přírody** - praktické metody poznávání přírody - vycházky do přírody	VMEGS – mezinárodní organizace

5. 14. Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Zeměpis

Vyučovací předmět Zeměpis patří do vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Vyučovací předmět Zeměpis je realizován na 2. stupni v 6. – 9. ročníku:, má časovou dotaci 2 hodiny týdně. Výuka probíhá ve třídě, ale i mimo budovu školy na vycházkách, exkurzích, v terénu.

Obsah je členěn na 7 tematických okruhů:

- **Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie**
- **Přírodní obraz Země**
- **Regiony světa**
- **Společenské a hospodářské prostředí**
- **Životní prostředí**
- **Česká republika**
- **Terénní geografické praxe a aplikace**

Cílem výuky Zeměpisu na základní škole praktické je naučit žáky orientovat se na mapě a číst z ní. Učivo Zeměpisu poskytne žákům základní informace o naší republice a některých státech ostatních světadílů. Prostřednictvím zeměpisu si rozšíří své základní vědomosti o Zemi jako planetě sluneční soustavy a o přírodních podmínkách ovlivňujících život lidské společnosti. Získají zajímavé informace o přírodě, lidech a kulturách Ameriky, Asie, Evropy, Afriky, Austrálie, polárních krajů a o oceánech. Poznávají, jaké přírodní podmínky na území ČR převládají, jak ovlivňují náš život a jaké jsou zde územní rozdíly. Uvědomují si základní rysy naší společnosti, kterou tvoří obyvatelstvo a hospodářství v souvislostech celkového vývoje. Žáci se seznamují s odlišným způsobem života lidí v různých částech světa. Poznávají problémy, které jednotlivé státy a národy řeší a chápou jejich ekonomickou vyspělost i životní styl a mentalitu jejich obyvatel.

Součástí předmětu jsou průřezová témata Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Pod vedením učitele se žáci učí spoléhat na sebe, ale i možnou pomoc druhých **(kompetence k řešení problému)**. Uvědomují si, že nikdo z nás nežije na Zemi izolovaně, ale že každý je součástí velké rodiny obyvatel světa. Učitel u žáků upevňuje vhodné chování, vede je k chápání rozdílnosti mezi jednotlivci, k toleranci druhých a spolupráci **(kompetence sociální a personální)**. Učitel žákům předkládá základní poznatky a vztahy a otvírá prostor pro jejich praktické ověření v praxi a pro porovnání se zkušenostmi žáka ze života **(kompetence k učení)**. Učitel pomáhá žákům utvářet základní vztah k životnímu prostředí domova a přírody nejbližšího okolí. Žáci si postupně vytvářejí základy zdravého životního stylu a hodnotového systému

(kompetence občanské). Učitel vede žáky k využívání digitálních technologií při zapojení do běžného života a k prezentaci získaných znalostí a dovedností **(kompetence digitální)**.

Použité zkratky:

M – Matematika
Tv – Tělesná výchova
MkV – Multikulturní výchova
Ov – Občanská výchova
D – Dějepis
VDO – Výchova demokratického občana
F – Fyzika
Inf – Informatika
Ch – Chemie
Vv – Výtvarná výchova
Pv – Pracovní vyučování
P – Přírodopis
VMEGS – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Čj – Český jazyk

ZEMĚPIS

Ročník: 6

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy, vazby
Žák: - dokáže určit zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy - zná přírodní podmínky na území ČR - popíše povrch a jeho členitost ČR - uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva - zná základní údaje o Evropské unii, její vznik a funkci, spolupracující členské státy - získá znalosti o železniční, silniční, letecké a vodní dopravě - zná dopravní síť v místní krajině - orientuje se v jízdním řádu - umí na mapách vyhledat jednotlivé kraje ČR a charakterizuje jejich hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti - vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy	**1. Česká republika** **Česká republika** - zeměpisná poloha a rozloha, její sousední státy, členitost, přírodní poměry, obyvatelstvo - hospodářské a politické postavení ČR v Evropě a ve světě Česká republika – součást společenstva hospodářsky vyspělých států **Evropská unie** - státy EU, určující a srovnávací kritéria včetně polohy a rozlohy ČR – doprava, pohraniční styk, hraniční přechody, celnice, cestovní doklady Služby **Regiony České republiky** Územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, spolupráce se sousedními státy - Hlavní město Praha - Středočeský kraj - Jihočeský kraj - Plzeňský kraj - Karlovarský kraj - Ústecký kraj - Liberecký kraj - Královéhradecký kraj - Pardubický kraj - Kraj Vysočina - Jihomoravský kraj - Olomoucký kraj - Moravskoslezský kraj - Zlínský kraj	MkV – Multikulturalita – multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování, vstřícný postoj k odlišnostem P – Rostlinné společenstvo - les Ov – státní symboly, státní zřízení D – Počátky českého státu MkV – Lidské vztahy, etnický původ

ZEMĚPIS

Ročník: 7

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy, vazby
Žák: - ví o působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a lidskou společnost - má znalosti o působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu - umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin - zná příklady přírodních a kulturních krajinných složek	**1. Přírodní obraz Země** **Krajinná sféra** - přírodní sféra a její základní složky a prvky - přírodní oblasti Země, podnebné pásy **Krajina** - přírodní a společenské prostředí, typy krajin - přírodní oblasti světa – podnebné pásy	F – Vesmír P – botanika
- určit hlavní a vedlejší světové strany - umí se orientovat v krajině pomocí buzoly, kompasu a mapy - rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii	**2. Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie** **Geografická kartografie a topografie** - druhy map, glóbus, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky - měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám - praktická cvičení s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě **Komunikační geografický a kartografický jazyk** - geografické a topografické pojmy - jazyk mapy – symboly, smluvené značky, vysvětlivky	M – měření úseček Inf – využívání digitálních technologií

- ví, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel - vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace	**3. Společenské a hospodářské prostředí** **Obyvatelstvo světa** - struktura a rozložení světové populace, její růst, pohyb národů, jazyk, náboženství **Globální, společenské, politické a hospodářské procesy** - průmysl, zemědělství, doprava, politické seskupení, památky, jazyk, svět chudých a bohatých	VDO – mezinárodní vztahy, spolupráce Aj – světový jazyk MkV – Lidské vztahy, etnický původ MkV – Multikulturalita – multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování, vstřícný postoj k odlišnostem
- umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské či krajinné sféry - rozliší specifické znaky a funkce krajiny - uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek - uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	**4. Životní prostředí** **Krajina, vztah příroda a společnost** - ochrana přírody a krajiny - chráněná území a národní parky - celosvětové ekologické problémy	
- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě - používá kompas, buzolu a turistickou mapu	**5. Terénní geografické praxe a aplikace** Cvičení a pozorování v terénu v místní krajině, geografické exkurze - orientační body, jevy, pomůcky a přístroje, stanoviště - určování hlavních a vedlejších světových stran	Tv – Turistika a pohyb v přírodě

ZEMĚPIS

Ročník: 8

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy, vazby
Žák: - vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány - rozliší zásadní přírodní a společenské znaky Evropy - dokáže charakterizovat polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných států Evropy - vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace	**1. Regiony světa - Evropa** Poloha, rozloha a členitost Přírodní podmínky - Povrch – Alpy, Karpaty, rozsáhlé nížiny - Podnebí - Vodstvo – Dunaj, Labe, Volha, Balaton - Rostlinstvo a živočišstvo - Hospodářství Evropané – obyvatelé Evropy Evropa – sjednocující se světadíl - Evropská unie, NATO - Instituce EU Oblasti Evropy Základní informace o státech v Evropě Poloha, povrch, vodstvo, hlavní město, měna, obyvatelstvo a jeho zaměstnání Vybrané přírodní, společenské, politické, hospodářské a enviromentální problémy, možnosti jejich řešení Určující a srovnávací kritéria včetně polohy a rozlohy Náboženské oblasti Západní Evropa Jižní Evropa Severní Evropa Střední Evropa	VMEGS – tematický okruh Evropa a svět nás zajímá - zážitky a zkušenosti z Evropy a světa - naši sousedé v Evropě - život dětí v jiných zemích - tradice a zvyky národů Evropy VMEGS – Objevujeme Evropu a svět - naše vlast a Evropa, státní a evropské symboly VMEGS – tematický okruh Jsme Evropané - EU, mezinárodní organizace Ov – náboženství

- uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	Jihovýchodní Evropa Východní Evropa a Rusko **2. Životní prostředí** **Vztah příroda a společnost** - principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí - chráněná území přírody - globální ekologické a enviromentální problémy lidstva	

ZEMĚPIS

Ročník: 9

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy, vazby
Žák: - získá základní vědomosti o Zemi jako planetě sluneční soustavy a dokáže objasnit důsledky pohybů Země - uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost - uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu - vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány - rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů - charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států	**1. Přírodní obraz Země** **Planeta Země – Země jako vesmírné těleso** - Země – součást sluneční soustavy - tvar a pohyby Země - důsledky pohybů Země na život lidí a organizmů - střídání dne a noci - střídání ročních období - časová pásma **2. Regiony světa** **Světadíly** - základní informace o jednotlivých světadílech - určující a srovnávací kritéria včetně polohy a rozlohy - oblasti - přírodní, podnebné, vegetační, sídelní, jazykové, náboženské, kulturní **Regionální společenské a politické útvary** - národní a mnohonárodnostní státy, části států, hospodářské oblasti, kraje, města **Regiony** - vybrané přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení ve vybraných regionech - poloha, povrch, vodstvo, podnebí, rostlinstvo, živočišstvo, nejvýznamnější státy jednotlivých světadílů (charakteristika, hlavní město, přístavy) Asie Afrika Amerika Austrálie a Oceánie Antarktida	F – Vesmír – oběh Země kolem Slunce MkV – tematický okruh Kulturní rozdíly - člověk jako součást etnika - migrace obyvatel, společenské a politické, hospodářské problémy zemí a kontinentů MkV – tematický okruh Lidské vztahy - obohacování kultur navzájem, předsudky, lidská solidarita MkV – tematický okruh Etnický původ - rovnocennost etnických skupin a kultur, postavení národnostních menšin, projevy rasové nesnášenlivosti P – Období vývoje Země a zemské kůry - orientuje se v otázce vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi

- zná, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí a rozmístěním lidských sídel - vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace - seznamuje se s odlišným způsobem života lidí v různých částech světa - poznává problémy, které jednotlivé státy a národy řeší	**Oceán** - poloha oceánu a jeho členitost - Tichý oceán - Indický oceán - Atlantský oceán - Severní ledový oceán **3. Společenské a hospodářské prostředí** **Obyvatelstvo světa** - struktura a rozložení světové populace, její růst, pohyb národů, jazykových skupin a náboženství **Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy** - aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa **Světové hospodářství** - odvětvová struktura, ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úrovně, hlavní světové surovinové a energetické zdroje **Státy světa** - politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení států	M – plán, mapa poměr – měřítko plánu a mapy Ov – rovnost ras, odlišnost, ale i vzájemná rovnost lidí, respektování zvláštností různých etnik Ch – Organické sloučeniny Ch – Paliva – ropa, uhlí, zemní plyn VDO – tematický okruh Formy participace občanů v politickém životě - společenské organizace a hnutí VDO – tematický okruh Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - demokratické způsoby řešení konfliktů ve společnosti

5. 15. Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Hudební výchova

Vyučovací předmět Hudební výchova patří do vzdělávací oblasti Umění a kultura. Vyučovací předmět Hudební výchova má časovou dotaci 1 hodinu týdně a je realizován v 1. – 9. ročníku. Výuka probíhá ve třídě, ale i mimo budovu školy.

Vzdělávací obor Hudební výchova vytváří u žáků kladný vztah k hudbě, rozvíjí jejich hudebnost, podporuje schopnosti hudbu emocionálně prožít a poskytuje vhled do hudební kultury. Hudební výchova vede žáky prostřednictvím vokálních, instrumentálních , hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebními umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. Hudební činnost podporuje rozvoj hudebních schopností a individuálních dovedností: sluchových, rytmických pěveckých a pohybových. Vzdělávací obsah oboru napomáhá k rozvoji tvořivosti a vnímavosti k sobě samému i okolnímu světu. Vytváří příležitost k vzájemné spolupráci, toleranci a napomáhá k utváření postojů a hodnot.

Cílem Hudební výchovy je rozvíjení hudebnosti žáků, rozvíjení pohybové kultury žáků, poznávání a chápání hudebního bohatství našeho národa, rozvíjení pozitivního vztahu k umění, využívání a rozvíjení tvořivých vlastností a dovedností, rozvíjení kultivovaného vystupování a získávání sebedůvěry, seznámení se a akceptování kultury jiných národů a etnik.

Součástí předmětu je průřezové téma Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova a Multikulturní výchova.

Výchovně – vzdělávací strategie:

Učitel žákům předkládá různé učební pomůcky **(kompetence k učení)**. Posiluje u žáků víru ve vlastní schopnosti **(kompetence k řešení problémů)**. Učitel podporuje u žáků tvořivé komunikativní dovednosti – pěvecké soutěže, akademie školy **(kompetence komunikativní)**. Učitel zajišťuje činnosti přinášející radost a uspokojení, pozitivní zážitky **(kompetence sociální a personální)**. Učitel vede žáky k využívání digitálních zařízení k příležitosti interpretovat hudbu podle svého individuálního zájmu **(kompetence digitální)**.

Použité zkratky:

Čj – Český jazyk
Tv – Tělesná výchova
Z – Zeměpis
EV – Environmentální výchova
Inf – Informatika
OSV – Osobnostní a sociální výchova
MeV – Mediální výchova
MkV – Multikulturní výchova
VMEGS – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Ročník: 1.

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - zpívá písně v přiměřeném rozsahu do kvinty - zvládá zazpívat krátké písně - hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu - rozliší sílu zvuku - určí vysoký a nízký tón - vnímá krátké jednoduché skladby - reaguje pohybem na tempové a rytmické změny - dokáže rytmizovat říkadla	VOKÁLNÍ A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI: - zpěv lidových písní přiměřeného rozsahu a obsahu - rytmizace říkadel - intonační cvičení - hra na tělo - hra na nástroje Orffova instrumentáře POSLECHOVÉ ČINNOSTI: - výška, síla, délka tónu - rozpoznávání tempa skladby - poslech skladeb pro děti. HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI: - pohybové hry s říkadly a dětskými popěvky - pochod dle doprovodu rytmického i hudebního - jednoduché tanečky v doprovodu lidových písní - dramatizace říkadel.	Čj – dětská říkadla Tv – kultura pohybu OSV – a) osobní rozvoj – rozvoj smyslového vnímání, pozornosti a soustředění b) sociální rozvoj – komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov MkV – v oblasti postojů a hodnot, poznávání kultury vlastního národa v lidové písni.

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Ročník: 2.

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - zpívá písně v přiměřeném rozsahu - zvládá zazpívat písně s náročnějšími texty - hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu - zvládá hru na nástroje Orffova instrumentáře - rozlišuje sílu zvuku - rozpozná výšku, délku, sílu tónu - rozliší zvuky - dokáže se krátkodobě soustředit na skladbu - soustředí se a vnímá na poslech jednoduché krátké skladby - reaguje pohybem na tempové a rytmické změny - dokáže pochodovat do rytmu - dramatizuje říkadla	VOKÁLNÍ A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI: - zpěv lidových písní přiměřeného rozsahu a obsahu - intonační cvičení - hra na tělo - rytmizace - hra na nástroje Orffova instrumentáře - jazykolamy POSLECHOVÉ ČINNOSTI: - výška, síla, délka tónu - rozpoznávání tempa a rytmu skladby - poslech skladeb pro děti z pohádek HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI: - pohybové hry s říkadly a dětskými popěvky - pochod dle doprovodu rytmického i hudebního - jednoduché tanečky v doprovodu lidových písní. - dramatizace říkadel - taneční hry	Čj – dětská říkadla Tv – kultura pohybu OSV – a) osobní rozvoj – rozvoj smyslového vnímání, pozornosti a soustředění b) sociální rozvoj – komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov MkV – v oblasti postojů a hodnot, poznávání kultury vlastního národa v lidové písni.

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Ročník: 3.

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - zpívá písně v přiměřeném rozsahu - zná rozdíl mezi umělou a lidovou písní - hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu - rozlišuje sílu zvuku - pojmenuje základní hudební nástroje (trubku, buben, housle, klavír, flétnu) - soustředí se na poslech jednoduché krátké skladby - reaguje pohybem na tempové a rytmické změny - snaží se o zřetelnou výslovnost	VOKÁLNÍ A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI: - zpěv lidových a umělých písní přiměřeného - rozsahu a obsahu - intonační cvičení - hra na tělo - hra na nástroje Orffova instrumentáře POSLECHOVÉ ČINNOSTI: - výška, síla, délka tónu - rozpoznávání tempa a rytmu skladby - rozlišování základních hudebních nástrojů dle jejich charakteristických zvuků - poslech skladeb pro děti z pohádek a filmů HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI: - pohybové hry s říkadly a dětskými popěvky - pochod dle doprovodu rytmického i hudebního, jednoduché tanečky v doprovodu lidových písní - dramatizace písní.	Čj – dětská říkadla Tv – kultura pohybu OSV – a) osobní rozvoj – rozvoj smyslového vnímání, pozornosti a soustředění b) sociální rozvoj – komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov MkV – v oblasti postojů a hodnot, poznávání kultury vlastního národa v lidové písni.

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Ročník: 4. - 5.

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem - správně hospodaří s dechem při interpretaci písní - frázování - doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje - odliší tóny podle výšky, síly a barvy - sluchem rozliší náladu písně - rozpozná vizuálně i sluchem nejznámější hudební nástroje - pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb - soustředí se na poslech skladeb - propojí vlastní pohyb s hudbou	VOKÁLNÍ A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI: - rytmizace říkadel - zpěv lidových písní přiměřeného obsahu - intonační a dechová cvičení - hra na tělo - hra doprovodu POSLECHOVÉ ČINNOSTI: - výška, síla, délka, barva tónu - rozpoznávání tempa a rytmu - zpěvní hlasy - zvuk hudebních nástrojů - skladby pro děti - hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka - B. Smetana – ukázky z cyklu „Má vlast‘ HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI: - pohybové hry s říkadly a dětskými popěvky - pochod podle hudebního doprovodu - tanec mazurka	OSV – ukázky a poslech písní různých etnických skupin – výchova k rasové snášenlivosti - psychohygiena; kreativita; komunikace; spolupráce a soutěživost MkV – poznávání kultury vlastního národa v lidové písni Tv - kultura pohybu Vl - seznamování se s regiony našeho státu skrze písně

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Ročník: 6. - 9.

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Žák: - zpívat v rozsahu jedné a půl oktávy - interpretuje vybrané lidové a umělé písně - rozpozná z notového záznamu stoupající a klesající melodii - doprovází písně pomocí ostinata - se seznámí s melodiemi v durové a molové tónině - rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru - pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu - uvede některá jména hudebních skladatelů a uvede název některého z jejich děl - propojí vlastní pohyb s hudbou	VOKÁLNÍ A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI: - zpěv jednohlasu, dle schopností žáků – vícehlas (například kánon) v přiměřeném rozsahu - intonační cvičení - seznámení s grafickým záznamem melodie (noty, houslový klíč) - hra na tělo - nástroje Orffova instrumentáře POSLECHOVÉ ČINNOSTI: - rozlišování zpěvních hlasů - hudební nástroje - hudební uskupení - hudebně vyjadřovací prostředky ve skladbě, mimohudební obsah díla - hudební žánry - B. Smetana – „Prodaná nevěsta, polka‘, A. Dvořák – Rusalka, J. Uhlíř – písně pro děti ‘ HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI: - taktování a pohyb na hudbu - hudebně pohybové hry - základní kroky polky a moderních tanců - relaxační techniky, muzikoterapie	VMEGS – poslech moderní hudby z celého světa – rozvoj zájmu žáků o svět a dění ve světě MeV – žáci se učí prakticky používat přehrávače, PC. Tablet, telefon, MP3, MP4, CD přehrávače, video Inf – využívání digitálních zařízení a aplikací MkV – poznávání kultury jiných národů EV – vztah člověka k prostředí – příroda kultura obce TV – kultura pohybu Z – seznamování se s jinými národy a zeměmi skrze hudbu

5. 16. Výtvarná výchova
Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Výtvarná výchova

Vyučovací předmět Výtvarná výchova patří do vzdělávací oblasti Umění a kultura. Vyučovací předmět je realizován v 1. – 9. ročníku a má v 1. – 6. ročníku časovou dotaci 2 hodiny týdně (1., 2., 3. ročník je 1 hodina z disponibilní časové dotace), v 7. až 9. ročníku časovou dotaci 1 hodinu týdně. Výuka probíhá ve třídě, ale i mimo budovu školy na výstavách, v galériích, vycházkách apod.

Vyučovací předmět je v jednotlivých ročnících členěn do 3 oblastí:

Výtvarné osvojování skutečnosti
Dekorativní a prostorové práce
Výtvarné umění a životní prostředí

Vyučovací předmět umožňuje estetické osvojování přírody a světa kolem nás prostřednictvím výtvarných činností. Vytváří citlivý vztah ke kráse, utváří estetický vztah k sobě a okolí, rozvíjí schopnosti žáků, zvláště vnímání, fantazii, tvořivost, vůli, senzibilitu a podporuje intelekt. Předmět vede k tomu, aby žáci používáním vhodných výtvarných technik získali základy výtvarných dovedností a vědomostí s přihlédnutím k individuálním možnostem a schopnostem žáka. Prostřednictvím Výtvarné výchovy učitel u žáků rozvíjí kultivované vystupování, vede je k hledání krásy v sobě i kolem sebe a buduje tak sebedůvěru žáků. Předmět směřuje k chápání tradic, kritickému přístupu ke skutečnosti, nabízí vytváření osobních postojů a osobní objevování.

Součástí předmětu jsou průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova, Multikulturní výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Výchovné a vzdělávací strategie :

Výtvarná výchova je integrujícím prvkem celkové rehabilitační práce, harmonizuje osobnost žáka a umožňuje maximálně možnou socializaci žáka **(kompetence sociální a personální)**. Pomáhá uplatňovat neverbální komunikaci **(kompetence komunikativní)**, zlepšovat jemnou motoriku a získávat tak všestranné dovednosti **(kompetence pracovní)**. Pomocí výtvarných aktivit učitel podporuje utváření postojů a hodnot, formuje u žáků postoje environmentální, vztah ke specifikům, pamětihodnostem a folkovým zvláštnostem regionu **(kompetence sociální, kompetence občanské)**. Žáci jsou podporováni učitelem v účasti v různých výtvarných soutěžích a jsou oceňováni za reprezentaci školy **(kompetence k učení)**. Učitel vede žáky k používání digitálních zařízení a aplikací pro vyjádření osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě **(kompetence digitální)**.

Použité zkratky:

Vl – Vlastivěda
Prv – Prvouka
P – Přírodopis
Inf – Informatika
Pv – Pracovní vyučování
Čj – Český jazyk
D – Dějepis
Př – Přírodověda
EV – Environmentální výchova
OSV – Osobnostní a sociální výchova
MeV – Mediální výchova
MkV – Multikulturní výchova
VMEGS – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Ročník: 1.

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy, vazby
Žák: - rozpoznává prvky vizuálně obrazného vyjádření – tvary, barvy, objekty ve výsledcích vlastní tvorby - dokáže ve vlastní tvorbě projevit životní zkušenosti - umí vyjádřit rozdíly při vnímání události různými smysly - pracuje s některými prostředky a materiály - rozeznává různé výtvarné materiály a techniky	**1. Výtvarné osvojování skutečnosti** - výtvarné vyjádření vjemů a postojů ke skutečnosti na základě vlastního prožitku dítěte, případně podle vyprávění - náměty ze života dětí a dospělých - zobrazování předmětů denní potřeby **2. Dekorativní a prostorové práce** **Kreslení** - rozvinutí grafického pohybu (vodorovné, svislé a šikmé čáry) **Malování** - základní dovednosti v práci se štětcem a barvami - hra s barvou – zapouštění a rozpíjení **Prostorové vytváření** - poznávaní základních vlastností plastických materiálů - rozvíjení smyslu pro prostor **Dekorativní práce** - vystřihování, nalepování **3. Výtvarné umění a životní prostředí** - seznamování dětí s ukázkami ilustrací dětských knih (M. Aleš, J. Lada, J. Čapek, J. Trnka) - návštěvy galérií a výstav - prezentace výsledků tvůrčích činností ve třídě	OSV – Osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) OSV – Sociální rozvoj MkV – poskytování znalostí odlišností kultur ve výtvarném projevu EV – vztah člověka k prostředí, vede k uvědomování si přírodního prostředí jako zdroj inspirace, přispívá k vnímání estetických kvalit prostředí Prv – místo kde žijeme – tvoření z přírodních materiálů; Rozmanitost přírody – roční období ve výtvarné výchově; Lidé kolem nás – rodina ve výtvarné výchově Čj – komunikační a slohová výchova – ilustrace k ději, psaní uvolňovacích cviků a písmen různými výtvarnými technikami, rozbor ilustrace M – číslo a početní operace – psaní číslic M – geometrie – práce s geometrickými tvary

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Ročník: 2.

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy, vazby
Žák: - rozpoznává a porovnává prvky vizuálně obrazného vyjádření – tvary, barvy, objekty, linie ve výsledcích tvorby vlastní i ostatních - porovnává je a třídit na základě jejich odlišností - dokáže ve vlastní tvorbě projevit životní zkušenosti a uplatňuje při tom plošné a prostorové uspořádání - umí vyjádřit rozdíly při vnímání události různými smysly - pracuje s některými prostředky a materiály - rozeznává různé výtvarné materiály a techniky	**1. Výtvarné osvojování skutečnosti** - výtvarné vyjádření vjemů a postojů ke skutečnosti na základě vlastního prožitku - pozorování přírodních útvarů, rozlišování a hodnocení barvy, tvarů (otisky v barvě, frotáž, kresba) - náměty ze života dětí a dospělých **2. Dekorativní a prostorové práce** **Kreslení** - rozvinutí grafického pohybu (kružnice, ovály) **Malování** - při hře s barvou poznávání vlastností barev, barvy základní, světlé a tmavé barvy - zapíjení a zapouštění barev **Prostorové vytváření** - poznávání základních vlastností plastických materiálů - vyjadřování se na základě představ a fantazie **Dekorativní práce** - vystřihovaných tvarů **3. Výtvarné umění a životní prostředí** - seznamování dětí s ukázkami ilustrací dětských knih - práce s dětskou hračkou a loutkou - návštěva galérií a výstav - prezentace výsledků tvůrčích činností ve škole - pěstování vztahu k životnímu prostředí	OSV – Osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) Multikulturní výchova – poskytování znalostí odlišností kultur ve výtvarném projevu EV – vztah člověka k prostředí, vede k uvědomování si přírodního prostředí jako zdroj inspirace, přispívá k vnímání estetických kvalit prostředí Prv – místo kde žijeme – tvoření z přírodních materiálů; Rozmanitost přírody – roční období ve výtvarné výchově; Lidé kolem nás – rodina ve výtvarné výchově MkV – Lidské vztahy, kulturní rozdíly Čj – komunikační a slohová výchova – ilustrace k ději, psaní uvolňovacích cviků a písmen různými výtvarnými technikami, rozbor ilustrace M – číslo a početní operace – psaní číslic M – geometrie – práce s geometrickými tvary

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Ročník: 3.

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy, vazby
Žák: - zvládá základní výtvarné dovednosti pro vlastní tvorbu - pracuje s některými prostředky a materiály - ovládá základní technické dovednosti - rozeznává různé výtvarné materiály a techniky - při tvůrčích činnostech uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii - je schopen výsledky své činnosti sdělit spolužákům - s pomocí učitele rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary a objekty ve výsledcích tvorby vlastní i ostatních i na příkladech z běžného života	**1. Výtvarné osvojování skutečnosti** - výtvarné vyjádření vjemů a postojů ke skutečnosti na základě vlastního prožitku - rozvíjení dětské představivosti a fantazie - pozorování tvarů různých užitkových předmětů z hlediska jejich funkce a materiálu, pokusy o jejich výtvarné vyjádření v ploše **2. Dekorativní a prostorové práce** **Kreslení** - rozvinutí grafického pohybu a pohybových představ **Malování** - při hře s barvou poznávání vlastností barev a jejich výrazových možností **Prostorové vytváření** - vytváření konkrétních prostorových situací z okolí dítěte (pískoviště, pískový stůl) **Dekorativní práce** - vystřihování, nalepování, otisky různých materiálů, rytmické řazení barevných ploch a tvarů **3. Výtvarné umění a životní prostředí** - průběžné rozvíjení smyslu pro krásu přírody a vztahu k životnímu prostředí - návštěvy galérií a výstav - aktivní práce s ilustrací	OSV – Osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) MeV – tvorba mediálního sdělení (uplatnění a výběr výrazových prostředků – časopis, internetové stránky) MkV – poskytování znalostí odlišností kultur ve výtvarném projevu EV – vztah člověka k prostředí, vede k uvědomování si přírodního prostředí jako zdroj inspirace, přispívá k vnímání estetických kvalit prostředí Prv – místo kde žijeme – tvoření z přírodních materiálů; Rozmanitost přírody – roční období ve výtvarné výchově; Lidé kolem nás – rodina ve výtvarné výchově Čj – komunikační a slohová výchova – ilustrace k ději, rozbor ilustrace M – práce s geometrickými tvary VMEGS – tematický okruh Jsme Evropané

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Ročník: 4.

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy, vazby
Žák: - uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizovat svůj tvůrčí záměr - rozlišuje, porovnává linie, barvy, tvary, objekty - rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (barevné a velikostní kontrasty) - uplatňuje podle svých schopností při vlastní tvorbě i při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života s dopomocí učitele - při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie - vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla	**1. Výtvarné osvojování skutečnosti** - zobrazování přírodních a umělých forem a sledování a vnímání tvaru, barvy, linie a světla - v tematických pracích vést žáky k vyjádření své představy o světě, osobních zážitků, vztahu k lidem a ke společnosti s uvědomělým poznáním lidské postavy a její proporce - na základě řízeného pozorování usměrňovat spontánní výtvarný projev žáků **2. Dekorativní a prostorové práce** - hra s výtvarnými prvky a experimentování jako úvod pro pochopení zákonitostí dekorativní členění plochy - dekorativní členění plochy s využitím barvy, linie a tvaru prvků - poznávat principy tvorby jednoduchého ornamentu a jeho rytmu **3. Výtvarné umění a životní prostředí** - seznamovat se základními druhy výtvarného umění - navazovat vztah k životnímu prostředí prostřednictvím uvědomělé výtvarné činnosti - návštěvy galerií, výstav, regionálních památek a zajímavostí, využití témat této oblasti k besedám a k motivacím praktických činností - prezentace výsledků vlastních tvůrčích činností	Př – Volně žijící zvířata MeV – tematický okruh Tvorba mediálního sdělení EV – tematický okruh Vztah člověka k prostředí Př – Ochrana přírody Vl – Místo, kde žijeme – regionální pohádky a pověsti

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Ročník: 5.

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy, vazby
Žák: - uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizovat svůj tvůrčí záměr - rozlišuje, porovnává, třídí linie, barvy, tvary, objekty - rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (barevné a velikostní kontrasty) - uplatňuje podle svých schopností při vlastní tvorbě i při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života s dopomocí učitele - při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie - vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla	**1. Výtvarné osvojování skutečnosti** - na základě řízeného pozorování usměrňovat spontánní výtvarný projev - dotvářet přírodní formy na základě vlastní fantazie - zobrazovat přírodní formy na základě empirických zkušeností žáků v různých ročních období - výtvarně vyjádřit tvar věci, poznávat materiál a funkci předmětu - zobrazovat tvarově složitější útvary – kontrast tvaru a pozadí **2. Dekorativní a prostorové práce** - elementární poučení o teorii barev - ověřovat výrazové možnosti písma v hravých a experimentálních činnostech s užitím hotového typografického písma - prostorové práce, vytváření jednoduchých prostorových objektů, využití týmové práce - sledovat výběr a vhodnost materiálu, možnosti jeho výtvarného zpracování z hlediska účelu užití a výtvarného výrazu - kompozice z přírodního materiálu **3. Výtvarné umění a životní prostředí** - využívat specifik regionu k rozvíjení estetického cítění - současná ilustrační tvorba a její různé druhy - využít emocionální působení uměleckého díla, rozvíjet empatii – malba, kresba, plastika, comics - rozvíjet kulturu bydlení, návštěvy galerií a výstav - prezentace výsledků vlastních tvůrčích činností ve třídě, ve škole, spolupráce při prezentaci	Př – Rozmanitost přírody – les, nerosty Vl – Lidé a čas – Naše země v dávných dobách MeV – tematický okruh Tvorba mediálního sdělení VMEGS – tematický okruh Jsme Evropané OSV – tematický okruh Osobnostní rozvoj (kreativita)

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Ročník: 6 – 9.

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy, vazby
Žák: - uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru - uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy - pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních - vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci - při vlastní tvorbě vychází z vlastních zkušeností, představ a myšlenek - hledá a zvolí nejvhodnější postupy a prostředky pro vlastní vyjádření - zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby - porovnává své výsledky s ostatními - vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce - slovně vyjádří své postřehy a pocity	**1. Výtvarné osvojování skutečnosti** - zobrazování přírodních a umělých forem, tvar, barva, linie, světlo, výtvarné pomůcky, způsoby a techniky výtvarných projevů - tematické práce, vyjádření představy o světě, osobní zážitky - uvědomělé poznání lidské postavy a její proporce - základní poučení o kompozici - spontánní výtvarný projev - dotváření přírodních forem na základě vlastní fantazie - zobrazení přírodních a umělých forem na základě empirických zkušeností v různých ročních obdobích - tvar věci, materiál předmětu - tvarově složitější útvary – kontrast tvaru a pozadí - volné vyjadřování architektonických prvků **2. Dekorativní a prostorové práce spojené s experimentem** - hry s výtvarnými prvky a experimentování jako úvod pro pochopení zákonitosti dekorativního členění plochy - dekorativní členění plochy s využitím barev, linie a tvar prvku - jednoduchý ornament - jednoduché grafické techniky - písmo - prostorové práce, možnost týmové práce - kompozice z přírodních materiálů - lidová tvorba a současné užité umění - netradiční materiály	P - zvířata kolem nás - člověk, lidská postava - ze života rostlin OSV – tematický okruh Osobnostní rozvoj - kreativita EV – tematický okruh Vztah člověka k prostředí P – Země – naše planeta Inf – využití aplikací MeV – tvorba mediálního sdělení Pv – jednoduché modely EV – tematický okruh Lidské aktivity a problémy životního prostředí Čj – vyjádření čtenářského zážitku Čj, D – kulturní dědictví

	- výtvarná linie a její rytmizace v ploše **<u>3. Výtvarné umění a životní prostředí</u>** - základní druhy výtvarného umění (i fotografie) - kultura bydlení, užité umění v bytě - specifika regionu a rozvíjení estetického cítění - vztah k životnímu prostředí prostřednictvím uvědomělé výtvarné činnosti - současná ilustrační tvorba - emocionální působení výtvarného díla, rozvíjení empatie - porovnávání, třídění a hodnocení výsledků tvůrčích činností vlastních i ostatních, běžné a umělecké produkce - prezentace vlastních tvůrčích činností	D – architektura našich předků MkV – tematický okruh Kulturní rozdíly

5. 17. Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět patří do vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Vyučovací předmět Výchova ke zdraví je realizován v 8. a 9. ročníku, časová dotace je 1 vyučovací hodina týdně. Výuka probíhá ve třídě, ve cvičné kuchyňce, v terénu.

Obsah je členěn na tematické okruhy:

- **Vztahy mezi lidmi a formy soužití**
- **Změny v životě člověka a jejich reflexe**
- **Zdravý způsob života a péče o zdraví**
- **Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence**
- **Hodnota a podpora zdraví**
- **Osobnostní a sociální rozvoj**

Cílem tohoto předmětu je poskytovat žákům základní informace o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jejich zdraví. Vede je ke zdravému způsobu života, k péči o své zdraví, jeho zlepšení a posílení. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí sociální komunikaci a dovednosti a učí se předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v různých situacích.

Součástí předmětu jsou průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel vede žáka k získávání orientace v základních názorech na zdraví a postupném uplatňování preventivních činností podporujících zdraví za podpory digitálních zařízení a aplikací, k chápání fyziologických, psychických i sociálních změn spojených s dospíváním **(kompetence k řešení problémů, kompetence digitální)**. Poskytuje žákům návod, jak dodržovat zásady zdravého způsobu života a ochrany zdraví, vede je k zodpovědnosti a péči o své zdraví a snaze o jeho zlepšení a posílení **(kompetence sociální)**. Pomáhá jim rozpoznávat základních situace ohrožující tělesné a duševní zdraví vlastní i druhých a vede je k osvojování poznatků a dovedností jim předcházet **(kompetence sociální)**. Na modelových situacích nacvičuje s žáky odmítání škodlivých látek neslučitelných se zdravím a sportem **(kompetence sociální)**.

Použité zkratky:

P – Přírodopis
Pv – Pracovní vyučování
Ov – Občanská výchova
Ch – Chemie
OSV – Osobnostní a sociální výchova
MeV – Mediální výchova
Tv – Tělesná výchova
EV – Environmentální výchova
MkV – Multikulturní výchova
Inf – Informatika
VMEGS – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Ročník: 8.

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy, vazby
Žák: - chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny – vzájemná pomoc, důvěra a úcta, zabezpečení zdravého vývoje dětí, jejich ochrana a péče o ně - uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím - zná základní rozdíly ve stavbě těla muže a ženy, včetně pohlavních orgánů - uvědomuje si změny probíhající v těle dívek a chlapců v období puberty (druhotné pohlavní znaky, menstruace) a chápe změny v jejich chování - si uvědomuje rizika nechráněného pohlavního styku - dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování - uvědomuje si rozdíly mezi stravovacími zvyklostmi v rodině a doporučenými zásadami zdravé výživy - znát základní zdroje bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů - chrání své zdraví dodržováním základních hygienických zásad, některých zdravotně preventivních opatření a uplatňuje zdravý způsob života	**<u>Vztahy mezi lidmi a formy soužití</u>** **Vztah ve dvojici** - kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství, rodičovství **Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity** - rodina, škola, vrstevnická skupina, zájmová skupina **<u>Změny v životě člověka a jejich reflexe</u>** **Dětství, puberta, dospívání** -tělesné, duševní a společenské změny **Sexuální dospívání a reprodukční zdraví** - prevence rizikového sexuálního chování - předčasná sexuální zkušenost, antikoncepce - těhotenství a rodičovství mladých - poruchy pohlavní identity **<u>Zdravý způsob života a péče o zdraví</u>** **Výživa a zdraví** - zásady zdravého stravování, - vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví - specifické druhy výživy - poruchy příjmu potravy	Ov – Mezilidské vztahy ve společnosti OSV – Sociální rozvoj – komunikace – asertivita MkV – Lidské vztahy – důležitost integrace jednice v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – život dětí v jiných zemích P – Vývoj jedince Tv – osobní hygiena P – Rozmnožování P – Hlavní zásady zdravého života Pv – Příprava pokrmů

	Tělesná a duševní hygiena	
- dbá na pravidelnou tělesnou a intimní hygienu a uvědomuje si zdravotní důsledky jejich zanedbávání nebo nesprávného provádění - vhodně naplňuje svůj denní režim – uplatňuje zásady zdravé výživy, dostatek odpočinku, optimální délku spánku, přiměřené množství tělesného pohybu aj.	- zásady osobní, duševní a intimní hygieny - otužování - význam pohybu pro zdraví	Inf – využívání aplikací EV – Vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví
	Režim dne	
- umí si naplánovat činnosti dne		P – Vývoj jedince a škodlivé vlivy na člověka
	<u>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</u>	
	Civilizační choroby	
- uvědomuje si souvislost mezi vysokou spotřebou tučných, sladkých, slaných pokrmů a civilizačními chorobami (obezita, srdeční choroby aj.)	- zdravotní rizika, preventivní a lékařská péče	
	Bezpečné chování	
- uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledat odbornou pomoc - svěří se se zdravotním problémem	- komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi - pohyb v rizikovém prostředí - konfliktní a krizové situace	OSV – sebepoznání a sebepojetí – zdravé a vyrovnané sebepojetí Ov – Občanské soužití
	<u>Osobnostní a sociální rozvoj</u>	
- projevuje zdravé sebevědomí, orientuje se ve vztazích mezi lidmi a chápe, že přátelství je založeno na důvěře, pomoci, společných zájmech a umění odpouštět	**Sebepoznání a sebepojetí** - - vztah k sobě samému - vztah k druhým lidem - zdravé a vyrovnané sebepojetí	
- chová se asertivně, tj. umí otevřeně a klidně říci, jak se cítí, co potřebuje, co chce a nechce, umí ustoupit nebo řešit situaci kompromisem	**Seberegulace a sebeorganizace činností a chování** - cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací - stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení	OSV – seberegulace a sebeorganizace
	Mezilidské vztahy a komunikace	
- projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy	- respektování sebe sama i druhých - přijímání názoru druhého - rozvíjení schopnosti komunikace - chování podporující dobré vztahy	OSV – hodnoty, postoje, praktická etika – prosociální chování

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Ročník: 9.

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy, vazby
Žák:	**Zdravý způsob života a péče o zdraví**	
	Ochrana před přenosnými i nepřenosnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy	
- zná základní příčiny onemocnění AIDS – virus HIV a cesty přenosu - umí poskytnout první pomoc u lehčích poranění a ovládá základní obvazovou techniku	- bezpečné způsoby chování (nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy) - preventivní a lékařská péče - chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě)	MeV – potenciál médií jako zdroje informací
	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	
	Stres a jeho vztah ke zdraví	
- respektuje skutečnost, že léky proti bolestem, na spaní, na uklidnění a léky předepsané jiné osobě nesmí užívat bez doporučení lékaře a vědomí rodičů - zná škodlivé účinky legálních a nelegálních návykových látek na zdraví	- kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a posilování duševní odolnosti	Ov – Občanské soužití OSV – řešení problémů a rozhodování
	Auto – destruktivní závislosti	
- uvědomuje si, že zneužívání návykových látek ohrožuje bezpečnost v dopravě - čelí tlaku vrstevníků při nabízení návykových látek a ovládá některé způsoby odmítání (cigaret, alkoholu aj.)	- zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek - patologické hráčství - náboženské sekty	P – Vývoj jedince a škodlivé vlivy na člověka Ch – Léčiva a návykové látky
- chápe souvislosti mezi konzumací návykových psychoaktivních látek a poškozováním zdraví a životního stylu - dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her - chápe, že setkání s lidmi agresivními, pod vlivem alkoholu a drog znamená pro děti možné nebezpečí		VMEGS – Objevujeme Evropu a svět – životní styl mladých Evropanů

	Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita	MeV – vnímání mediálních sdělení
- zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí	- šikana a jiné projevy násilí, formy sexuálního zneužívání dětí	Ov – Člověk a společnost
- ví na koho se má obrátit v případě, že je šikanován nebo jinak zneužíván – ve škole, mimo školu	- komunikace se službami odborné pomoci – praktické dovednosti	OSV – mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy
- ví o centrech odborné pomoci a vyhledá a použije jejich telefonní čísla	**Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví**	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- se řídí školním řádem ve všech činnostech ve škole, nedělá nic, co by ohrozilo zdraví jeho nebo jeho spolužáků	- bezpečné prostředí ve škole ochrana zdraví při různých činnostech	
	Manipulativní reklama a informace	MkV – Lidské vztahy – tolerance, empatie
- ví, že některé informace ztvárněné v televizi, časopisech apod. neodpovídají běžné skutečnosti	- reklamní vlivy a působení médií	
	Ochrana člověka za mimořádných událostí	
- chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívat základních znalostí první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel	- živelní pohromy, terorismus	
	<u>Podpora zdraví</u>	Ov – zdravotní a sociální pojištění
	Podpora zdraví a její formy	
- respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usilovat o aktivní podporu zdraví	- prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince - odpovědnost jedince za zdraví	
- chrání své zdraví dodržováním základních hygienických zásad, některých zdravotně preventivních opatření a uplatňuje zdravý způsob života	**<u>Osobnostní a sociální rozvoj</u>** **Psychohygiena** - sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu - hledání pomoci při problémech	
	Morální rozvoj	
- ví o centrech odborné pomoci a vyhledá a použije jejich telefonní čísla	- rozvíjení rozhodovacích dovedností - dovednosti při řešení problémů v mezilidských vztazích,	
- uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy	- pomáhající a prosociální chování	OSV – psychohygiena – zvládání stresových situací

5. 18. Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Tělesná výchova

Vyučovací předmět Tělesná výchova patří do vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Vyučovací předmět je realizován v 1. – 9. ročníku a má časovou dotaci 2 hodiny týdně. Výuka probíhá v tělocvičně, ve třídě, na hřišti, v přírodě, popř. na jiných sportovištích dle charakteru tematického celku.

Předmět zahrnuje 3 tematické okruhy:
- Činnosti ovlivňující zdraví
- Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
- Činnosti podporující pohybové učení

Vyučovací předmět Tělesná výchova umožňuje žákům aktivně využívat a ovlivňovat vlastní pohybové možnosti s ohledem na zdravotní a pohybová omezení. Vede žáky k radosti z pohybu a ke zdravému životnímu stylu. Žákům s trvale nebo přechodně změněným zdravotním stavem (III. zdravotní skupina) má škola povinnost nabídnout Zdravotní tělesnou výchovu jako alternativu Tělesné výchovy.
Součástí předmětu je průřezové téma Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel podchycuje i drobné pokroky a motivuje žáky k učení, oceňuje každý úspěch, podporuje účast žáků na soutěžích a při reprezentaci školy **(kompetence k učení)**. Posiluje v žácích víru ve vlastní schopnosti, učí je nevzdávat se při nezdaru **(kompetence k řešení problémů)**. Učitel podporuje komunikaci s jinými školami, účast na sportovních soutěžích **(kompetence komunikativní)**. Posiluje u žáků sebeovládání, vnímavost k potřebám handicapovaných žáků, vede k respektování společně dohodnutých pravidel, uvědomování si nebezpečí možného psychického i fyzického zneužívání, ohrožení jejich zdraví **(kompetence sociální a personální)**. Učitel připravuje žáky k pochopení významu zdravého životního stylu a k postupnému přijímání plné zodpovědnosti za své chování, zdraví a život **(kompetence občanské)** a využívání digitálních zařízení a aplikací při pohybu **(digitální kompetence).**

Použité zkratky:

Hv – Hudební výchova	Z – Zeměpis	Inf – Informatika
Prv – Prvouka	OSV – Osobnostní a sociální výchova	
Př – Přírodověda	MkV – Multikulturní výchova	
P – Přírodopis	EV – Environmentální výchova	
M – Matematika	VMEGS – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Ročník: 1. – 3.

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy, vazby
Žák: - získává kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám - aktivně cvičí - zvládá přípravu na pohybovou činnost podle pokynů vyučujícího - zvládá uklidňovací a protahovací cviky - zná zásady správného držení těla - zná důležitost potřeby cvičebního úboru - vědomě dodržuje základní hygienické návyky při TV - zvládá bezpečný pohyb a bezpečné chování ve známém prostředí - dokáže přivolat pomoc	**Činnosti ovlivňující zdraví** **Význam pohybu pro zdraví** - pohybový režim, délka a intenzita pohybu, pohybové činnosti a hry **Příprava organismu** - příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, protahovací cvičení **Zdravotně zaměřené činnosti** - správné držení těla, průpravná, koordinační, kompenzační, relaxační, psychomotorická a dechová cvičení **Hygiena při TV** - osobní hygiena, hygiena cvičebního prostředí a vhodné oblečení a obutí **Bezpečnost při pohybových činnostech** v různém prostředí, 1. pomoc při úrazech v podmínkách TV	OSV – tematický okruh Osobnostní rozvoj (sebepoznání a sebepojetí)
- zvládá základní způsoby lokomoce a prostorou orientaci podle individuálních předpokladů - zná některé pohybové - zvládá průpravná cvičení pro kotoul vpřed a kotoul vzad dle svých individuálních schopností - umí prosté skoky snožmo z trampolíny a zvládá chůzi po lavičce - umí vyjádřit jednoduchou melodii a rytmus - dokáže pojmenovat základní gymnastické nářadí a náčiní	**Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností** **Pohybové hry** - hry motivační, napodobivé, hry s náčiním a pohybové činnosti jednotlivce **Základy gymnastiky** - průpravná cvičení, jednoduchá akrobatická cvičení a cvičení s náčiním a na nářadí **Rytmická a kondiční cvičení** - vyjádření rytmu pohybem, sladění jednoduchého pohybu s hudbou, jednoduché tanečky	OSV – tematický okruh Sociální rozvoj (spolupráce a soutěživost) M – orientace v prostoru

- zvládá základní estetické držení těla - uběhne 50 m (dle schopností) - zvládá průpravné atletické činnosti - dodržuje základní pravidla bezpečnosti při atletických činnostech - zvládá základní způsoby házení a chytání míče - chápe činnosti s míčem - ví, jaké jsou zásady hygieny a bezpečnosti při plavání - zvládá 1 plavecký styl - uplave 20 m - ví, že turistika a pobyt v přírodě patří k nejzdravějším pohybovým aktivitám - zvládá základní techniku chůze - uvědomuje si význam pohybu v zimní krajině pro zdraví, zvládá chůzi po ledě s oporou i bez opory a klouzání - dodržuje bezpečnost při pohybu na zamrzlé vodní ploše - dokáže využít k pohybovým hrám i jiné vhodné předměty než tělocvičné náčiní	**Základy atletiky** - motivovaný vytrvalostní běh (podle schopností žáků), skok do dálky a hod míčkem **Základy sportovních her** - průpravné hry, základní manipulace s míčem, pálkou - hry se zjednodušenými pravidly **Plavání** - hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí - hry ve vodě - základní plavecké dovednosti - jeden plavecký způsob **Turistika a pohyb v přírodě** - chování v přírodě, ochrana přírody, chůze v terénu. **Pobyt v zimní přírodě** - hry na sněhu a na ledě. - základní techniky pohybu a bezpečnosti při jízdě na sáňkách a bobech. **Pohybové činnosti a netradiční sporty**	Hv – změna pohybu při rytmické změně Hv – chůze a pochod podle hudebního doprovodu OSV – témat okruh Sociální rozvoj (spolupráce a soutěživost) Prv – ochrana životního prostředí EV – vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví
- zná základní pravidla chování při TV a sportu a řídí se jimi za pomoci vyučujícího - umí reagovat na základní pokyny, signály a povely učitele k osvojené činnosti	**<u>Činnosti podporující pohybové učení</u>** **Organizace při TV** - základní organizační činnosti **Komunikace v TV** - základní terminologie osvojovaných činností, smluvené povely a signály **Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností** - hry, soutěže	MkV – lidské vztahy – podílení se na spolupráci OSV – témat okruh Sociální rozvoj (komunikace)

- zná pravidla jednoduchých her a soutěží a řídit se jimi - při hrách a soutěžích se chová čestně, nepodvádí, ctí soupeře, dokáže přijmout prohru - přiměřeně svému věku zná posuzované hodnoty různých sportovních disciplín (časové, délkové apod.) - přiměřeně svému věku dokáže zhodnotit svůj výkon	**Zásady jednání a chování** - fair play **Měření a posuzování pohybových dovedností** - základní pohybové testy, měření výkonů	

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

Ročník: 1. – 3.

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy, vazby
Žák: - uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech	**Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení** - konkrétní zdravotní oslabení - prevence - pohybový režim - vhodné oblečení a obutí pro ZdrTv - zásady správného držení těla - dechová cvičení a vnímání pocitu při cvičení	
- dokáže zaujmout správné základní cvičební polohy - zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením - cvičí cvičení zaměřená na správné držení hlavy, pletence ramenního, postavení pánve, zádových svalů, kloubů dolních končetin, posílení oslabených svalů…	**Speciální cvičení** - základní cvičební polohy - základní technika cvičení - soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení - relaxační cvičení - celková a lokální - dechová cvičení - správný dechový stereotyp **A Oslabení podpůrně pohybového systému** A1 Poruchy funkce svalových skupin A2 Poruchy páteře – odchylky předozadního zakřivení A3 Poruchy páteře – vybočení páteře do strany A4 Poruchy stavby dolních končetin	

- cvičí cviky na protažení a posílení svalstva, na rozvoj dýchacích svalů, na zlepšení dýchání a rovnovážná a koordinační cvičení - cvičí cviky na rozvoj pohybové a prostorové koordinace, rovnováhy, orientace v prostoru a zrakové lokalizace	**B Oslabení vnitřních orgánů** B1 Oslabení oběhového a dýchacího systému B2 Oslabení endokrinního systému B3 Obezita B4 Oslabení vnitřních orgánů **C Oslabení smyslových a nervových funkcí** C1 Oslabení zraku C2 Oslabení sluchu C3 Neuropsychická onemocnění	
- cvičí s ohledem na druh a stupeň svého oslabení	**<u>Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti</u>** **Pohybové činnosti v návaznosti na obsah tělesné výchovy** s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení	

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Ročník: 4. – 5.

Očekávaný výstup školy	Učivo	Přesahy, vazby
Žák: - chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví - začleňuje pohyb do denního režimu - zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností - dokáže využít cviky ke zklidnění po ukončení činnosti - umí využít cviky na odstranění únavy - zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla - zná několik základních cviků z každé osvojované oblasti a umí je s pomocí učitele seřadit do sestavy - zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením - podle svých individuálních schopností rozvíjí rychlost, vytrvalost, sílu a koordinaci pohybu - uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti - zvládá bezpečný pohyb a chování v méně známých prostorech - ošetří drobná poranění a přivolat pomoc	**Činnosti ovlivňující zdraví** **Význam pohybu pro zdraví** - pohybový režim, délka a intenzita pohybu, pohybové činnosti a hry **Příprava organismu** - příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, protahovací cvičení **Zdravotně zaměřené činnosti** - správné držení těla, průpravné, koordinační, kompenzační, psychomotorická, dechová a jiná zdravotně zaměřená cvičení **Rozvoj rychlostních, vytrvalostních, silových a koordinačních schopností** **Hygiena při TV** - osobní hygiena, hygiena cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí **Bezpečnost při pohybových činnostech** v různém prostředí - první pomoc při úrazech v podmínkách TV	OSV – tematický okruh Osobnostní rozvoj (sebepoznání a sebepojetí)

	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovednosti	
- zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností - zná několik různých pohybových her - umí pohybově vyjádřit zvíře, činnost aj.	**Pohybové hry** - pohybové činnosti dvojic a skupin - pohybové hry s různým zaměřením a využitím netradičního náčiní - pohybové hry bez náčiní, soutěživé - tvořivé a napodobivé hry - vytváření modifikací osvojených pohybových her	
- zvládá průpravná cvičení - umí kotoul vpřed, vzad, stoj na lopatkách, rovnovážné polohy dle svých možností - zvládá rovnovážný postoj, chůzi po lavičce a její modifikace	**Gymnastika (lavička)** - jednoduchá akrobatická cvičení - cvičení s náčiním a na nářadí	OSV – tematický okruh Osobnostní rozvoj (kreativita)
- vyjádří rytmus pohybem - zvládá jednoduchý taneček	**Rytmická a kondiční cvičení** - vyjádření rytmu pohybem - sladění jednoduchého pohybu s hudbou - jednoduché tanečky (mazurka)	Hv – improvizované vyjádření
- zvládá přetahy, přetlaky, odpory	**Průpravná úpolová cvičení** - přetahy - přetlaky, odpory	
- zvládá průpravné atletické činnosti - uběhne 60 m - skočí do dálky - dle svých možností zvládá běh v čase do 12 minut	**Základy atletiky** - průpravné atletické činnosti - skok do dálky - běh na 60m, motivovaný vytrvalostní běh - hod míčkem	OSV – tematický okruh Morální rozvoj (řešení problémů a rozhodovací schopnosti)
- zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly a umí je využít	**Základy sportovních her** - průpravné hry, základní manipulace s pálkou, základní herní činnosti jednotlivce, hry se zjednodušenými pravidly	EV – vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví Př - ochrana přírody
- ví, jaké jsou zásady hygieny a bezpečnosti při plavání - zvládá techniku plaveckého stylu - uplave 20 m a více	**Plavání** - hygiena a bezpečnost plavání - hry ve vodě a jejich pravidla - zdokonalování plaveckých dovedností - procvičování a zdokonalování plaveckého způsobu - prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu	

- je seznámen s prvky sebezáchrany a pomoci tonoucímu - chápe význam turistiky - zvládá základy pohybu v mírně náročném terénu - umí se chovat ohleduplně k přírodě - chápe význam bezpečného pohybu v zimní krajině a chůzi za zamrzlé vodní ploše - zvládá chůzi po ledě s oporou, bez opory, klouzání - zná další pohybové činnosti a netradiční sporty - se seznámen se základními pravidly stolního tenisu	**Turistika a pobyt v přírodě** - chování v přírodě, ochrana v přírodě, chůze v terénu **Pobyt v přírodě** - hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu a bezpečnosti při jízdě na sáňkách a na bobech **Další pohybové činnosti a netradiční sporty** - házení s talíři, cvičení na skákacích míčích, stolního tenisu	
- reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti - umí reagovat na základní pokyny, signály a povely učitele k osvojené činnosti - zná konkrétní hry se zjednodušenými pravidly a umí je vyžít - dodržuje pravidla her a jednat v duchu fair play	**<u>Činnosti podporující pohybové učení</u>** **Organizace při TV** - základní organizační činnosti **Komunikace při TV** - základní odborná tělocvičná terminologie osvojovaných činností, smluvené povely a signály **Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností** - her, soutěží **Zásady jednání a chování** - fair play, olympijské ideály a symboly **Měření a posuzování pohybových dovedností** - základní pohybové testy, měření výkonů	MkV – lidské vztahy – podílení se na spolupráci OSV – tematický okruh Sociální rozvoj (spolupráce a soutěživost) M – jednotky délky, jednotky času

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

Ročník: 4. – 5.

Očekávané výstupy školy:	Učivo	Přesahy, vazby
Žák: - zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování - zvládá základní techniku speciálních cvičení - koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle a podle pokynů učitele - upozorňuje samostatně na činnosti, které jsou v rozporu s jeho oslabením	**Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení** - konkrétní zdravotní oslabení - prevence - pohybový režim - vhodné oblečení a obutí pro ZdrTv - zásady správného držení těla - dechová cvičení a vnímání pocitu při cvičení - nevhodná cvičení a činnosti	
- dokáže zaujmout správné základní cvičební polohy - zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením - cvičí cvičení zaměřená na správné držení hlavy, pletence ramenního, postavení pánve, zádových svalů, kloubů dolních končetin, posílení oslabených svalů… - cvičí cviky na protažení a posílení svalstva, na rozvoj dýchacích svalů, na zlepšení dýchání a rovnovážná a koordinační cvičení	**Speciální cvičení** - základní cvičební polohy - základní technika cvičení - soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení - relaxační cvičení - celková a lokální - dechová cvičení - správný dechový stereotyp **A Oslabení podpůrně pohybového systému** A1 Poruchy funkce svalových skupin A2 Poruchy páteře – odchylky předozadního zakřivení A3 Poruchy páteře – vybočení páteře do strany A4 Poruchy stavby dolních končetin **B Oslabení vnitřních orgánů** B1 Oslabení oběhového a dýchacího systému B2 Oslabení endokrinního systému B3 Obezita B4 Oslabení vnitřních orgánů	

- cvičí cviky na rozvoj pohybové a prostorové koordinace, rovnováhy, orientace v prostoru a zrakové lokalizace	**C Oslabení smyslových a nervových funkcí** C1 Oslabení zraku C2 Oslabení sluchu C3 Neuropsychická onemocnění	
- cvičí s ohledem na druh a stupeň svého oslabení	**<u>Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti</u>** **Pohybové činnosti v návaznosti na obsah tělesné výchovy** s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení	

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Ročník: 6. – 7.

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy, vazby
Žák: - chápe zásady zatěžování - jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti - usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností - využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy - usiluje o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí - cíleně se připravuje na pohybovou činnost a její ukončení - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem - vhodně reaguje na informace o znečišťování ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity - zná základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného - uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu	**Činnosti ovlivňující zdraví** **Význam pohybu pro zdraví** - pohybový režim, pohybové aktivity, rekreační sport **Rozvoj rychlostních, vytrvalostních, silových a koordinačních schopností** **Zdravotně orientovaná zdatnost** - koordinační programy, manipulace se zatížením **Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí** - průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, vyrovnávací, relaxační cvičení - cvičení ke správnému držení těla - korekce jednostranného zatížení a jiná zdravotně zaměřená cvičení - problematika drog **Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech** - hygiena, vhodné oblečení a obutí v nestandardním prostředí - improvizované šetření a odsun raněného	EV – vztah člověka k prostředí – životní styl OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí, kreativita; sociální rozvoj – spolupráce a soutěživost; morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- zvládá osvojované pohybové dovednosti - aplikuje pohybové dovednosti ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech podle svých možností	**Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností** **pohybové hry s různým zamřením, netradiční gymnastika** – kotoul vpřed, vzad, stoj na lopatkách, chůze po kladině, cvičení na míčích, akrobacie	

- posuzuje provedení osvojené pohybové činnosti - označí příčiny nedostatků	**rytmické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem** - základy rytmické gymnastiky, kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem, cvičení s náčiním, tance **průpravné úpoly** – přetahování a přetlaky **atletika** – běh (50) 60 m, skok do dálky (skok do dálky z břevna), hod míčkem, vytrvalostní běh do 12 minut (800), základy překážkového a štafetového běhu **sportovní hry** – základní herní činnosti – přihrávky, průpravné hry s míčem, vybíjená, přehazovaná dle pravidel, kopaná **turistika a pobyt v přírodě** – základní poznatky z turistiky (vhodné oblečení a obuv), chůze v terénu, vybavení turisty, modifikace orientačního závodu, ochrana přírody **pobyt v zimní přírodě** – sáňkování, bruslení, základy hokeje **další pohybové činnosti** – stolní tenis, pálkovaná, talíře	Hv – pohybové činnosti P – Praktické metody poznávání přírody Z – Cvičení a pozorování v terénu v místní krajině, orientace v terénu EV – vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví
- užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka - umí si vybrat vhodnou sportovní výstroj, výzbroj a vhodně ji ošetřovat - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k oparnému pohlaví - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji - spolurozhoduje osvojené hry a soutěže	**<u>Činnosti podporující pohybové učení</u>** **komunikace v TV** - odborná komunikace v TV, smluvené povely, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace při osvojovaných pohybových činnostech **organizace prostoru a pohybových činností** - v nestandardních podmínkách, sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování **historie a současnost sportu** - významné sportovní soutěže a sportovci **pravidla osvojovaných pohybových činností** - her, závodů, soutěží	MkV – lidské vztahy – podílení se na spolupráci VMEGS – Objevujeme Evropu a svět – mezinárodní setkávání (OH, mistrovství Evropy, světa)

- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka - ochrání přírodu při sportu - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je	**zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech** **měření výkonů, posuzování pohybových dovedností**	MkV – lidské vztahy – princip slušného chování M – jednotky délky, jednotky času Inf – využití aplikací

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Ročník: 8. – 9.

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy, vazby
Žák: - chápe zásady zatěžování - jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti - usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností - využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy - usiluje o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí - cíleně se připravuje na pohybovou činnost a její ukončení - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem - vhodně reaguje na informace o znečišťování ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity - zná základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného - uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu	**Činnosti ovlivňující zdraví** **Význam pohybu pro zdraví** - pohybový režim, pohybové aktivity, rekreační sport **Rozvoj rychlostních, vytrvalostních, silových a koordinačních schopností** **Zdravotně orientovaná zdatnost** - koordinační programy, manipulace se zatížením **Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí** - průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, vyrovnávací, relaxační cvičení - cvičení ke správnému držení těla - korekce jednostranného zatížení a jiná zdravotně zaměřená cvičení - problematika drog **Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech** - hygiena, vhodné oblečení a obutí v nestandardním prostředí - improvizované šetření a odsun raněného - bezpečnost v silničním provozu	EV – vztah člověka k prostředí – životní styl OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí, kreativita; sociální rozvoj – spolupráce a soutěživost; morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- zvládá osvojované pohybové dovednosti - aplikuje pohybové dovednosti ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech podle svých možností	**Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností** **pohybové hry s různým zamřením, netradiční** - manipulace s náčiním, rozvoj sociálních vztahů.	

- posuzuje provedení osvojené pohybové činnosti - označí příčiny nedostatků	**gymnastika**: stoj na rukou, přemet stranou, rovnovážné polohy, přeskoky přes kozu či bednu, chůze po kladině – rovnovážné cviky **rytmické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem** - základy rytmické gymnastiky, kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem, cvičení s náčiním, tance **průpravné úpoly** – střehový postoj, držení , pohyb v postoji **atletika –** běh 60 m (100 m), skok do dálky (výšky), vytrvalostní běh (1500 m, 800 m), hod míčkem (granátem), nízký start, vrh koulí (9. r.) **sportovní hry** – basketbal, přehazovaná, hra dle pravidel, základy odbíjené, kopaná **turistika a pobyt v přírodě** – přesun a chůze v terénu, základní turistické dovednosti, táboření, příprava a dokumentace turistické akce **pobyt v zimní přírodě** – sáňkování, bruslení, základy hokeje **další pohybové činnosti** – stolní tenis, pálkovaná, talíře	Hv – pohybové činnosti P – Praktické metody poznávání přírody EV – vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví
- užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka - umí si vybrat vhodnou sportovní výstroj, výzbroj a vhodně ji ošetřovat - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k oparnému pohlaví - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	**<u>Činnosti podporující pohybové učení</u>** **komunikace v TV** - odborná komunikace v TV, smluvené povely, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace při osvojovaných pohybových činnostech **organizace prostoru a pohybových činností** - v nestandardních podmínkách, sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování **historie a současnost sportu** - významné sportovní soutěže a sportovci **pravidla osvojovaných pohybových činností** - her, závodů, soutěží	MkV – lidské vztahy – podílení se na spolupráci VMEGS – Objevujeme Evropu a svět – mezinárodní setkávání (OH, mistrovství Evropy, světa)

- spolurozhoduje osvojené hry a soutěže - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka - ochrání přírodu při sportu - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je	**zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech** **měření výkonů, posuzování pohybových dovedností**	MkV – lidské vztahy – princip slušného chování M – jednotky délky, jednotky času Inf – využití aplikací

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

Ročník: 6. – 9.

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy, vazby
Žák: - zná svůj zdravotní stav - uplatňuje vhodný pohybový režim - uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení - vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	**Činnosti a informace podporující korekce zdravotního oslabení** konkrétní zdravotní oslabení – základní pojmy, prevence a korekce oslabení, denní režim z pohledu zdravotního oslabení, soustředění na cvičení, vědomá kontrola cvičení, vhodná a nevhodná cvičení	
- zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením - usiluje o optimální provedení speciálních vyrovnávacích cvičení - cvičí cvičení zaměřená na správné držení hlavy, pletence ramenního, postavení pánve, zádových svalů, kloubů dolních končetin, posílení oslabených svalů…	**Speciální cvičení:** - základní cvičební polohy - základní technika cvičení - soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení - relaxační cvičení - celková a lokální - dechová cvičení - správný dechový stereotyp **A Oslabení podpůrně pohybového systému** A1 Poruchy funkce svalových skupin A2 Poruchy páteře – odchylky předozadního zakřivení A3 Poruchy páteře – vybočení páteře do strany A4 Poruchy stavby dolních končetin	

- cvičí cviky na protažení a posílení svalstva, na rozvoj dýchacích svalů, na zlepšení dýchání a rovnovážná a koordinační cvičení - cvičí cviky na rozvoj pohybové a prostorové koordinace, rovnováhy, orientace v prostoru a zrakové lokalizace	Cviky: správné držení hlavy, pletence ramenního, postavení pánve, zádových svalů, kloubů dolních končetin, posílení oslabených svalů Nevhodná cvičení: déle trvající vzpory a visy, jednostranná asymetrická cvičení, násobené skoky přes nářadí, přeskoky švihadla na výkon, doskoky na tvrdou podložku, zvedání a nošení těžších předmětů, kotouly vpřed a vzad, stoj na rukou, přemet stranou, přeskoky metacího nářadí, rychlý a vytrvalostní běh, překážkový běh **B Oslabení vnitřních orgánů** B1 Oslabení oběhového a dýchacího systému B2 Oslabení endokrinního systému B3 Obezita B4 Oslabení vnitřních orgánů Cviky: protažení a posílení svalstva, rozvoj dýchacích svalů, zlepšení dýchání, rovnovážná a koordinační cvičení Nevhodná cvičení: déle trvající nebo opakovaná silová a rychlostní cvičení, prudké změny poloh, cvičení v podporech se zadržováním dechu, výdrže ve vzporech a visech, šplh opakovaně nebo na výkon, opakované přeskoky přes nářadí, přeskoky krátkého švihadla na výkon, vytrvalostní běh na výkon **C Oslabení smyslových a nervových funkcí** C1 Oslabení zraku C2 Oslabení sluchu C3 Neuropsychická onemocnění	
- cvičí s ohledem na druh a stupeň svého oslabení	**Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti** **Pohybové činnosti v návaznosti na obsah tělesné výchovy** s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení	

5. 19. Pracovní vyučování

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Pracovní vyučování

Vyučovací předmět patří do vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Je realizován v 1. – 9. ročníku. Časová dotace jsou v 1. – 5. ročníku 2 hodiny týdně (z toho vždy v ročníku 1 hodina z disponibilní časové dotace), v 6. ročníku 4 hodiny týdně, v 7. – 9. ročníku 2 hodiny týdně (z toho v 6. ročníku 3 hodiny z disponibilní časové dotace, v 7. a 9. 1 hodina z disponibilní časové dotace a v 8. ročníku 2 hodiny z disponibilní časové dotace).

Výuka probíhá podle vyučovaného tematického celku ve třídě, ve školní kuchyňce, v dílně, keramické dílně, v počítačové učebně, na školní zahradě, ale i mimo budovu školy.

Cílem vyučovacího předmětu je získávání souboru vědomostí, základních pracovních dovedností a návyků potřebných v běžném životě. Učitel prostřednictvím učiva formuje osobnost žáků rozvíjením některých vlastností, motorických i tvořivých schopností a dovedností. Cíleně vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků, k budoucímu pracovnímu zařazení a k uplatnění v dalším životě a integraci ve společnosti.

Vzdělávací obsah předmětu je na 1. stupni rozdělen do 4 tematických okruhů:

- **Práce s drobným materiálem**
- **Konstrukční činnosti**
- **Pěstitelské práce**
- **Příprava pokrmů**

Na 2. stupni je rozdělen do 6 tematických okruhů:

- **Práce s technickými a ostatními materiály**
- **Design a konstruování**
- **Pěstitelské práce, chovatelství**
- **Provoz a údržba domácnosti**
- **Příprava pokrmů**
- **Svět práce** (8. a 9. ročník)

Součástí předmětu jsou průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova a Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel vede žáky k řešení problémových úloh z praktického života, ukazuje jim jak rozpoznat problémovou situaci, zodpovědně přistupovat k jejímu řešení a zdůvodňovat výběr svého řešení **(kompetence k řešení problému)**. Rozvíjí u žáků schopnost srozumitelně se vyjadřovat, komunikovat se spolužáky, s učiteli a s ostatními dospělými, pomáhá žákům vyhledávat různé zdroje informací – tištěné, elektronické **(kompetence komunikativní)**. Učitel směřuje žáky k vytváření pravidel práce v týmu a poznání, že svými pracovními činnostmi ovlivňují kvalitu společné práce, k respektování společně dohodnutých pravidel chování, k odmítání rizikového a nevhodného chování a uvědomování si jeho důsledků **(kompetence sociální a personální)**. Učitel buduje pozitivní vztah k manuálním činnostem, dává žákům prostor k posouzení výsledků své práce, cvičí žáky v pracovní výdrži, koncentraci na pracovní výkon a jeho dokončení podle daného pracovního postupu, návodu, náčrtu a orientování se v jednoduché technické dokumentaci. Umožňuje žákům účast na exkurzích do závodů a na základě získaných znalostí a zkušeností si vytvářet představy o pracovních činnostech běžných profesí a o svém budoucím pracovním uplatnění **(kompetence pracovní)**. Učitel vede žáky k využívání digitálních technologií, aby si usnadnili práci, zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce **(kompetence digitální)**.

Osvojování učiva Pracovního vyučování je založeno převážně na aktivních metodách výuky (praktická cvičení, simulace životních situací, exkurze aj.).

Použité zkratky:

OSV – Osobnostní a sociální výchova
EV – Environmentální výchova
MkV – Multikulturní výchova
Inf – Informatika
Čj – Český jazyk
Vv – Výtvarná výchova
Prv – Prvouka
Vl – Vlastivěda
VZ – Výchova ke zdraví
Ov – Občanská výchova
Př – Přírodověda
M – Matematika
P – Přírodopis
F – Fyzika
Ch – Chemie

PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ

Ročník: 1.

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy, vazby
Žák: - zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami - třídí přírodniny a korálky, tento materiál navléká, lepí, stříhá, spojuje - modelovací hmotu hněte, válí, stlačuje, mačká, koulí, přidává a ubírá - vytrhává, skládá, překládá, nalepuje, stříhá, vystřihuje papír - odměřuje a navléká niť - šije předním stehem na kartonu - seznamuje se s bezpečností a hygienou práce při užívání nůžek, špejlí, provázků, lepidla, tužky, modelovací hmoty - vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - pracuje podle slovního návodu a předlohy - poznává na základě ukázek lidové zvyky, tradice a řemesla	**1. Práce s drobným materiálem** **Vlastnosti materiálu a jeho užití** ***Přírodniny, korálky*** - třídění podle daného kritéria (barva, tvar, velikost), navlékání, lepení, stříhání, spojování ***Modelovací hmota*** - hnětení, válení, stlačování, mačkání, koulení, uštipování, rozdělování ***Papír a karton*** - vytrhávání, skládání, překládání, nalepování, stříhání ***Textil*** - měření niti, navlékání do jehly, nácvik uzlíku - přední steh na kartonu **Pracovní pomůcky a nástroje** - funkce a využití - nůžky, špejle, provázky, lepidlo, tužka, modelovací hmota, jehla, navlékač **Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce** **Lidové zvyky, tradice, řemesla** - výstavy	OSV – tematický okruh Osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) Prv – Velikonoce
- zvládá základní dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi – třídí díly stavebnice podle tvaru, barvy, velikosti - vytváří jednoduché plošné a prostorové kompozice ze stavebnicových prvků - udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce	**2. Konstrukční činnosti** **Stavebnice** - plošné, prostorové - sestavování jednoduchých modelů Pořádek na pracovním místě, seznamování s bezpečností a hygienou práce	OSV – spolupráce a komunikace v týmu

- pozoruje přírodu v jednotlivých ročních obdobích - pečuje o nenáročné rostliny ve třídě - sleduje změny na semenech - pěstuje rostliny ze semen - pěstuje plodiny na školním pozemku - poznává pracovní nástroje a pomůcky, udržuje je, dbá na bezpečnost práce s nimi	**3. Pěstitelské práce** **Pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích.** - sledování proměn na školním pozemku, na vycházkách – v parku a v okolí školy **Základní podmínky pro pěstování rostlin** - zalévání, kypření půdy - osivo **Pěstování rostlin** - pěstování hrachu, ředkviček, kedluben **Pěstitelské pomůcky a nářadí** - konévka, květináč, hrábě, motyčka, lopatka	EV – tematický okruh Základní podmínky života
- pojmenuje základní vybavení kuchyně - připraví podle pokynů učitele svačinu a pití - zná zásady chování u stolu	**4. Příprava pokrmů** **Základní pomůcky v kuchyni** - nůž, prkénko, příbor **Potraviny** - příprava jednoduché svačiny, šťáva - mytí ovoce a zeleniny před použitím **Stolování** - pravidla správného stolování - umět uklidit stůl po jídle	

PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ

Ročník: 2.

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy, vazby
Žák: - zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami - propichuje, svazuje, slepuje přírodní materiál, korálky navléká podle předlohy (velikost, barva) - uštipuje, rozděluje modelovací hmotu, vytváří základní tvary, válečky, šišky, placičky - slepuje, vrství, stáčí na tužku papír - odliší druhy papíru - odměřuje a navléká niť, uzlík - šije předním stehem na kartonu nebo textilním materiálu - dodržuje bezpečnost a hygienu práce při užívání nůžek, lepidel, provázků, špejlí, tužek a modelovací hmoty - vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - pracuje podle slovního návodu a předlohy - poznává na základě ukázek lidové zvyky, tradice a řemesla	**<u>1. Práce s drobným materiálem</u>** **Vlastnosti materiálu a jeho užití** ***Přírodniny, korálky*** - propichování, svazování, lepení, navlékání ***Modelovací hmota*** - uštipování, rozdělování, tvarování základních tvarů (váleček, šiška, placička) ***Papír a karton*** - slepování, stáčení - druhy papíru (noviny, papír, karton, kancelářský papír, průklepový, barevný papír) ***Textil*** - měření niti, navlékání do jehly, uzlík - přední steh na kartonu, textilním materiálu s naznačenými body **Pracovní pomůcky a nástroje** - funkce a využití - nůžky, lepidlo, provázky, špejle, tužka, modelovací hmota, jehla, navlékač, špendlíky **Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce** **Lidové zvyky, tradice, řemesla** - výstavy, tradice, lidové zvyky	OSV – tematický okruh Osobnostní rozvoj (kreativita) Prv - velikonoce
  - staví prostorové kompozice - sestavuje obrazce podle předlohy - udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	**<u>2. Konstrukční činnosti</u>** **Stavebnice** - plošné, prostorové (dřevěné, umělohmotné) - sestavování jednoduchých modelů Pořádek na pracovním místě, seznamování s bezpečností a hygienou práce	

- pozoruje přírodu v jednotlivých ročních obdobích - sleduje podmínky pro život rostlin - pečuje o pokojové rostliny - pracuje s klíčidlem, popisuje výsledky klíčení - provádí jednoduché práce na školním pozemku - poznává pracovní nástroje a pomůcky, udržuje je, dbá na bezpečnost práce s nimi	**3. Pěstitelské práce** **Pozorování přírody** **Základní podmínky pro pěstování rostlin** - podmínky pro život rostlin (voda, vzduch, světlo, teplo, půda) - práce s klíčidlem - sklizeň zeleniny a ovoce **Pěstitelské pomůcky a nářadí** - konévka, květináč, hrábě, motyčka, lopatka	EV – tematický okruh Základní podmínky života
- s pomocí učitele zvládá nákup potravin pro přípravu jednoduchého pokrmu - připraví samostatně svačinu, teplý nápoj - upraví stůl pro jednoduché stolování - vhodně se chová u stolu	**4. Příprava pokrmů** **Potraviny** - nákup a skladování základních potravin - příprava jednoduché svačiny, čaje **Stolování** - jednoduchá úprava stolu – příbory, talíře - pravidla správného stolování	

PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ

Ročník: 3.

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy, vazby
Žák: - zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami - rozlišuje přírodní a technický materiál - zvládá kombinaci 2 materiálů - ze základních tvarů vytváří složené tvary - obkreslí podle šablony, samostatně vystřihne - třídí papíry podle vlastností - odměřuje a navléká niť, uzlík - sešije předním stehem textilní materiál - dodržuje pravidla hygieny a bezpečnosti práce - vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - pracuje podle předlohy a slovního návodu učitele - poznává na základě ukázek lidové zvyky, tradice a řemesla	**1. Práce s drobným materiálem** **Vlastnosti materiálu a jeho užití** ***Přírodniny, korálky*** - kombinace různých materiálů - prohlubování naučeních dovedností z nižších ročníků ***Modelovací hmota*** - modelování složených tvarů (zvířata, modely ovoce a zeleniny) ***Papír a karton*** - práce se šablonou, měření, vystřihování, řezání - třídit papíry podle vlastností ***Textil*** - měření niti, navlékání do jehly, uzlík - sešívat předním stehem textilní materiál **Pracovní pomůcky a nástroje** - funkce a využití - nůžky, lepidlo, provázky, špejle, tužka, modelovací hmota, jehla, navlékač, špendlíky, náprstek, nůž na řezání papíru, šablony, měřítko **Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce** **Lidové zvyky, tradice, řemesla** - lidové zvyky, tradice, řemesla, výstavy - pomlázka	OSV – tematický okruh Sociální rozvoj (spolupráce a soutěživost) Prv - velikonoce
  - užívá správné názvy částí stavebnice - sestaví jednoduchý model	**2. Konstrukční činnosti** **Stavebnice** - plošné, prostorové (dřevěné, umělohmotné) - sestavování jednoduchých modelů	

- pracuje podle slovního návodu, jednoduchého náčrtku - udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	**Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem** Pořádek na pracovním místě, seznamování s bezpečností a hygienou práce	
	3. Pěstitelské práce	
- pozoruje přírodu v jednotlivých ročních obdobích	**Pozorování přírody**	EV – tematický okruh Základní podmínky života
	Pěstování rostlin	
- poznává různé druhy rostlin - pěstuje plodiny na školním pozemku	- druhy rostlin – okrasné rostliny, léčivky, zelenina - pěstování hrachu, ředkviček, kedluben	
- ošetřuje pokojové rostliny - pečuje o nenáročné rostliny v bytě i na zahradě	**Pěstování pokojových rostlin** - podmínky pro pěstování – hnojení, kypření - omývat listy, misky, odstraňování odumřelých částí rostlin	Vv – výtvarné vyjádření pojmů
- poznává pracovní nástroje a pomůcky, udržuje je, dbá na bezpečnost práce s nimi	**Pěstitelské pomůcky a nářadí** - konévka, květináč, hrábě, motyčka, lopatka	
	4. Příprava pokrmů	
	Potraviny	
- nakoupí a připraví jednoduché pohoštění pod vedením učitele	- výběr, nákup a skladování potravin - příprava jednoduché svačiny, teplého nápoje	MkV – tematický okruh Kulturní rozdíly
	Stolování	
- upraví stůl pro stolování - zvládá úklid ze stolu	- jednoduchá úprava stolu – příbory, talíře, skleničky - pravidla správného stolování	

PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ

Ročník: 4.

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy, vazby
Žák: - využívá při tvořivých činnostech s různými materiálem vlastní fantazii - navléká, svazuje, slepuje, lisuje přírodní materiál - rozlišuje přírodní a technický materiál - seznamuje se s povrchem a tvrdostí - poznává vlastnosti různých modelovacích hmot - užívá formu a šablonu - zhotovené výrobky barví a lakuje - papír ohýbá, vystřihuje, odměřuje, rozřezává, polepuje - zhotovuje jednoduché skládanky a vystřihovánky - pracuje podle slovního návodu a předlohy - ohýbá, stříhá, tvaruje, rovná drátek - vytváří jednoduché tvary - přišívá knoflík - šije stehem dle svých schopností – předním, zadním, perlovým - provádí jednoduché opravy prádla - vybírá vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	**1. Práce s drobným materiálem** **Vlastnosti materiálu a jeho užití** ***Přírodniny, korálky*** - navlékání, svazování, lisování, slepování - vlastnosti přírodního a technického materiálu ***Modelovací hmota*** - vlastnosti modelovacích hmot (samotvrdnoucí hmota, sádra, keramika) - využití forem, šablon - barvení, lakování ***Papír a karton*** - rozměřování, stříhání, ohýbání, polepování, prořezávaní - skládanky a vystřihovánky - zhotovovat polepové papíry (škrobové, olejové) ***Práce s drátem*** - ohýbání, stříhání, tvarování, rovnání ***Textil*** - přišívání knoflíků - základní ruční stehy: přední, zadní, perlový - navlékání gumy **Pracovní pomůcky a nástroje** - funkce a využití - špachtle, modelovací očko, šablony, rydla, nůžky, dírkovač, sešívačka, řezák, štípací kleště, kleště s plochými čelistmi, tvarovací kleště, jehla	OSV – tematický okruh Osobnostní rozvoj (kreativita, rozvoj schopností poznávání) Vl – dopravní značky

- vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu - udržuje pořádek na pracovním místě - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytuje první pomoc při drobném poranění - poznává jednoduché techniky zpracování vybraných materiálů - vyzkouší si některou z technik zpracování - poznává na základě ukázek lidové zvyky, tradice a řemesla	**Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce** - pracovní postupy - pořádek pracoviště - hygiena a bezpečnost práce - první pomoc při drobném poranění **Lidové zvyky, tradice, řemesla** - jednoduché techniky zpracování vybraných materiálů – výstavy, film, video - vizovické těsto, batika, zdobení kraslic, pomlázka - lidové zvyky, tradice, řemesla	
	2. Konstrukční činnosti **Stavebnice** - prostorové, konstrukční (plastové, kovové) - sestavování obtížnějších modelů – pohyblivé **Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem** - slovní návod, předloha, náčrt **Montáž a demontáž jednoduchých předmětů** **Pracovní pomůcky a nástroje** - funkce a využití - šroubovák, maticový klíč **Organizace práce** - pořádek pracoviště - hygiena a bezpečnost práce - první pomoc při drobném poranění	OSV – tematický okruh Osobnostní rozvoj (kreativita)
- staví prostorové kompozice z různých typů stavebnic - sestaví pohyblivý model - pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu - provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž - zná funkci a užití jednoduchých pracovních nástrojů a pomůcek - udržuje pořádek na pracovním místě - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytuje první pomoc při drobném poranění		

	3. Pěstitelské práce	
- zná základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin - zpracuje půdu na podzim a na jaře - upravuje půdu před setím, zvládá setí a sázení	**Základní podmínky pro pěstování rostlin** - půda a její zpracování - zásady správné zálivky a přihnojování (kompost) - výživa rostlin	EV – tematický okruh Základní podmínky života
- předpěstovává sadbu, provádí pěstitelská pozorování - seznamuje se se základními druhy léčivých rostlin a jejich využitím - pečuje průběžně o rostliny během vegetace - pěstuje plodovou a cibulovou zeleninu	**Pěstování rostlin** - ze semen v místnosti - pozorování - léčivky – sběr a využití - podmínky pro pěstování rostlin - pěstovat plodovou a cibulovou zeleninu	Př – rostliny
- ošetřuje pokojové rostliny - učí se zásadám bezpečné práce s rostlinami - dodržuje zásady hygieny, bezpečnosti práce a ochrany zdraví - poskytuje první pomoc při úrazu při práci na školním pozemku - volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	**Pěstování pokojových rostlin** - kypření, zalévání, přihnojování, přesazování **Zásady bezpečné práce s rostlinami** - hygiena a bezpečnost práce a zdraví - první pomoc při úrazu při práci na zahradě **Pracovní pomůcky a nástroje** - funkce a využití - konévka, květináč, truhlík, kypřící kolík, motyčka, klíčidlo, lopatka	
	4. Příprava pokrmů	
- zná základní vybavení kuchyně - samostatně nakupuje potraviny podle seznamu - umí správně skladovat nakoupené potraviny - připraví samostatně jednoduché pohoštění	**Základní vybavení kuchyně** - kuchyňská linka, dřez, sporák, trouba, lednice, kuchyňské nářadí a pomůcky **Potraviny** - nákup – druhy potravin - skladování - příprava pomazánek, ovocné pěny a pohárů	MkV – tematický okruh Kulturní rozdíly

- zvládá přípravu bezmasého jídla - sestaví jednoduchý jídelníček podle zásad správné výživy - upraví stůl pro jednoduché slavnostní stolování - dodržuje pravidla správného stolování - učí se základům obsluhy - zná bezpečnou obsluhu spotřebičů v kuchyni (sporák, elektrický šlehač) - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch - dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce - poskytuje první pomoc při úrazu v kuchyni	- bezmasý oběd - jednoduchá příprava těstovin - jednoduchý jídelníček **Stolování** - jednoduchá úprava stolu – prostírání k snídani, obědu, večeři - pravidla správného stolování **Bezpečná obsluha spotřebičů** - základní technika v kuchyni (sporák, trouba, lednice, elektrický šlehač) **Organizace práce** - pořádek pracoviště - hygiena a bezpečnost práce - první pomoc při drobném poranění	

PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ

Ročník: 5.

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy, vazby
Žák: - využívá při tvořivých činnostech s různými materiálem vlastní fantazii - vytvoří koláž z přírodnin - navrhuje dekorativní předmět z přírodnin nebo korálků - pracuje se sádrou, odlévá do formy - modeluje duté předměty - barví a lakuje hotové výrobky - slepí papír podle předlohy - sešívá papírové listy, vlepuje je do měkkých desek - řeže lepenku - zhotovuje obtížnější skládanky - ohýbá, stříhá, tvaruje, rovná drátek - drátkuje jednoduché tvary - šije stehem dle svých schopností – obšívacím, smykovacím - přišije poutko, knoflík - rozliší textilie a textilní materiály - umí pracovat s vlnou - vybírá vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	**1. Práce s drobným materiálem** **Vlastnosti materiálu a jeho užití** ***Přírodniny, korálky*** - koláže - dekorativní předměty ***Modelovací hmota*** - využití forem - modelovat duté předměty - barvení, lakování ***Papír, karton*** - lepení, stříhání, ohýbání, - sešívání, vlepování - řezání lepenky - obtížnější skládanky a vystřihovánky ***Práce s drátem*** - ohýbání, stříhání, tvarování, rovnání - drátkování ***Textil*** - základní ruční stehy: obšívací, smykovací - přišívání poutka, knoflíků - druhy tkanin a jejich užití - vlna – motání, stříhání, provlékání **Pracovní pomůcky a nástroje** - funkce a využití - špachtle, modelovací očko, šablony, rydla, nůžky, dírkovač, sešívačka, řezák, štípací kleště, kleště s plochými čelistmi, tvarovací kleště, jehla	Vl – Lidé a čas Vl – Naše země v dávných dobách Př – živočichové

- vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu - udržuje pořádek na pracovním místě - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytuje první pomoc při drobném poranění - poznává jednoduché techniky zpracování vybraných materiálů - vyzkouší si některou z technik zpracování - poznává na základě ukázek lidové zvyky, tradice a řemesla	**Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce** - pracovní postupy - pořádek pracoviště - hygiena a bezpečnost práce - první pomoc při drobném poranění **Lidové zvyky, tradice, řemesla** - jednoduché techniky zpracování vybraných materiálů – výstavy, film, video - vizovické těsto, batika, zdobení kraslic, pomlázka - lidové zvyky, tradice, řemesla	
- staví prostorové kompozice z různých typů stavebnic - sestaví pohyblivý model - pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu - provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž - zná funkci a užití jednoduchých pracovních nástrojů a pomůcek - udržuje pořádek na pracovním místě - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytuje první pomoc při drobném poranění	**<u>2. Konstrukční činnosti</u>** **Stavebnice** - prostorové, konstrukční (plastové, kovové) - sestavování obtížnějších modelů – pohyblivé **Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem** - slovní návod, předloha, náčrt **Montáž a demontáž jednoduchých předmětů** **Pracovní pomůcky a nástroje** - funkce a využití - šroubovák, maticový klíč **Organizace práce** - pořádek pracoviště - hygiena a bezpečnost práce - první pomoc při drobném poranění	OSV – Sociální rozvoj (spolupráce a soutěživost), komunikace v týmu

	3. Pěstitelské práce	EV – Základní podmínky života
	Pěstování rostlin	
- pozoruje klíčení rostlin	- ze semen v místnosti – pozorování	
- pěstuje podle daných zásad brambory, provádí pěstitelská pozorování	- pěstování brambor	
- sbírá léčivé rostliny a dle místních podmínek je umí správně trhat, sušit a skladovat	- léčivky – sběr a využití	
	- podmínky pro pěstování rostlin	EV – Vztah člověka k prostředí
- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad květiny, provádí pěstitelská pozorování	- pěstování letniček	
	Pěstování pokojových rostlin	
- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové květiny, provádí pěstitelská pozorování	- ošetřování	
- zná druhy rozmnožování	- rozmnožování – dělením trsu, listovými, stonkovými, vrcholovými řízky	
- pozná léčivé a jedovaté rostliny	- léčivé a jedovaté rostliny	
	Zásady bezpečné práce s rostlinami	
- dodržuje zásady hygieny, bezpečnosti práce a ochrany zdraví	- hygiena a bezpečnost práce a zdraví	
- poskytuje první pomoc při úrazu při práci na školním pozemku	- první pomoc při úrazu při práci na zahradě	
	Pracovní pomůcky a nástroje	
- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	- funkce a využití - konévka, květináč, truhlík, kypřící kolík, motyčka, klíčidlo, lopatka	
	4. Příprava pokrmů	
	Základní vybavení kuchyně	
- zná základní vybavení kuchyně	- kuchyňská linka, dřez, sporák, trouba, lednice, kuchyňské nářadí a pomůcky	
	Potraviny	
- připraví samostatně jednoduché pohoštění	- příprava pomazánek, ovocné pěny a pohárů	
- zvládá přípravu bezmasého jídla	- zeleninové saláty, mléčné pokrmy	
- uplatňuje zásady správné výživy	- bramborové pokrmy	
- sestaví jednoduchý jídelníček podle zásad správné výživy	- jednoduchý jídelníček	MkV – Kulturní rozdíly

	Stolování	
- upraví stůl pro jednoduché slavnostní stolování	- jednoduchá úprava stolu – prostírání k snídani, obědu, večeři	
- dodržuje pravidla správného stolování	- pravidla správného stolování	
- dodržuje pravidla společenského chování při stolování	- společenské chování při stolování	
- učí se základům obsluhy		
	Bezpečná obsluha spotřebičů	
- zná bezpečnou obsluhu spotřebičů v kuchyni (sporák, elektrický šlehač)	- základní technika v kuchyni (sporák, trouba, lednice, elektrický šlehač)	
	Organizace práce	
- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch	- pořádek pracoviště	
- dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce	- hygiena a bezpečnost práce	
- poskytuje první pomoc při úrazu v kuchyni	- první pomoc při drobném poranění	

PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ

Ročník: 6.

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy, vazby
Žák: - má základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech - provádí jednoduché práce s kovem a dodržuje technologickou kázeň - zná druhy dřev, jeho strukturu, základní druhy řeziva - provádí jednoduché práce s dřevem a dodržuje technologickou kázeň - rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti - pracuje s různými materiály podle konkrétních možností vyučujícího a žáků - volí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu - dovede pracovní postupy do finálního výrobku - řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí - organizuje si svoji činnost	**<u>Práce s technickými a ostatními materiály</u>** **Materiály** Vlastnosti a zpracování ***Práce s kovem:*** - měkký drát - orýsování, ohýbání, štípání, pilování, stříhání, rovnání ***Práce se dřevem:*** - druhy dřev a struktura dřeva - základní druhy řeziva (prkno, fošna) - měření, rýsování, upínání, řezání, broušení, spojování hřebíky ***Práce s různými materiály*** - papír, modelovací hmoty (plastelína, modurit, hlína, modelína, sádra), přírodniny - práce s různými materiály podle možností - technologické postupy podle zpracovávaného materiálu - výroba drobných oděvních a bytových doplňků **Pracovní pomůcky** - funkce a využití - svěrák, kovadlina, měřidlo, úhelník, kleště, kladivo, hřebík, pilník, pila, nůžky, špachtle, keramický nůž, váleček **Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce** - pracovní postupy	OSV - Osobnostní rozvoj (kreativita) Osobnostní rozvoj (sebepoznání a sebepojetí) Sociální rozvoj (spolupráce a soutěživost) Morální rozvoj (řešení problémů a rozhodovací dovednosti) M – bod, úsečka, přímka, rovinné tvary, úhel M – bod, přímka, úsečka, rovinné útvary, úhel

- dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím - poskytuje první pomoc při úrazu - pracuje se v jednoduchou technickou dokumentací - poznávat na základě ukázek lidové zvyky, tradice a řemesla	- pořádek pracoviště - hygiena a bezpečnost práce - první pomoc při drobném poranění **Technologické postupy** - technické náčrty **Řemesla a tradice** - zpracování materiálů – výstavy, film, video - lidové zvyky, tradice, řemesla	MkV – Kulturní rozdíly
- sestaví podle návodu, náčrtu či předlohy daný model - ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení - pracuje s vhodnými nástroji - dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy - poskytne první pomoc při úrazu	**<u>Design a konstruování</u>** **Stavebnice** - práce s konstrukčními stavebnicemi kovovými (typ Merkur) i plastovými - sestavování modelů - montáž a demontáž jednoduchého zařízení Práce s návodem, předlohou, náčrtem Nástroje: šroubovák, maticový klíč - hygiena a bezpečnost práce - první pomoc při drobném poranění	Vv – kresba
- volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin - umí předpěstovat sadbu zeleniny - pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě	**<u>Pěstitelské práce a chovatelství</u>** **Základní podmínky pro pěstování** - půda a její zpracování na jaře a na podzim - zásady správné zálivky a přihnojování kompostem **Zelenina** - osivo, sadba, předpěstování sadby **Okrasné rostliny** - pokojové květiny - pěstování pokojových rostlin – kypření, zalévání, přesazování, přihnojování - zásady bezpečné práce s rostlinami	EV – základní podmínky života – půda P – neživá příroda P – Rostliny

- prokáže základní znalosti chovu drobných zvířat - používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu - dodržuje technologickou kázeň a zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazu na zahradě a při úrazu způsobeného zvířaty	- sběr léčivých rostlin - drobná domácí zvířata: zásady chovu **Pracovní pomůcky** - funkce a využití - konévka, květináč, truhlík, kypřící kolík, hrábě, motyčka, klíčidlo, lopatka, váza, rýč **Organizace práce** - pořádek pracoviště - hygiena a bezpečnost práce - první pomoc při poranění při práci na zahradě a chovu zvířat	
- orientuje se v rozpočtu domácnosti, dokáže se chovat hospodárně - zvládá jednoduchý úklid v kuchyni a bytě - umí ručně prát a sušit prádlo - používá vhodné čistící prostředky při práci v domácnosti - správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením - provádí drobnou domácí údržbu - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy v domácnosti - poskytne 1. pomoc při poranění v domácnosti	**<u>Provoz a údržba domácnosti</u>** **Finance a provoz domácnosti** - práce s penězi – hra na obchod, poštu v početním oboru ročníku – do 10 000 Kč - šetření s vodou, elektřinou, topením **Údržba v domácnosti** - úklid v kuchyni – mytí a utírání nádobí - úklid v bytě – utírání prachu, čištění nábytku, vytírání podlahy - ruční praní a sušení prádla - čistící a prací prostředky – bezpečnost zacházení s nimi **Pracovní pomůcky** - funkce a využití - vědro, hadr, koště, kolíčky, šňůra na prádlo **Organizace práce** - pořádek pracoviště - hygiena a bezpečnost práce - první pomoc při poranění při práci v domácnosti	M – sčítání a odčítání v oboru do 10 000 (práce s penězi) Inf – využití aplikací

	Příprava pokrmů	
- používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje spotřebiče	**Kuchyně** - základní vybavení kuchyně - obsluha sporáku a trouby - správné používání kuchyňského náčiní - moderní technika v domácnosti	VZ – Zdravý způsob života, výživa a zdraví MkV – Kulturní rozdíly
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	- udržování pořádku a čistoty pracoviště - bezpečnost a hygiena provozu	
- umí poskytnout 1. pomoc při úrazech v kuchyni	- zásady 1. pomoci při úrazech v kuchyni	
	Potraviny - skupiny potravin, nákup potravin (ceny, druhy, trvanlivost)	
- sestaví jednoduchý jídelníček	- sestavování jídelníčku	
	Příprava pokrmů	
- připraví pokrm za studena	- příprava pokrmů: za studena (pomazánky, ovocné pěny, poháry, saláty)	M - jednotky času
- připraví pokrmy dle postupů v souladu se zásadami zdravé výživy	- úpravy jídel tepelně (polévky, bramborové a mléčné pokrmy), úprava těstovin, nápojů	
- používá základní druhy koření	- základní druhy koření - zásady zdravé výživy	
	Úprava stolu a stolování	
- dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu	- jednoduché prostírání - obsluha a chování u stolu - slavnostní stolování - narozeninový stůl - zdobné prvky a květiny na stole	

PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ

Ročník: 7.

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy, vazby
Žák: - získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech - provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - provádí jednoduché práce s kovem a dodržuje technologickou kázeň - provádí jednoduché práce s dřevem a dodržuje technologickou kázeň - rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti - pracuje s různými materiály podle konkrétních možností vyučujícího a žáků - volí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu - dovede pracovní postupy do finálního výrobku - řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	**Práce s technickými a ostatními materiály** **Materiály** vlastnosti a zpracování ***Práce s kovem*** - materiály: tenký plech - orýsování, ohýbání, štípání, pilování, stříhání, rovnání, probíjení, tepání ***Práce se dřevem*** - na základě znalostí o dřevu zvolit správný druh materiálu pro zadanou činnost - získání manuální zručnosti - zvládání základů přesnosti a plnění úkolů - pilování, řezání, lepení, vrtání ***Práce s různými materiály*** - papír, modelovací hmoty (plastelína, modurit, modelína, hlína, sádra), přírodniny - práce s různými materiály podle možností - technologické postupy podle zpracovávaného materiálu - výroba drobných bytových a oděvních doplňků **Pracovní pomůcky** - funkce a využití - svěrák, kovadlina, měřidlo, úhelník, rýsovací jehla, kleště, kladivo, důlčík, nůžky na plech, pilník, vrták, pila, hřebíky, dláto, nůžky, špachtle, keramický nožík, váleček	OSV – Osobnostní rozvoj (kreativita) M – využití znalostí z geometrie P – rostlinná společnost – význam lesa M – znalosti z geometrie

- organizuje si svoji činnost - dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím - poskytuje první pomoc při úrazu - pracuje s jednoduchou technickou dokumentací - poznává na základě ukázek lidové zvyky, tradice a řemesla	**Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce** - pracovní postupy - pořádek pracoviště - hygiena a bezpečnost práce - první pomoc při drobném poranění **Technologické postupy** - technické náčrty **Řemesla a tradice** - lidové zvyky, tradice, řemesla – výstavy, film, video	MkV – Kulturní rozdíly
- sestaví podle návodu, náčrtu či plánu daný model - ovládá montáž a demontáž jednoduchých předmětů a zařízení - pracuje s vhodnými nástroji - dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy - poskytne 1. pomoc při úrazu	**<u>Design a konstruování</u>** **Stavebnice** - práce s konstrukčními stavebnicemi kovovými (nejlépe Merkur) i plastovými - jednoduché montážní a demontážní práce Práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem Nástroje: šroubovák, maticový klíč - hygiena a bezpečnost práce - první pomoc při drobném poranění	Vv – kresba
- volí správné postupy při pěstování vybraných rostlin - pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě - pečuje o nenáročné rostliny v bytě i na zahradě	**<u>Pěstitelské práce a chovatelství</u>** **Základní podmínky pro pěstování** - půda a její zpracování, zvyšování úrodnosti - příprava záhonků **Zelenina** - osivo, sadba, podmínky a zásady pěstování **Okrasné rostliny** - péče o pokojové rostliny, vědět co potřebují k růstu - rozmnožování rostlin ze semen - využití květin v interiéru i exteriéru	OSV – Osobnostní rozvoj (kreativita) P – rostliny, živočichové EV – ochrana půdy

- zná druhy ovocných rostlin - pěstuje a množí jahody - zná význam léčivých rostlin pro člověka - rozezná jednotlivé druhy rostlin - prokáže základní znalost chovu drobných zvířat - zná zásady bezpečného kontaktu se zvířaty - používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu - dodržuje technologickou kázeň a zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazu způsobeného zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami	**Ovocné rostliny** - druhy ovocných rostlin - pěstování a množení jahod **Léčivé rostliny, koření** - rostliny a zdraví člověka - léčivé účinky rostlin - sběr léčivých rostlin - jedovaté rostliny **Chovatelství** - chov zvířat v domácnosti - podmínky chovu - hygiena a bezpečnost chovu **Pracovní pomůcky** - funkce a využití - konévka, květináč, truhlík, kypřící kolík, hrábě, motyčka, klíčidlo, lopatka, váza, rýč **Organizace práce** - pořádek pracoviště - hygiena a bezpečnost práce - první pomoc při poranění při práci na zahradě a chovu zvířat	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí – ekologické zemědělství
	<u>Provoz a údržba domácnosti</u>	
- zvládá platbu penězi, orientuje se v cenách základního zboží - sestaví jednoduchý rozpočet rodiny - zvládne úklid v bytě - ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti	**Finance a provoz domácnosti** - práce s penězi, sledování cen v obchodě, praktické výpočty (kolik mi zbylo, odhad ceny) - sestavení jednoduchého rozpočtu rodiny: příjmy, výdaje, platby **Údržba v domácnosti** - úklid v kuchyni – vyčištění podlahy - úklid koupelny – vyčištění vany, umývadla, leštění zrcadel - údržba oděvů a textilií – symboly na textilu – žehlení	M – sčítání a odčítání v oboru do 10 000, práce s penězi Inf – využití aplikací

- používá vhodné čistící prostředky při práci v domácnosti - orientuje se v návodech k obsluze běžných spotřebičů používaných v domácnosti - správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením - provádí drobnou domácí údržbu - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy v domácnosti - poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem	- prací a čistící prostředky a zacházení s nimi - obsluha a údržba spotřebičů – vysavač-luxování, žehlička **Pracovní pomůcky** - funkce a využití - vědro, hadr, koště, vysavač, žehlička, kolíčky, šňůra na prádlo **Organizace práce** - pořádek pracoviště - hygiena a bezpečnost práce - první pomoc při poranění při práci v domácnosti, úraz elektrickým proudem	Čj – význam textu – návod použití
- umí používat základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhovat spotřebiče - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - umí poskytnout 1. pomoc při úrazech v kuchyni - odhadne množství surovin pro vaření - připraví pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy - upraví tepelně potraviny	**<u>Příprava pokrmů</u>** **Kuchyně** - využití moderní techniky a nádobí v domácnosti (mikrovlnná trouba, toastovač, fritovací hrnec, mixér, nádobí pro přípravu stravy bez tuku) - seznámení s kuchařskou knihou - udržování pořádku a čistoty pracoviště - bezpečnost a hygiena provozu - zásady 1. pomoci při úrazech v kuchyni **Potraviny** - potraviny pro racionální výživu, koření - odhad množství potravin pro více strávníků - přísady do jídel a jejich použití (např. prášek do pečiva, škrob) **Příprava pokrmů** - různé druhy polévek, zavářek - úprava masa dušením, smažením, pečením, grilováním, fritováním - přílohy a doplňky k jídlu - moučníky, makrobiotická jídla (saláty)	MkV – národní kuchyně jiných zemí Čj - práce s textem P - byliny, luštěniny M - jednotky hmotnosti F – teplota

- dodržuje základní zásady stolování a obsluhy u stolu - dokáže prostřít slavnostní stůl	- zásady zdravé výživy **Úprava stolu a stolování** - zásady správného stolování - slavnostní stolování v rodině (Vánoce, Velikonoce) - zdobné prvky a květiny na stole - používání vhodných příborů při různých příležitostech	

PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ

Ročník: 8.

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy, vazby
Žák: - získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech - provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržovat technologickou kázeň - provádí jednoduché práce s kovem a dodržuje technologickou kázeň - provádí jednoduché práce s dřevem a dodržuje technologickou kázeň - zná jejich různou povrchovou úpravu, umí dřevo spojovat různými technikami - rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti - pracuje s různými materiály podle konkrétních možností vyučujícího a žáků - volí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu - dovede pracovní postupy do finálního výrobku - řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	**<u>Práce s technickými a ostatními materiály</u>** **Materiály** Vlastnosti, zpracování, využití ***Práce s kovem*** - materiály: měď, hliník, cín - orýsování, ohýbání, řezání, pilování, stříhání, rovnání, tepání, pájení, měření posuvným měřidlem (s přesností na 0,1 mm) - základy technického zobrazování a čtení technických výkresů (kótování, měřítko), technické náčrty, výkresy ***Práce se dřevem*** - prohloubení učiva o druzích a struktuře dřev - povrchová úprava dřev: lepidla a nátěrové hmoty, natírání, lakování, broušení - spojování dřeva čepováním, kolíkováním ***Práce s různými materiály*** - modelovací hmoty, přírodniny, dle konkrétních možností - technologické postupy podle zpracovávaného materiálu - oděvní a bytové doplňky **Pracovní pomůcky** - funkce a využití - svěrák, kovadlina, měřidlo, úhelník, rýsovací jehla, kleště, kladivo, důlčík, nůžky na plech, pilník, drátěný	OSV – Osobnostní rozvoj (kreativita) Osobnostní rozvoj (sebepoznání a sebepojetí) Sociální rozvoj (spolupráce a soutěživost) Morální rozvoj (řešení problémů a rozhodovací dovednosti) M – bod, úsečka, přímka, rovinné útvary, úhel M – bod, přímka, úsečka, rovinné útvary, úhel

- organizuje si svoji činnost - dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím - poskytuje první pomoc při úrazu - pracuje s jednoduchou technickou dokumentací - orientuje se v pracovních postupech a návodech - pozná na základě ukázek lidové zvyky, tradice a řemesla	kartáč, pilka na železo, průbojník, vrták, vrtačka, posuvné měřidlo, elektrické pájedlo; pila, vrut, špachtle, keramický nožík, váleček **Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce** - pracovní postupy - pořádek pracoviště - hygiena a bezpečnost práce - první pomoc při drobném poranění **Technologické postupy** - technické náčrty - výkresy a návody **Řemesla a tradice** - zpracování materiálů – výstavy, film, video - lidové zvyky, tradice, řemesla	MkV – Kulturní rozdíly
- sestaví dle návodu, náčrtu či plánu daný model - ovládá montáž a demontáž jednoduchých předmětů a zařízení - provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení - pracuje s vhodnými nástroji - dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy - poskytne 1. pomoc při úrazu	**<u>Design a konstruování</u>** **Stavebnice** - práce se stavebnicemi - jednoduché montážní a demontážní práce - jednoduché údržbářské práce – opravy školních pomůcek a zahradního nářadí, výměna žárovky Práce s návodem, náčrtem, plánem, schématem Nástroje: šroubovák, maticový klíč - hygiena a bezpečnost práce - první pomoc při drobném poranění	F – elektrický obvod
- volí správné postupy při pěstování vybraných rostlin	**<u>Pěstitelské práce a chovatelství</u>** **Základní podmínky pro pěstování** - zakládání pařeniště, výživa rostlin - ochrana rostlin a půdy	EV – základní podmínky života – půda – zdroj výživy, rekultivace

	Zelenina - pěstování vybraných druhů ***kořenová*** zelenina (výsev, jednocení) ***košťálová*** zelenina (předpěstování sadby, výsadba)	P – rostliny
- pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě - umí jednoduše aranžovat květiny	**Okrasné rostliny** - pěstování vybraných okrasných dřevin a květin - aranžování, jednoduchá vazba květin - vegetativní rozmnožování	
- umí volit správné postupy při pěstování vybraných druhů rostlin	**Ovocné rostliny** pěstování ovocných rostlin množení, výživa, ochrana ovocných rostlin	
- zná některé léčivé rostliny, ví o jejich účincích, zná zásady hygieny a bezpečnosti práce	**Léčivé rostliny, koření** - sběr léčivých rostlin - alergie - rostliny jako drogy a jejich zneužívání	P – živočichové OSV – organizace vlastního času
- prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	**Chovatelství** - chov domácích zvířat - zásady krmení a ošetřování - hygiena a bezpečnost chovu	
- používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	**Pracovní pomůcky** - funkce a využití - konévka, květináč, truhlík, kypřící kolík, hrábě, motyčka, klíčidlo, lopatka, váza, rýč	
- dodržuje technologickou kázeň a zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazu na zahradě a při úrazu způsobeného zvířaty	**Organizace práce** - pořádek pracoviště - hygiena a bezpečnost práce - první pomoc při poranění při práci na zahradě a chovu zvířat	
	<u>Provoz a údržba domácnosti</u>	
- orientuje se v rozpočtu domácnosti a chová se hospodárně	**Finance a provoz domácnosti** - rozpočet rodiny – příjmy a výdaje, platby - energie, voda a jejich úspora	M – Sčítání a odčítání v oboru do 10 000

- umí uklidit WC, vyčistit koberec - ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti - orientuje se v návodech k obsluze běžných spotřebičů používaných v domácnosti - používá vhodné čistící prostředky - chová se ekologicky - správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením - provádí drobnou domácí údržbu - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy v domácnosti - poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem	**Údržba v domácnosti** - úklid WC - vyčištění koberce - údržba oděvů a textilií – praní, ždímání prádla - obsluha a údržba spotřebičů – pračka, žehlička - prací a čistící prostředky a zacházení s nimi - ekologické chování v domácnosti – třídění odpadu **Pracovní pomůcky** - funkce a využití - vědro, hadr, koště, vysavač, žehlička, pračka, kolíčky, šňůra na prádlo **Organizace práce** - pořádek pracoviště - hygiena a bezpečnost práce - první pomoc při poranění při práci v domácnosti, úraz elektrickým proudem	VZ – osobní hygiena
- umí používat kuchyňský inventář - bezpečně obsluhuje spotřebiče - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - umí poskytnout 1. pomoc při úrazech v kuchyni - odhadne množství surovin pro vaření - konzervuje ovoce a zeleninu - vhodně skladuje potraviny - připraví pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy	**<u>Příprava pokrmů</u>** **Kuchyně** - vybavení kuchyně, využití moderní techniky a moderního nádobí - udržování pořádku a čistoty pracoviště - bezpečnost a hygiena provozu - zásady 1. pomoci při úrazech v kuchyni **Potraviny** - odhad množství potřebných potravin, jejich přibližná cena a množství - způsoby konzervace ovoce a zeleniny - sušení, mražení - uchování potravin **Příprava pokrmů** - studená kuchyně, tepelné úpravy potravin	VZ – Zdravý způsob života, výživa a zdraví MkV – Kulturní rozdíly

- zhotoví vánoční cukroví - dodržuje základní zásady stolování a obsluhy u stolu - dokáže prostřít slavnostní stůl	- mražené polotovary - pečení - vánoční cukroví, dorty za studena - zásmažky, omáčky - zásady zdravé výživy **Úprava stolu a stolování** - stolování: zásady správného stolování - slavnostní stolování - zdobné prvky a květiny na stole	
	<u>Svět práce</u> **Trh práce**	
- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách - posoudí své možnosti profesní, případně pracovní orientace s přihlédnutím k potřebám běžného života - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání	- povolání lidí - druhy pracovišť - charakter a druhy pracovních činností - požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní **Volba profesní orientace** - základní principy - osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav - osobní vlastnosti a schopnosti - vlivy na volbu profesní orientace - práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb - dle možností navštívit úřad práce, odborná učiliště, burzu škol - dle možností exkurze na různá pracoviště	Ov – pracovní uplatnění VZ – sebepoznání a seberegulace Inf – využití aplikací a služeb

PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ

Ročník: 9.

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy, vazby
Žák: - získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech - provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - provádí jednoduché práce s kovem a dodržuje technologickou kázeň - provádí jednoduché práce s dřevem a dodržuje technologickou kázeň - zná různou povrchovou úpravu, umí dřevo spojovat různými technikami - rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti - pracuje s různými materiály podle konkrétních možností vyučujícího a žáků - volí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu - dovede pracovní postupy do finálního výrobku - řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	**<u>Práce s technickými a ostatními materiály</u>** **Materiály** Vlastnosti, užití v praxi ***Práce s kovem*** - materiály: ocel, měď, hliník, zinek, cín - orýsování, ohýbání, štípání, řezání, pilování, stříhání, rovnání, probíjení, vrtání, spojování šrouby, tepání, pájení, měření posuvným měřidlem ***Práce se dřevem*** - prohloubení učiva o druzích a struktuře dřev - povrchová úprava dřev: lepidla a nátěrové hmoty, natírání, tmelení, lakování, broušení - spojování dřeva čepováním, plátováním, kolíkováním ***Práce s různými materiály*** - modelovací hmoty, přírodniny, dle konkrétních možností - technologické postupy podle zpracovávaného materiálu - oděvní a bytové doplňky **Pracovní pomůcky** - funkce a využití - svěrák, kovadlina, měřidlo, úhelník, rýsovací jehla, kleště, kladivo, důlčík, nůžky na plech, pilník, drátěný kartáč, pilka na železo, průbojník, vrták, vrtačka, posuvné měřidlo, elektrické	OSV – kreativita OSV – sebepoznání a sebepojetí OSV – spolupráce a soutěživost OSV – Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti M – bod, úsečka, přímka, rovinné útvary, úhel M – bod, přímka, úsečka, rovinné útvary, úhel

- organizuje si svoji činnost - dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím - poskytuje první pomoc při úrazu - pracuje s jednoduchou technickou dokumentací - orientuje se v pracovních postupech a návodech - pozná na základě ukázek lidové zvyky, tradice a řemesla	pájedlo; pila, vrut, špachtle, keramický nožík, váleček **Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce** - pracovní postupy - pořádek pracoviště - hygiena a bezpečnost práce - první pomoc při drobném poranění **Technologické postupy** - technické náčrty - výkresy a návody **Řemesla a tradice** - lidové zvyky, tradice, řemesla – výstavy, film, video	M – Volné rovnoběžné promítání – kreslení náčrtů MkV – Kulturní rozdíly
- dle návodu, náčrtu či plánu sestaví daný model - sestaví jednoduchý elektrický obvod - provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení - umí vyměnit žárovku, nahodit pojistky - pracuje s vhodnými nástroji - dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy - poskytne 1. pomoc při úrazu	**<u>Design a konstruování</u>** **Stavebnice** - práce se stavebnicemi - jednoduché údržbářské práce – opravy školních pomůcek a zahradního nářadí - el. pojistky, výměna žárovky Práce s návodem, náčrtem, plánem, schématem Nástroje: šroubovák, maticový klíč - hygiena a bezpečnost práce - první pomoc při drobném poranění	F – elektrický obvod
- volí správné postupy při pěstování vybraných rostlin	**<u>Pěstitelské práce a chovatelství</u>** **Základní podmínky pro pěstování** - zakládání kompostu, zásady správného hnojení (chlévská mrva, průmyslová hnojiva)	Ch – organické a anorganické sloučeniny

- pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě - ví, jak udržovat a ošetřovat trávník	**Zelenina** - pěstování náročnějších druhů - sklizeň a skladování **Okrasné rostliny** - pěstování květin v hydroponii - pěstování letniček, dvouletek, trvalek - ošetřování trávníku **Ovocné rostliny** - ošetřování ovocných stromů - výsadba, přihnojování, řez stromů - škůdci ovocných rostlin - sklizeň a uložení ovoce.	P – rostliny P – živočichové – škůdci
- zná některé léčivé rostliny	**Léčivé rostliny, koření**: - sběr léčivých rostlin - pěstování vybraných druhů - sušení, užití	
- prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	**Chovatelství** - chov drobných hospodářských zvířat - hygiena a bezpečnost chovu - kontakt se zvířaty, nemoci	
- používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	**Pracovní pomůcky** - funkce a využití - konévka, květináč, truhlík, kypřící kolík, hrábě, motyčka, klíčidlo, lopatka, váza, rýč	
- dodržuje technologickou kázeň a zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytuje první pomoc při úrazu na zahradě a při úrazu způsobeného zvířaty	**Organizace práce** - pořádek pracoviště - hygiena a bezpečnost práce - první pomoc při poranění při práci na zahradě a chovu zvířat	
	<u>Provoz a údržba domácnosti</u>	
- provádí jednoduché operace platebního styku	**Finance a provoz domácnosti** - hotovostní a bezhotovostní platební styk – bankomat, peněžní ústav, sporožiro, služby pošty	M – počítaní s penězi

	Údržba v domácnosti	
- ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti	- údržba a úklid	
- orientuje se v návodech k obsluze běžných spotřebičů používaných v domácnosti	- ochrana a údržba domácích spotřebičů - "velký" úklid bytu, mytí oken	
- chová se ekologicky a úsporně	- ekologické chování v domácnosti – úspora, třídění odpadu	EV – ochrana životního prostředí
- zná služby pro domácnost ve svém okolí	- služby – inzerce	
	- údržba oděvů a textilií – praní, ždímání prádla - čištění skvrn	VZ – osobní hygiena
- používá vhodné čistící prostředky	- prací prostředky a zacházení s nimi	Ch – anorganické sloučeniny
	Pracovní pomůcky	
- správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením	- funkce a využití	
- provádí drobnou domácí údržbu	- vědro, hadr, koště, vysavač, žehlička, pračka, kolíčky, šňůra na prádlo	
	Organizace práce	
- dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy v domácnosti	- pořádek pracoviště - hygiena a bezpečnost práce	
- poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií	- první pomoc při poranění při práci v domácnosti, úraz elektrickým proudem, chemikálií	
	<u>Příprava pokrmů</u>	
	Kuchyně	
- umí používat kuchyňský inventář	- vybavení kuchyně, využití moderní techniky a moderního nádobí	
- bezpečně obsluhuje spotřebiče		VZ – Zdravý způsob života, výživa a zdraví
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	- udržování pořádku a čistoty pracoviště - bezpečnost a hygiena provozu	
- umí poskytnout 1. pomoc při úrazech v kuchyni	- zásady 1. pomoci při úrazech v kuchyni	
- odhadne množství surovin pro vaření		MkV – Kulturní rozdíly
	Potraviny	
- spočítá náklady na vaření	- odhad potravin – cena, množství	M - počítání s penězi
	- koření - vzorník	
- umí vhodně skladovat potraviny	- skladování potravin, data trvanlivosti	
- je seznámen s informacemi o potravinách	- obsah tuků, cukrů a energie	Ch - přírodní látky

- připravuje pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy - připraví minutku - dodržuje základní zásady stolování a obsluhy u stolu - dokáže prostřít slavnostní stůl	**Příprava pokrmů** - složitější moučníky - příprava minutky - úprava masa, krájení masa - příprava jídel dle receptů, omáčky - zásady zdravé výživy **Úprava stolu a stolování** - stolovat hygienicky, kulturně a bezpečně - slavnostní stolování - zdobné prvky a květiny na stole	
	<u>Svět práce</u>	
	Možnosti vzdělávání	
- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí a má přehled o učebních oborech a středních školách - prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání - je seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání - je seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů - má přehled o trhu práce, učebních oborech a středních školách, o možnostech dalšího vzdělávání, zaměstnání a poradenských službách	- náplň učebních a studijních oborů - informace o dalším vzdělávání **Zaměstnání** - způsoby hledání - pohovor u zaměstnavatele - informační základna pro volbu polování - problémy nezaměstnanosti - úřady práce - práva a povinnosti vyplývající z pracovního poměru **Podnikání** - nejčastější formy podnikání - drobné a soukromé podnikání - dle možností navštívit úřad práce, odborná učiliště, burzu škol - besedy s výchovnou poradkyní školy - dle možností exkurze na různá pracoviště	Ov – školství v ČR OSV – Osobní rozvoj VZ – stres a jeho vztah ke zdraví Inf – využití aplikací a služeb Ov – lidská práva D – vstup ČR do EU

6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

struktura

Právní souvislosti

Úprava RVP ZV na základě novely školského zákona (zákon č. 82/2015 Sb.), požadavků Evropské komise a Akčního plánu inkluzivního vzdělávání MŠMT na období 2016–2018

- § 12 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon
- § 7 vyhlášky č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy
- Manuál pro tvorbu ŠVP v základním vzdělávání, VÚP Praha 2016

6.1 Pravidla hodnocení žáků

Hodnocení žáků je nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu probíhajícího ve škole. Je běžnou činností, kterou učitel ve škole vykonává průběžně ve výuce (ale i mimo ni) po celý školní rok. Při hodnocení žáků jsou nám oporou platné zákony a Klasifikační řád školy, který obsahuje podrobnější informace.

Při hodnocení žáků uplatňují všichni učitelé tyto **obecné zásady** :

- Cílem a základem každého hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, tj. informaci o tom jak danou problematiku zvládá, co se naučil, v čem se zlepšil, v čem dělá chyby.
- Učitel hodnotí konkrétní ověřovaný problém, nehodnotí osobu žáka. Neuplatňuje mocenské postoje vůči žákům, ale vytváří bezpečné prostředí založené na partnerském vztahu k žákům.
- S chybou či nedostatkem se dále pracuje, chyba je součástí procesu každého učení, práce s chybou je příležitostí ke zlepšení.
- Součástí hodnocení musí být konkrétní návod, rada jak má žák dále postupovat, aby nedostatky odstranil.
- Hodnocení musí být pro žáky motivující, mělo by vést k pozitivnímu vyjádření.
- Učitel se snaží o oslabování vnější motivace žáků - motivace prostřednictvím známek a vede žáky k posilování vnitřní motivace, která je pro proces učení významnější.
- Hodnocení nesmí být zaměřeno na srovnávání žáka se spolužáky, soustředíme se na individuální pokrok každého žáka (nesmí docházet na rozdělování žáků na schopné a neschopné, úspěšné a neúspěšné).
- Učitel uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt. Přihlíží k věkovým a individuálním zvláštnostem žáků, k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici (dlouhodobá nemoc, změny v rodinných poměrech aj.)
- Žáci jsou vedeni k sebehodnocení, učí se hodnotit individuální výsledek práce a přínos pro druhé. Učí se posoudit vynaložené úsilí i svoje možnosti a rezervy.
- Žáci musí být předem seznámeni s výukovými cíli a musí znát kritéria pro hodnocení.
- Hodnocení žáka zahrnuje kromě prospěchu i jeho píli a přístup ke vzdělávání.

6.1.1 Závazné formy hodnocení

Ve všech ročnících mohou být žáci i hodnoceni slovně – dle dohody či žádosti rodičů, či na doporučení SPC. Hodnocení je adresné a obrací se k tomu, komu je určeno - k žákovi. Z hodnocení

musí být zřejmá úroveň, které žák dosáhl ve vztahu k očekávaným výstupům, zahrnuje všechny vyučované předměty. V případě problémů žáka obsahuje doporučení, jak neúspěchy odstranit.

Stupně a kritéria klasifikace chování, klasifikace v povinných a nepovinných předmětech a v zájmových útvarech jsou podrobně rozpracovány v Klasifikačním řádu školy.

Kritéria hodnocení v jednotlivých předmětech schvaluje metodické sdružení, pro učitele jsou závazná a žáci jsou s nimi seznámeni na začátku školního roku.

6.1.2 Podklady pro klasifikaci a hodnocení

Podklady učitel získává:

- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
- průběžným diagnostickým pozorováním žáka
- zkouškami písemnými, ústními, praktickými, pohybovými
- didaktickými testy
- sledováním aktivity žáka , jeho píle a snahy o zlepšení
- analýzou zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů
- zaznamenáváním změn v chování žáka, v jeho postojích a dovednostech

Učitel konzultuje své závěry s ostatními vyučujícími, přihlíží ke zprávě psychologa, popřípadě lékaře. Hodnocení musí být objektivní, ale mělo by mít smysl pozitivní motivace a podpory osobního rozvoje žáka.

6.2 Autoevaluace školy

Autoevaluace školy je systematické posuzování činnosti školy plánované ve Školním vzdělávacím programu. Výsledky autoevaluace slouží jako zpětná vazba ke korekci vlastní činnosti a jako východisko pro další práci školy. Provádějí ji účastníci vzdělávacího procesu - vedení školy, učitelé, žáci. Evaluace nám má pomáhat jak nejlépe postupovat ve výuce i výchově tak, abychom viděli výsledky své práce a měli jasný smysl práce.

6.2.1 Oblasti autoevaluace

Při hodnocení se zaměřujeme na tyto následující oblasti :

- podmínky vzdělávání
- průběh vzdělávání a jeho výsledky
- klima školy a vztahy s rodiči
- řízení školy, kvalita pedagogických pracovníků, další vzdělávání pedagogických pracovníků

6.2.2 Cíle a kritéria autoevaluace

Cíle a kritéria v oblasti podmínek vzdělávání:

- materiální vybavení školy slouží všem žákům bez ohledu na jejich zdravotní omezení či postižení
- odborné učebny (pracovní dílna, keramická dílna, kuchyňka, počítačová učebna) jsou maximálně využívány

- žáci se specifickými poruchami učení mají k dispozici speciální výukové pomůcky, se kterými pracují podle návodu učitele
- distribuce pracovních sešitů, výukových a zaměstnávacích pomůcek a audiovizuální techniky do tříd je rovnoměrná

Cíle a kritéria v oblasti průběhu vzdělávání a jeho výsledků:
- vzdělávací program je v souladu s RVP ZP pro žáky základní školy
- vzdělávání žáků probíhá s ohledem na jejich individuální zvláštnosti a potřeby
- metody výuky přispívají k rozvoji klíčových kompetencí
- výuka je pestrá tak, aby žáky zaujala, udržela jejich pozornost a vycházela vstříc rozmanitým potřebám jednotlivých žáků
- vyučující poskytují žákům prostor pro samostatné objevování, tvůrčí a praktické činnosti
- žáci mají prostor k vyjadřování vlastních názorů, tvoří otázky i odpovědi, komunikují s učitelem i spolužáky
- žáci i rodiče souhlasí s daným způsobem hodnocení
- žáci mají zájem o účast ve školních soutěžích, v kroužcích, kde mohou uplatnit dovednosti a činnosti, ve kterých vynikají

Cíle a kritéria v oblasti klimatu školy a vztahů s rodiči:
- škola má příjemné a bezpečné prostředí s vybavením, které odpovídá potřebám školy
- vztahy mezi učiteli, žáky a rodiči jsou partnerské
- rodiče jsou spokojeni s daným způsobem informování o prospěchu a chování jejich dětí
- účast rodičů na třídních schůzkách je více než 50%
- klima ve vyučovací hodině je přátelské a motivující, žáci mají důvěru k učiteli
- učitelé se chovají k sobě navzájem vstřícně a s respektem
- vedení školy se chová k učitelům vstřícně a s respektem
- ve škole se daří odhalovat projevy šikany a preventivně působit proti šikaně

Cíle a kritéria v oblasti řízení školy, kvality pedagogických pracovníků a dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- vedení školy tvoří zázemí učitelům, je přípustné dialogu a navrhovaným pozitivním změnám pokud pro to jsou podmínky
- vedení školy spolupracuje s rodiči, vychází jim vstříc, zajímá se o jejich připomínky
- efektivně se hospodaří s finančními prostředky
- učitelé mají promyšlené cíle, metody a nástroje výuky, výuka je přiměřeně náročná, učitel je žákovi oporou při řešení úkolů
- učitelé se aktivně zapojují do života školy
- pedagogičtí pracovníci se systematicky vzdělávají

6.2.3 Nástroje autoevaluace

Pro sebehodnocení používá škola řadu různých nástrojů tak, aby výsledný obraz fungování školy byl komplexní a co nejobjektivnější.

Škola používá tyto autoevaluační nástroje:
- rozbor dokumentace školy
- rozhovory s učiteli, s rodiči, se žáky
- skupinové diskuse v rámci metodického sdružení apod.

- dotazníky pro rodiče, učitele a žáky
- srovnávací testy, dovednostní prověrky
- hospitace

A dalšími nástroji hodnocení jsou:

- vybavenost školy
- hospodaření školy + inventarizace
- správa budovy
- granty a dotace

6.2.4 Časové rozvržení evaluačních činností

září, říjen

- hodnocení práce učitelů vedením školy
- projednání struktury autoevaluace školy na pedagogické radě
- zhodnocení profesního rozvoje učitelů, přínos dalšího vzdělávání pedagog. pracovníků
- změny v náplni práce jednotlivých učitelů na základě posouzení kvality práce v předchozím období (např. určení vedoucího metodického sdružení, správce kabinetu, apod.)
- kontrola technického stavu budovy – opatření
- na základě požadavků dovybavit třídy a ŠD pomůckami

listopad, prosinec

- vyhodnocení účasti rodičů na třídních schůzkách a na akcích školy v předcházejícím školním roce, případně stanovení opatření, která povedou ke zvýšení zájmu rodičů o školu a spolupráci s ní

leden, únor, březen

- srovnávací prověrky, dovedností testy a jejich vyhodnocení

duben, květen

- dotazníky pro učitele, pro rodiče

červen

- dotazník pro žáky 9. ročníků
- realizace dlouhodobých opatření - změny v učebních plánech, zařazení volitelných předmětů na základě zájmu žáků v uplynulém školním roce
- vyhodnocení efektivity projektových dnů, ve kterých se realizovala náplň průřezových témat

červenec, srpen

- zpracování všech výsledků do Výroční zprávy o činnosti školy

v průběhu celého roku

- hospitační činnost
- spolupráce s rodinami žáků
- autoevaluační činnosti učitelů

KLASIFIKAČNÍ ŘÁD

Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění.

1. Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou

1.1 Zásady hodnocení průběhu a výsledku vzdělávání

1. Hodnocení žáka je organickou součástí výchovně vzdělávacího procesu a jeho řízení.

2. Zásady hodnocení jsou schváleny Školskou radou a projednány na pedagogické poradě.

3. Za první pololetí se vydává škola žákovi výpis z vysvědčení; za druhé pololetí vysvědčení.

4. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy.

5. Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.

6. Klasifikace je jednou z forem hodnocení, její výsledky se vyjadřují stanovenou stupnicí.

7. Ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje klasifikace průběžná a celková.

8. Průběžná klasifikace se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka. K průběžné klasifikaci se mohou používat známky, slovní zhodnocení či grafické znaky.

9. Klasifikace souhrnného prospěchu se provádí na konci každého pololetí a není aritmetickým průměrem běžné klasifikace.

10. Při hodnocení žáka klasifikací jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

11. Chování neovlivňuje klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech.

12. Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.

13. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu.

14. V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný klasifikační stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.

15. Ohodnocením výkonu žáka klasifikačním stupněm posuzuje učitel výsledky práce objektivně a přiměřeně náročně.

16. Pro určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici. Přihlíží se i ke snaživosti a pečlivosti žáka, k jeho individuálním schopnostem a zájmům. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru a klasifikace za příslušné období.

17. Ředitel školy je povinen působit na sjednocování klasifikačních měřítek všech učitelů.

18. Zákonní zástupci žáka jsou o prospěchu žáka informování třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:
- průběžně prostřednictvím žákovské knížky,
- na třídních schůzkách
- před koncem každého klasifikačního období,
- případně kdykoliv na požádání zákonných zástupců žáka.

V případě mimořádného zhoršení prospěchu informuje učitel zákonné zástupce žáka bezprostředně a prokazatelným způsobem. Případy zaostávání žáků v učení se projednají v pedagogické radě.

19. Žáci školy, kteří po dobu nemoci nejméně tři měsíce před koncem klasifikačního období navštěvovali školu při zdravotnickém zařízení a byli tam klasifikováni za pololetí ze všech, popřípadě jen z některých předmětů, se po návratu do kmenové školy znovu nezkoušejí a neklasifikují. Jejich klasifikace ze školy při zdravotnickém zařízení v předmětech, ve kterých byli klasifikováni, je závazná. V předmětech, ve kterých nebyli vyučováni, se neklasifikují.

20. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

21. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

22. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.

23. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.

24. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.

25. Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

26. Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.
Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.

27. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně, nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.

28. Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakovaní ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

1.2 Zásady pro hodnocení chování ve škole

1. Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě.

2. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel slušného chování a dodržování vnitřního řádu školy během klasifikačního období.

3. Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná.

4. Škola hodnotí a klasifikuje žáky za jejich chování ve škole a při akcích organizovaných školou.
5. Nedostatky v chování žáků se projednávají v pedagogické radě.

6. Zákonní zástupci žáka jsou o chování žáka informování třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:
   - průběžně prostřednictvím žákovské knížky,
   - na třídních schůzkách.
   - před koncem klasifikační období,
   - okamžitě v případně mimořádného porušení školního řádu.

2. Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

1. Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků.

2. Sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků.

3. Chybu je potřeba chápat jako přirozenou věc v procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat. Chyba je důležitý prostředek učení.

4. Při sebehodnocení se žák snaží popsat:
   - co se mu daří,
   - co mu ještě nejde.
   - jak bude pokračovat dál.

5. Při školní práci vedeme žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.

6. Známky nejsou jediným zdrojem motivace.

3. Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristiku, včetně předem stanovených kritérií

3.1 Stupně hodnocení prospěchu

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:
1 – výborný,
2 – chvalitebný,
3 – dobrý,
4 – dostatečný,
5 – nedostatečný.

Co se klasifikuje

1. Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost,
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,
- kvalita výsledků činností,

2. Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin:

- s převahou teoretického zaměření
- s převahou praktického zaměření
- s převahou výchovného zaměření

3.1.1 Výchovně vzdělávací výsledky předmětů s převahou teoretického zaměření se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)
Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)
Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti.
Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)
Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)
Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo
pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)
Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho

časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

3.1.2 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření.

Převahu praktické činnosti mají v základní škole pracovní vyučování, praktika, základy techniky, domácí nauky.

Při klasifikaci v předmětech uvedených v s převahou praktického zaměření v souladu s požadavky učebních osnov se hodnotí:

- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem,
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce,
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech,
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech,
- kvalita výsledků činností,
- organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti,
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí,
- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci,
- obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, nářadí a měřidel.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomocí učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti.
V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat

suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, nářadí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)
Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, nářadí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)
Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a nářadí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

3.1.3 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají: výtvarná výchova, hudební výchova a zpěv, tělesná a sportovní výchova.
Žák zařazený do zvláštní tělesné výchovy se při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.
Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,
- kvalita projevu,
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně,
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti,
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)
Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební, branné a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus, tělesnou zdatnost a brannost.

Stupeň 2 (chvalitebný)
Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku, brannost a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)
Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuální a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a
tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus, tělesnou zdatnost a brannost.

Stupeň 4 (dostatečný)
Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)
Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšině chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

3.2 Stupně hodnocení chování
Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:
a) 1 – velmi dobré,
b) 2 – uspokojivé,
c) 3 – neuspokojivé.

Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

Stupeň 1 (velmi dobré)
Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé)
Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy

dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé)
Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

3.3 Celkový prospěch žáka

je hodnocen v prvním až devátém ročníku školy těmito stupni:
a) prospěl s vyznamenáním
b) prospěl
c) neprospěl

Žák je hodnocen stupněm
a) **prospěl (a) s vyznamenáním**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré; v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst. 1 písm. e),
b) **prospěl (a)**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,
c) **neprospěl (a)**, je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

3.4 Hodnocení práce v zájmových útvarech

Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:
a) pracoval(a) úspěšně,
b) pracoval(a).

4. Zásady pro používání slovního hodnocení v souladu s § 15 odst. 2 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání, včetně předem stanovených kritérií

1. O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.

2. Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.

3. Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.

4. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

5. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

5. Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace

Zásady pro převedení slovního hodnocení do klasifikace nebo klasifikace do slovního hodnocení pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení

Prospěch

Ovládnutí učiva předepsaného osnovami	
1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 - nedostatečný	neovládá
Úroveň myšlení	
1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Úroveň vyjadřování	
1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	i na návodné otázky odpovídá nesprávně
Celková aplikace vědomostí, řešení úkolů, chyby, jichž se žák dopouští	
1 – výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby

4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 - nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí
Píle a zájem o učení	
1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 - nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

Chování

1 – velmi dobré	Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
2 - uspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
3 - neuspokojivé	Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

6. Způsob získávání podkladů pro hodnocení

1. Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky :
- soustavným diagnostickým pozorováním žáka,
- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování,
- různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové), didaktickými testy,
- analýzou různých činností žáka,
- konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby s dalšími odborníky (SPC,PPP)
- rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka.

2. Žák 2. až 9. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu, alespoň dvě známky za každé pololetí, z toho nejméně jednu za ústní zkoušení. Známky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období. Výjimku tvoří vědomosti nutné k zvládnutí zkoušené látky. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.

3. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 7 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky – současně se sdělováním známek žákům. Při hodnocení využívá i sebehodnocení žáka.

4. Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.

5. O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do přílohy třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.

6. Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné,...). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.

7. Vyučující zajistí zapsání známek také do třídního katalogu a dbá o jejich úplnost. Do katalogu jsou zapisovány známky z jednotlivých předmětů, udělená výchovná opatření a další údaje o chování žáka, jeho pracovní aktivitě a činnosti ve škole.

8. Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30.10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také zákonným zástupcům.

9. Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména:
- neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden,
- žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací,
- účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí,
- učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídě není přípustné,
- před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva,
- prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva.

10. Třídní učitelé (případně výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě.

7. Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách

7.1 Komisionální zkouška

1. Komisionální zkouška se koná v těchto případech:
   - má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí,
   - při konání opravné zkoušky.

2. Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

3. Komise je tříčlenná a tvoří ji:
   a) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
   b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
   c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

4. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

5. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy. Za řádné vyplnění protokolu odpovídá předseda komise, protokol podepíší všichni členové komise.

6. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

7. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

8. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

9. Třídní učitel zapíše do třídního výkazu poznámku o vykonaných zkouškách, doplní celkový prospěch a vydá žákovi vysvědčení s datem poslední zkoušky.

7.2 Opravná zkouška

1. Opravné zkoušky konají:
   - žáci, kteří mají nejvýše dvě nedostatečné z povinných předmětů a zároveň dosud neopakovali ročník na daném stupni základní školy,
   - žáci devátého ročníku, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů.

   Žáci nekonají opravné zkoušky, jestliže neprospěli z předmětu s výchovným zaměřením.

2. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku, tj. do 31. srpna. Termín opravných zkoušek a konzultací žáků s příslušnými pedagogickými pracovníky stanoví ředitel školy na červnové pedagogické radě. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.

3. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.

4. Žákovi, který konal opravnou zkoušku, se na vysvědčení uvede datum poslední opravné zkoušky v daném pololetí.

5. Třídní učitel zapíše do třídního výkazu žákovi, který koná opravnou zkoušku:
Vykonání opravné zkoušky (třídní výkaz – poznámka)
Žák vykonal dne …… opravnou zkoušku z předmětu ……..s prospěchem …… .
Nedostavení se k opravné zkoušce (třídní výkaz – poznámka)
Žák se bez řádné omluvy nedostavil k vykonání opravné zkoušky, čímž jeho prospěch v předmětu ……. zůstává nedostatečný.

8. Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

1. Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka, a na obou stupních základní školy.

2. **Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zvýrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl.** Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.

3. Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími.

4. Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.

5. Žák zařazený do zdravotní tělesné výchovy při částečném osvobození nebo při úlevách doporučených lékařem se klasifikuje v tělesné výchově s přihlédnutím k druhu a stupni postižení i k jeho celkovému zdravotnímu stavu.

9. Výchovná opatření

Výchovnými opatřeními jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření.

1. **Ředitel** může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu a po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.

2. **Třídní učitel** může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících a po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.
3. Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:
   a/ napomenutí třídního učitele
   b/ důtku třídního učitele
   c/ důtku ředitele školy
4. Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele.
5. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.
6. Třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.
7. Udělení pochvaly a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky zaznamená třídní učitel do dokumentace školy. Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.
8. Výše uvedená výchovná opatření se udělují ve třídě před všemi žáky.

Tento ŠVP dle RVP ZV s upravenými výstupy vstoupil v platnost 1. 9. 2021.
Schválen školskou radou dne 11. 10. 2021

Podpisy členů školské rady:

Předseda ŠR: Mgr. Michaela Farská ……

Člen ŠR zástupce rodičů: p. Kateřina Pavlásková ……

Člen ŠR zástupce rodičů: p. Marcela Holá ……

Člen ŠR za zřizovatele: Petr Hron ….……..

Člen ŠR zástupce pedagogů: Mgr. Marcela Nejmanová ……..

V Úpici dne 1.9. 2021

…….
Mgr. Jana Kulhánková, řed. školy